

Financováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Průběžné hodnocení pro specifické cíle 1, 2, 3, 7 Strategického plánu SZP na období 2023 až 2027

Vstupní zpráva

29.09.2025

Obsah

1	Úvod	4
1.1	Předmět a cíl evaluace	4
1.2	Zadání evaluace	5
2	Souvislosti hodnocení	9
2.1	Základní charakteristika výchozího stavu	9
2.2	Charakteristika zemědělství a jeho pozice v národním hospodářství ČR podle Zelené zprávy za rok 2024	9
2.3	Vliv zemědělství na životní prostředí	11
2.4	Zemědělská politika a SP SZP	11
2.5	Posouzení intervenční logiky	13
3	Metodický přístup	20
3.1	Hodnotící otázka č. 1: Do jaké míry přispěly intervence k udržitelným zemědělským příjmům a odolnosti odvětví v oblastech s přírodním a jiným omezením?	20
3.2	Hodnotící otázka č. 2: Do jaké míry přispěly intervence k spravedlivějšímu rozdělení příjmů mezi podniky s kategoriemi různých velikostí, výrobního zaměření a typu hospodaření?	26
3.3	Hodnotící otázka č. 3: Do jaké míry přispěly intervence k posílení systému řízení rizik?	33
3.4	Hodnotící otázka č. 4: Do jaké míry přispěly intervence produkčně vázané podpory k dlouhodobé udržitelnosti? (ve vztahu k zemědělským příjmům a společenským nákladům)	37
3.5	Hodnotící otázka č. 5: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských podniků?	45
3.6	Hodnotící otázka č. 6: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků?	52
3.7	Hodnotící otázka č. 7: Do jaké míry přispěly intervence k zachování diverzity zemědělské produkce?	59
3.8	Hodnotící otázka č. 8: Do jaké míry přispěly intervence ke stabilizaci stavu včelstev, produkce medu a včelích produktů?	67
3.9	Hodnotící otázka č. 9 A: Do jaké míry přispěly intervence ke zvýšení ekonomické udržitelnosti a životaschopnosti lesnických podniků?	71
3.10	Hodnotící otázka č. 9 B: Do jaké míry přispěly intervence k rozvoji lesnické infrastruktury souvisejí s PUPFL?	77
3.11	Hodnotící otázka č. 10: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti členů organizací producentů?	81
3.12	Hodnotící otázka č. 11: Do jaké míry podpořily intervence zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci?	87

3.13	Hodnotící otázka č. 18: Do jaké míry podpořily intervence generační obměnu zemědělců? 94	
3.14	Hodnotící otázka č. 19: Do jaké míry podpořily intervence udržitelný rozvoj zemědělského podniku mladých zemědělců?	99
3.15	Metodika posouzení souhrnných přínosů nastavení jednotlivých intervencí na úrovni SC	106
3.16	Hodnotící otázka č. I: Do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů za odůvodněné náklady? 110	
3.17	Hodnotící otázka č. II: Do jaké míry byly intervencemi SP SZP vyřešeny problémy a potřeby definované v SP SZP pro hodnocené specifické cíle?	113
3.18	Hodnotící otázka č. IIIa Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP vzájemně (např. i v rámci zelené architektury)?	116
3.19	Hodnotící otázka č. IIIb Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP s dalšími nástroji? 119	
3.20	Hodnotící otázka č. IV: Do jaké míry by bylo možné podpořit konkurenceschopné, ekonomicky udržitelné zemědělství a generační obměnu bez vybraných intervencí SZP?	121
3.21	Návrh vyhodnocení čistého efektu indikátorů dopadu v relevantních případech	125
3.22	Návrh vyhodnocení plnění doporučení SEA	127
3.23	Posouzení relevance dat	130
3.24	Změny v metodickém přístupu	131
4	Detailní plán práce	132
4.1	Souhrnný plán práce pro celé období trvání zakázky	132
4.2	Řízení projektu	141
5	Infografika	145

1 Úvod

Strategický plán SZP je nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova ze zdrojů EZZF a EZFRV) plně v souladu s obecnými i z nich vycházejícími specifickými cíli SZP.

Stránka | 4

Hlavním záměrem je zajištění rozvoje celého sektoru při zachování původních směrů SZP, kterými je zejména stabilizace zemědělských příjmů a rozvoj konkurenceschopnosti a dostatečné zajištění bezpečných potravin za rozumné ceny pro spotřebitele.

Ale zároveň také stále důležitější podpora reagující na změnu klimatu a směřující k udržitelnému zemědělství a lesnictví, k udržitelnému hospodaření s vodními zdroji odolnému vůči klimatickým změnám a v neposlední řadě k rozvoji venkova.

V souladu s těmito cíli a závazky Strategický plán SZP zohledňuje doporučení EK z roku 2020 související s cíli Zelené dohody pro Evropu, navazuje a využívá zkušeností z PRV 2014–22 zejména z doporučení plynoucích z provedených průběžných hodnocení.¹

1.1 Předmět a cíl evaluace

Předmětem evaluace je hodnocení intervencí v rámci specifických cílů 1, 2, 3, 7² Strategického plánu SZP České republiky na období 2023 až 2027 (dále jen „SP SZP“) z hlediska jejich účelnosti, účinnosti, relevance, soudržnosti, unijní přidané hodnoty a dopadu, pokud jde o jejich přínos k dosažení obecných cílů i specifických cílů SZP. Obecné cíle jsou uvedeny v čl. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, v platném znění (dále jen „nařízení č. 2021/2115“) a specifické cíle jsou uvedeny v čl. 6 nařízení č. 2021/2115.

Hodnocení bude zajištěno prostřednictvím odpovědí na hodnotící otázky za pomoci aktuálních evaluačních metod se zohledněním relevantních klíčových prvků k posouzení dle přílohy I prováděcího nařízení Komise (EU) 2022/1475, v platném znění (dále jen „nařízení EK (EU) 2022/1475“).

Posouzen bude i stav dosažení cílových hodnot výstupových a výsledkových ukazatelů a čistý efekt SP SZP vůči ukazatelům dopadu uvedených v příloze III nařízení EK (EU) 2022/1475, které jsou relevantní podle intervenční logiky SP SZP. V rámci zasazení SP SZP do souvislostí bude popsán i vývoj kontextových ukazatelů.

Hodnocení účelnosti bude probíhat v souladu s intervenční logikou na úrovni jednotlivých specifických cílů, podle potřeby až do úrovně dílčích intervencí.

¹ Strategický plán Společné zemědělské politiky České republiky na období 2023–2027 (verze 6.3)

² SC1 podporovat ekonomicky udržitelný zemědělský příjem a odolnost odvětví zemědělství v celé Unii s cílem zlepšit dlouhodobé potravinové zabezpečení a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii

SC2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci

SC3 Zlepšovat postavení zemědělců v hodnotovém řetězci

SC7 Získávat a podporovat mladé zemědělce a další nové zemědělce a usnadňovat udržitelný rozvoj podnikání ve venkovských oblastech

Účinnost bude vyhodnocena pomocí analýz, zda bylo účinků nebo přínosů Strategického plánu dosaženo s přiměřenými náklady. Náklady budou posouzeny vzhledem k dosaženým výsledkům. Vyhodnoceny budou náklady na administraci i účinnost správní a koordinační struktury. Posouzeno bude i zjednodušení pro příjemce, pro řídicí orgán, platební agenturu, a využívání digitálních nástrojů a družic oproti administraci v minulém programovém období (Program rozvoje venkova 2014+, SOT, přímé platby).

Relevance bude hodnocena na základě vztahu mezi potřebami a problémy na národní úrovni v době zavedení intervence a v průběhu a na konci jejího provádění. Vyhodnocena by měla být i relevance vůči společným potřebám a problémům EU (Zelená dohoda pro Evropu a jiné strategie).

Hodnocení soudržnosti zahrne posouzení doplňkového působení jednotlivých intervencí v rámci SP SZP i intervencí kohezní politiky realizovaných v rámci operačních programů i dalších nástrojů v oblasti zemědělství, lesnictví, potravinářství a rozvoje venkova na národní úrovni.

Unijní přidaná hodnota úzce navazuje na hodnocení soudržnosti a hodnocení se zaměří na změny vyvolané zásahem EU, a to nad rámec toho, co by se důvodně dalo očekávat od národních opatření ČR.

Hodnocení dopadu bude provedeno jako zjištění čistého efektu intervencí SP SZP na ukazatele dopadu stanovené v příloze I nařízení č. 2021/2115.

1.2 Zadání evaluace

Ve vazbě na výše uvedené zacílení evaluace byly zadavatelem formulovány následující evaluační otázky včetně předmětu hodnocení a cíle hodnocení pro otázky číslo 1 až 19 (vždy vyhodnocení účinnosti příslušné intervence/intervencí).

Hodnocení účelnosti bude probíhat v souladu s intervenční logikou na úrovni jednotlivých specifických cílů, podle potřeby až do úrovně dílčích intervencí. Hodnocení dopadu bude provedeno jako zjištění čistého efektu intervencí SP SZP na ukazatele dopadu stanovené v příloze I nařízení č. 2021/2115.

Specifický cíl 1

Hodnotící otázka č. 1: Do jaké míry přispěly intervence k udržitelným zemědělským příjmům a odolnosti odvětví v oblastech s přírodním a jiným omezením?

Vyhodnocení příjmu zemědělských podniků ve znevýhodněných oblastech ve vztahu k poskytovaným podporám.

Hodnotící otázka č. 2: Do jaké míry přispěly intervence k spravedlivějšímu rozdělení příjmů mezi podniky s kategoriemi různých velikostí, výrobního zaměření a typu hospodaření?

Vyhodnocení vlivu poskytovaných podpor, resp. nastavení podmínek jednotlivých intervencí, vůči příjmu zemědělských podniků.

Hodnotící otázka č. 3: Do jaké míry přispěly intervence k posílení systému řízení rizik?

Systém řízení rizik u sektorových intervencí – jak je využit v rámci operačních programů a kontext pro řízení rizik v zemědělství v ČR.

Hodnotící otázka č. 4: Do jaké míry přispěly intervence produkčně vázané podpory k dlouhodobé udržitelnosti? (ve vztahu k zemědělským příjmům a společenským nákladům)

Vyhodnocení vlivu poskytovaných podpor, resp. nastavení podmínek jednotlivých intervencí, vůči příjmu zemědělských podniků a společenským nákladům.

Podíl zemědělských podniků, které využívají vázanou podporu příjmů na zlepšení konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo kvality.

Specifický cíl 2

Hodnotící otázka č. 5: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských podniků?

Změna produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům.

K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru.

Posouzeno bude rovněž využití digitalizace.

Hodnotící otázka č. 6: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků?

Změna produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům.

K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru.

Posouzeno bude rovněž využití digitalizace.

Hodnotící otázka č. 7: Do jaké míry přispěly intervence k zachování diverzity zemědělské produkce?

Vyhodnocení příspěvku intervence k zachování ploch prostřednictvím stability příjmu pro vybrané komodity – vývoj ukazatelů v časové řadě – struktura osetých/sklizených ploch nebo počet počty zvířat.

Vyhodnocení vývoje nákladové a souhrnné rentability u jednotlivých komodit s CIS podporou na základě výběrového šetření nákladů a výnosů zemědělských komodit.

Vyhodnocení CIS podpory na ekonomice dané komodity.

Kvalitativní hodnocení bariér/překážek, které ovlivňují změnu v rozsahu pěstování/chovu.

Hodnotící otázka č. 8: Do jaké míry přispěly intervence ke stabilizaci stavu včelstev, produkce medu a včelích produktů?

Stav včelstev, produkce medu a včelích produktů.

Hodnotící otázka č. 9 A: Do jaké míry přispěly intervence ke zvýšení ekonomické udržitelnosti a životaschopnosti lesnických podniků?

Investiční vybavenost podniků působících v lesním hospodářství, ekonomické přínosy podpor; zlepšení struktury lesní dopravní sítě a investic do skladu dříví.

Hodnotící otázka č. 9 B: Do jaké míry přispěly intervence k rozvoji lesnické infrastruktury souvisejí s PUPFL?

Stránka | 7

Hustota lesní cestní sítě na lesních majetcích se přibližuje optimální hustotě.

Hodnotící otázka č. 10: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti členů organizací producentů?

Produktivita podporovaných členů organizací producentů.

Změna ukazatele HPH v čase u členů organizací producentů; šetření podpořených subjektů o implementaci a působení podpor (ekonomické a neekonomické přínosy, mrtvá váha). Data k HPH od žadatelů bude zajišťovat hodnotitel.

Specifický cíl 3

Hodnotící otázka č. 11: Do jaké míry podpořily intervence zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci?

Podíl produkce uváděné na trh organizace producentů a dalšími formami podporovaných organizací zemědělců.

Podíl produkce uváděné na trh v rámci režimů jakosti a ekologické produkce.

Počet podniků zapojených do organizace producentů/KDŘ (KDŘ jsou relevantní pro 34.73).

Specifický cíl 7

Hodnotící otázka č. 18: Do jaké míry podpořily intervence generační obměnu zemědělců?

Věková a vzdělanostní struktura zemědělců v ČR (Počet mladých zemědělců a jejich podíl vůči zemědělcům v důchodovém věku) v časové řadě a příspěvek SP SZP k její změně.

Hospodaření v nově založeném podniku x převzatém podniku (inovace, změny oproti původnímu).

Vliv plateb na generační obměnu v celkovém kontextu českého zemědělství.

Hodnotící otázka č. 19: Do jaké míry podpořily intervence udržitelný rozvoj zemědělského podniku mladých zemědělců?

Úroveň zemědělských příjmů v zemědělských podnicích.

Přístup k půdě a finančním prostředkům.

Úroveň standardní produkce.

Generování vlastních investic mladého zemědělce.

Hodnotící otázky pro další kritéria

Účinnost

Hodnotící otázka č. I: Do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů za odůvodněné náklady?

Účinnost bude vyhodnocena pomocí analýz, zda bylo účinků nebo přínosů Strategického plánu dosaženo s přiměřenými náklady. Náklady budou posouzeny vzhledem k dosaženým výsledkům. Vyhodnoceny budou náklady na administraci i účinnost správní a koordinační struktury. Posouzeno bude i zjednodušení pro příjemce, pro řídicí orgán, platební agenturu, a využívání digitálních nástrojů a družic oproti administraci v minulém programovém období (Program rozvoje venkova 2014+, SOT, přímé platby).

Stránka | 8

Relevance

Hodnotící otázka č. II: Do jaké míry byly intervencemi SP SZP vyřešeny problémy a potřeby definované v SP SZP pro hodnocené specifické cíle?

Relevance bude hodnocena na základě vztahu mezi potřebami a problémy na národní úrovni v době zavedení intervence a v průběhu a na konci jejího provádění. Vyhodnocena by měla být i relevance vůči společným potřebám a problémům EU (Zelená dohoda pro Evropu a jiné strategie).

Soudržnost

Hodnotící otázka č. III:

(i) Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP vzájemně (např. i v rámci zelené architektury)?

(ii) Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP s dalšími nástroji?

Hodnocení soudržnosti zahrne posouzení doplňkového působení jednotlivých intervencí v rámci SP SZP i intervencí kohezní politiky realizovaných v rámci operačních programů i dalších nástrojů v oblasti zemědělství, lesnictví, potravinářství a rozvoje venkova na národní úrovni.

Unijní přidaná hodnota

Hodnotící otázka č. IV: Do jaké míry by bylo možné podpořit konkurenceschopné, ekonomicky udržitelné zemědělství a generační obměnu bez vybraných intervencí SZP?

Unijní přidaná hodnota úzce navazuje na hodnocení soudržnosti a hodnocení se zaměří na změny vyvolané zásahem EU, a to nad rámec toho, co by se důvodně dalo očekávat od národních opatření ČR.

2 Souvislosti hodnocení

2.1 Základní charakteristika výchozího stavu

Regiony České republiky mají převážně přechodný charakter. Většina krajů nemá ani venkovský, ani městský charakter. Převážně venkovské regiony zaujímají pouze asi jednu třetinu rozlohy země a žije v nich zhruba také jedna třetina obyvatel. Kromě urbanizovaných oblastí v okolí velkých měst a těchto měst samotných pak zbylou přibližně polovinu země, kde žije přibližně polovina obyvatel, představují přechodné regiony.

To klade velké nároky na správné nastavení jednotlivých politik včetně regionálních. Specifikem České republiky je také extrémně vysoký počet obcí s velmi nízkým průměrným počtem obyvatel a také nízkou průměrnou rozlohou. Nerovnoměrné je také rozdělení produktivní a neproduktivní části obyvatelstva, kdy s rostoucím podílem městského charakteru roste podíl produktivních osob a naopak.

Tato roztržitost spojená s nízkou vybaveností a atraktivitou venkovských obcí představuje významný důvod pro pokračující vylidňování těchto oblastí ve prospěch více urbanizovaných regionů. Ve venkovských oblastech je problém nedostatku pracovních příležitostí umocňován nižší koncentrací výrobních podniků i podniků nabízejících služby, a tedy potencionálních zaměstnavatelů.

V důsledku tak přes 80 % obyvatel obcí za svou práci dojíždí, což má širší dopady na umístění poptávky po produkci a službách do místa zaměstnání, následkem čehož dochází ke snížení poptávky a tedy i možností podnikání na venkově. Nedostatečné technické zázemí, zejména pak dostupnost služeb vysokorychlostního internetu, představují další faktory, které dále snižují potenciál podnikatelské činnosti ve venkovských oblastech.

Dalším významným a přetrvávajícím problémem je nedostatečná daňová výtěžnost obcí, která je přímým způsobem svázána s nedostatečnou občanskou vybaveností obcí (např. lékařská ordinace, škola, knihovna, pošta atd.). Technická vybavenost (vodovody, kanalizace, plyn) venkova se mírně zlepšila, došlo k výraznému nárůstu počtu obyvatel napojených na kanalizační systémy, počtu čistíren odpadních vod i délky kanalizačních sítí.

2.2 Charakteristika zemědělství a jeho pozice v národním hospodářství ČR podle Zelené zprávy za rok 2024

Podle Zelené zprávy za rok 2024³ se odvětví zemědělství podílelo v roce 2024 na celkové tvorbě HPH v základních b. c. 1,64 %, což představuje po korekci roku 2023 meziroční pokles o 0,24 p. b. Samotné zemědělství se podílelo na HPH pouze z 1,27 %. V případě potravinářského průmyslu se jeho podíl na celkové tvorbě HPH nepatrně zvýšil na 1,96 %.

Počet zaměstnanců v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství se ve sledovaném roce 2024 proti roku 2023 snížil o 1,6 % a činil 89,7 tisíc zaměstnanců. Podíl zaměstnanců v odvětví na celkovém počtu zaměstnanců se ovšem výrazně nezměnil a činil 2,23 %.

Počet zaměstnanců v samotném zemědělství (včetně myslivosti a souvisejících činností) se snížil na 75,0 tisíc, jejich podíl na celkovém počtu zaměstnanců národního hospodářství činí 1,86 %.

³ <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/publikace/publikace-zemedelstvi/zpravy-o-stavu-zemedelstvi/zelena-zprava-2024>

Indikativní ukazatel – podíl průměrné mzdy v zemědělství na průměrné mzdě v ČR – se meziročně mírně zhoršil na 74,8 % v roce 2024. Meziroční růst nominální mzdy zaměstnanců v samotném zemědělství na přepočtené osoby činil 5,5 %, a byl tedy pomalejší než růst nominální mzdy NH, který činil 7,1 %.

Zatímco celkové výdaje státního rozpočtu se v roce 2024 meziročně zvýšily o 1,55 % na 2 236,8 mld. Kč, výdaje státu do odvětví zemědělství, lesního hospodářství a rybářství ve srovnání s rokem 2023 vzrostly o 10,0 % a v absolutní hodnotě představovaly 59,5 mld. Kč. Podíl na celkových výdajích státního rozpočtu tak vzrostl o 0,2 p. b. na 2,66 %. Podíl výdajů z kapitoly MZe do zemědělství na výdajích státního rozpočtu se v roce 2024 meziročně rovněž zvýšil, a to o 0,18 p. b. na 2,79 %.

Výsledný ukazatel podnikatelského důchodu (DU2) mírně vzrostl z 10,9 mld. Kč v roce 2023 na 13,3 mld. Kč v roce 2024, nicméně i tak zůstává výrazně pod hodnotami předchozích let. Důvodem mírného zlepšení je zejména vyšší objem dotací na výrobu (DOT), které se po předchozím poklesu zvýšily na 35,1 mld. Kč.

Koncem roku 2024 bylo ve strukturální zemědělské statistice ČSÚ evidováno 45,2 tis. zemědělských subjektů, z toho 39 291 podniků fyzických osob (PFO) a 5 958 podniků právnických osob (PPO). Většina evidovaných zemědělských subjektů (96,6 %) vykázala alespoň minimální výměru z. p. a tyto podniky hospodařily na 3,55 mil. ha z. p. (z toho 2,52 mil. ha o. p.). Orná půda se na zemědělské půdě podílela ze 71 %.

Hodnota produkce zemědělského odvětví (PZO) v roce 2024 dále klesla na 172,1 mld. Kč oproti 176,8 mld. Kč v roce 2023.

Pokles rostlinné produkce pokračoval, a to z 94,3 mld. Kč v roce 2023 na 89,4 mld. Kč v roce 2024, čímž se její podíl na PZO snížil na 51,92 %. Sektor živočišné výroby pokračoval ve stabilním růstu a dosáhl nové pětileté rekordní hodnoty 70,5 mld. Kč, a to představuje podíl 40,97 % na PZO. Podíl mezi spotřeby na PZO činil 68,23 %.

V průměru za celý rok 2024 v porovnání s rokem 2023 byly ceny zemědělských výrobců nižší o 5,9 %. Ceny rostlinných výrobků klesly o 9,1 %, ceny živočišných o 1,5 %. Ceny obilovin, brambor, olejnic a zeleniny byly nižší, ovoce výrazně vyšší. V živočišné výrobě byly nižší ceny vajec, drůbeže a prasat o 3,6 %, vyšší byly ceny skotu a mléka o 0,2 %.

Předpověď očekávaných hospodářských výsledků pro rok 2024 není stejně jako v předchozím roce optimistická. Předpokládá se, že dojde k meziročnímu poklesu celkové produkce o 6,3 % v důsledku poklesu rostlinné výroby o 13,2 %, a to i přes očekávaný pokles výrobní spotřeby o 3,6 % a zvýšení hodnoty provozních dotací a podpor o 5,8 %.

Obrat českého agrárního zahraničního obchodu se v roce 2024 meziročně navýšil o 10,9 % na 722,3 mld. Kč, vzhledem ke zvýšení hodnot jak na straně exportu, tak na straně importu. V roce 2024 se zvýšila hodnota vývozu o 32,0 mld. Kč, tj. o 10,4 %, na 338,1 mld. Kč a hodnota dovozu se zvýšila meziročně o 39,2 mld. Kč, tj. o 11,4 %, na 384,2 mld. Kč. Pasivní bilance českého AZO se v roce 2024 meziročně prohloubila, a to o 7,2 mld. Kč na 46,1 mld. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se ve stejné době nepatrně snížil o 0,7 p. b. na 88,0 % a podíl schodku na vývozu se zvýšil o 0,9 p. b. na 13,6 % (zhoršení obou hodnot).

Ze souhrnu rekapitulace výdajů na podporu agrárního sektoru v období 2023–2024 podle zdrojů, sektorů a druhů výdajů vyplývá, že celkové výdaje v běžných cenách se v roce 2024 meziročně mírně snížily o necelé 2 % ze 63 mld. Kč na 62 mld. Kč. Významnější však je, že podpory přímo zemědělským podnikům meziročně o téměř 3 % vzrostly ze 40,2 mld. Kč na 41,3 mld. Kč. Podíl evropských zdrojů podpor zemědělským podnikům v důsledku již zmíněného zvýšeného spolufinancování meziročně poklesl z 68 % na 65 %. Potvrzuje se stále vysoká závislost českého zemědělství na výdajích EU.

2.3 Vliv zemědělství na životní prostředí

Podle Zelené zprávy za rok 2024⁴ zemědělský půdní fond (ZPF) tvořil v roce 2024 více než polovinu celkové výměry ČR (53,1 %), v porovnání s rokem 2023 se zmenšil o 2,4 tis. ha. Nepatrný pokles zaznamenala orná půda (o 0,4 %) a mírný nárůst byl identifikován u trvalých travních porostů (o 0,4 %). Výměra lesních pozemků zůstala přibližně stejná jako v předchozích letech (34,0 %). Výměra ploch lokalit soustavy Natura 2000 v roce 2024 byla 1 119,75 tis. ha, tj. 14,20 % celkové rozlohy ČR.

2.4 Zemědělská politika a SP SZP

Zemědělská politika České republiky je založena na Společné zemědělské politice (SZP) Evropské unie, která stanovuje pravidla a poskytuje finanční podporu pro konkurenceschopné, odolné a udržitelné zemědělské odvětví, zajišťování potravinové bezpečnosti, péči o životní prostředí a podporu venkovských oblastí.

Strategický plán SZP v České republice je podle svého programového dokumentu⁵, ale i fakticky nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova ze zdrojů obou zemědělských fondů (EZZF a EZFRV) plně v souladu s obecnými i z nich vycházejícími specifickými cíli SZP.

Hlavním záměrem je zajištění rozvoje celého sektoru při zachování původních směrů SZP, kterými je zejména stabilizace zemědělských příjmů a rozvoj konkurenceschopnosti a dostatečné zajištění bezpečných potravin za rozumné ceny pro spotřebitele. Ale zároveň také stále důležitější podpora reagující na změnu klimatu a směřující k udržitelnému zemědělství a lesnictví, k udržitelnému hospodaření s vodními zdroji odolnému vůči klimatickým změnám a v neposlední řadě k rozvoji venkova.

Strategický plán SZP vychází ze SWOT analýzy a v ní identifikovaných potřeb zemědělského, potravinářského i lesnického sektoru stejně jako z potřeb rozvoje venkova a zvyšování kvality životního prostředí.

V rámci SP SZP bylo definováno celkem 38 potřeb s nízkou až velmi vysokou prioritou, z nichž SP SZP má řešit či částečně řešit celkem 35.

Hlavním záměrem SP SZP je zajištění rozvoje celého sektoru při zachování následujících základních bodů⁶:

- stabilizace zemědělských příjmů;
- rozvoj konkurenceschopnosti;
- dostatečné zajištění bezpečných potravin za rozumné ceny pro spotřebitele;
- podpora reagující na změnu klimatu a směřující k udržitelnému zemědělství a lesnictví, k udržitelnému hospodaření s vodními zdroji odolnému vůči klimatickým změnám a v neposlední řadě k rozvoji venkova.

⁴ <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/publikace/publikace-zemedelstvi/zpravy-o-stavu-zemedelstvi/zelena-zprava-2024>

⁵ Strategický plán Společné zemědělské politiky České republiky na období 2023–2027 (verze 6.3)

⁶ <https://mze.gov.cz/public/portal/mze/dotace/szp-pro-obdobi-2021-2027/zakladni-informace>

SP SZP definuje celkem 10 specifických oblastí, resp. cílů, které jsou uvedeny v následující tabulce:

Specifické oblasti (cíle) SP SZP ⁷
SO1 Podporovat hospodářsky udržitelné zemědělské příjmy a odolnost na celém území Unie s cílem posílit dlouhodobé zajištění potravin a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii
SO2 Posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci
SO3 Zlepšovat postavení zemědělců v hodnotovém řetězci
SO4 Přispívat ke zmírnění změny klimatu a přizpůsobování se této změně, mimo jiné snižováním emisí skleníkových plynů a podporou ukládání uhlíku, a dále podporovat udržitelnou energetiku
SO5 Podporovat udržitelný rozvoj přírodních zdrojů, jako je voda, půda a ovzduší, a účinné hospodaření s nimi, mimo jiné snižováním závislosti na chemických látkách
SO6 Přispívat k zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti, posilovat ekosystémové služby a zachovávat stanoviště a krajiny
SO7 Získávat a podporovat mladé zemědělce a další nové zemědělce a usnadňovat udržitelný rozvoj podnikání ve venkovských oblastech
SO8 Podporovat zaměstnanost, růst, genderovou rovnost, včetně zapojování žen do zemědělství, sociální začleňování a místní rozvoj ve venkovských oblastech, včetně oběhového biohospodářství a udržitelného obhospodařování lesů
SO9 Zlepšovat reakci zemědělství Unie na společenskou poptávku týkající se potravin a zdraví, včetně vysoce kvalitních, bezpečných a výživných potravin vyprodukovaných udržitelným způsobem, omezovat plýtvání potravinami, zlepšovat dobré životní podmínky zvířat a bojovat proti antimikrobiální rezistenci
XCO Průřezový cíl spočívající v modernizaci odvětví prostřednictvím podpory a sdílení znalostí, inovací a digitalizace v zemědělství a ve venkovských oblastech a napomáhání k jejich realizaci v praxi

⁷ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013

2.5 Posouzení intervenční logiky

V SP SZP je důraz na „výsledky a výkon“ (results-based approach), tedy nejen na to, že se něco udělá, ale zda to vede ke změnám ve smyslu stanovených indikátorů a cílů. Intervenční logika je spojovacím rámcem mezi analýzou potřeb (slabiny, výzvy) a konkrétními podporami (intervencemi), které by měly tyto potřeby řešit.

Stránka | 13

Strategický plán (ČR) je založen na SWOT analýze sektorů, venkova a kvality prostředí, z níž identifikuje konkrétní potřeby, které jsou pak přiřazovány ke konkrétním intervencím. Analýza tedy slouží jako vstupní popis, aby intervence byly relevantní.

V českém plánu je navrženo 92 intervencí. Tyto intervence pokrývají různé dimenze — zemědělství, rozvoj venkova, opatření pro životní prostředí, specifické odvětvové intervence apod. To představuje poměrně komplexní portfolio zásahů, které musí být mezi sebou koherentní.

Podpory v SZP jsou rozděleny do tří pilířů – přímé platby, rozvoj venkova, intervence trhu, prostřednictvím jediného strategického plánu, což usnadňuje koordinaci intervenčních logik mezi nimi. Toto sloučení umožňuje lépe plánovat koherentní cesty změny přes různé nástroje

Intervence mají cílit na plnění „specifických cílů SZP“ na úrovni EU i českých ambicí v oblasti konkurenceschopnosti, hospodářské udržitelnosti, potravinové bezpečnosti, rozvoje výzkumu a vývoje a digitalizace v zemědělství, klimatu, ochrany životního prostředí, biodiverzity, vodního hospodářství atd. To znamená, že intervenční logika zahrnuje i vztahy mezi opatřeními a těmito vyššími cíli.

Výše uvedená koncepce SP SZP a z ní vycházející intervenční logika má silná a slabá místa. Mezi silná místa patří zejména

- komplexnost a šíře intervencí, které pokrývají velké spektrum témat,
- zaměření na výsledky, kdy důraz je kladen na indikátory a monitorování,
- koordinace podpůrných nástrojů v jednom plánu usnadňuje, aby intervence na sebe navazovaly a nebyly v konfliktu,
- datová podpora a analýzy pro environmentální intervence, které pomáhají zpřesňovat vazby mezi opatřeními a environmentálními cíli.

Naopak mezi hlavní slabá místa, resp. výzvy v souvislosti s obecnou konstrukcí intervenční logiky je nutné uvést zejména:

- s velkým počtem intervencí hrozí, že některé nebudou dostatečně koordinovány nebo že vazby mezi nimi nebudou dobře definovány,
- některé výstupy a zejména dlouhodobé dopady (např. biodiverzita, změna klimatu) se hůře sledují a připisují konkrétním intervencím,
- klimatické změny, tržní podmínky, legislativní změny apod. mohou narušit očekávané efekty, v praxi nemusí existovat dostatečná datová podpora v některých oblastech.

Intervenční logika specifického cíle 1 (SC1) vychází z analýzy příjmové situace zemědělských podniků v ČR, dlouhodobé závislosti řady odvětví na dotacích a vysoké koncentrace přímých plateb u velkých podniků. Identifikované potřeby směřují především k posílení stability a předvídatelnosti příjmů, ke spravedlivější distribuci podpory ve prospěch malých a středních farem, k udržení produkce v citlivých sektorech a znevýhodněných oblastech a k usnadnění vstupu mladých zemědělců do odvětví.

Tomu odpovídá zvolený mix intervencí, který je postaven zejména na základní příjmové podpoře (BISS), silné redistributivní platbě (CRISS), vázaných platbách na citlivé sektory (VCS), kompenzaci přírodních znevýhodnění prostřednictvím ANC a na komplementární příjmové podpoře mladých zemědělců (CISY). Tyto intervence společně zajišťují příjmový „polštář“ pro zemědělce, přerozdělení části podpory ve prospěch menších a středních podniků, cílené dofinancování ekonomicky ohrožených odvětví a lepší startovní podmínky pro mladé farmáře.

Intervenční logika je doplněna o vybrané rozvojové a investiční intervence, které posilují dlouhodobou odolnost a schopnost podniků zvládat tržní a klimatické výkyvy. Celkově tak SC1 přiměřeně reaguje na identifikované potřeby a vytváří rámec pro udržitelné a spravedlivější příjmy zemědělců v ČR.

U SC2 je intervenční logika zaměřena na zvýšení konkurenceschopnosti farem prostřednictvím modernizace, zvyšování efektivity a zavádění inovací a digitálních technologií. Zvolený mix intervencí – zejména investiční podpory do zemědělských podniků, zpracování a do zavádění precizních a digitálních technologií, doplněný o nástroje znalostního transferu a poradenství – reaguje na zjištěné slabiny v produktivitě a technické úrovni části sektoru.

Silnou stránkou je orientace na strukturální změny, které mohou snížit jednotkové náklady, podpořit přechod k výrobkům s vyšší přidanou hodnotou a posílit dlouhodobou ekonomickou stabilitu podniků. Slabinou zůstává riziko, že investiční podpory budou disproportčně využívat větší a lépe kapitálově vybavené podniky, což může zvyšovat rozdíly mezi farmami.

Výsledkové indikátory se soustředí především na počty podpořených farem a investic, a proto je nezbytné doplnit je kvalitativním hodnocením skutečného dopadu na konkurenceschopnost a strukturální změny v sektoru.

U SC3 je intervenční logika zaměřena na posílení postavení zemědělců v potravinovém řetězci prostřednictvím podpory spolupráce, zpracování a kratších dodavatelských řetězců. Zvolený mix intervencí – zejména podpora producentů organizací, odvětvových organizací a jejich investic, rozvoj krátkých dodavatelských řetězců a místního zpracování, zapojení do systémů jakosti a marketingových aktivit – reaguje na slabou vyjednávací pozici primárních producentů vůči zpracovatelům a obchodním řetězcům.

Silnou stránkou této logiky je orientace na strukturální nástroje, které umožňují zemědělcům společně organizovat nabídku, zvyšovat podíl na přidané hodnotě a lépe reagovat na tržní požadavky. Slabinou zůstává riziko, že náročnější formy spolupráce a investic využijí spíše větší a organizačně silnější subjekty, zatímco malé farmy mohou mít omezenou kapacitu se zapojit.

Výsledkové indikátory se přitom soustředí zejména na počty zapojených producentů, organizací a projektů, a proto je nutné doplnit je kvalitativním hodnocením skutečného posílení vyjednávací síly a podílu zemědělců na konečné hodnotě produktů. U SC7 je intervenční logika orientována na podporu vstupu mladých a nových zemědělců do odvětví a na usnadnění generační obměny v zemědělství. Kombinace komplementární příjmové podpory pro mladé zemědělce v rámci přímých plateb, investičních a rozvojových podpor na zahájení a rozvoj podnikání a opatření v oblasti poradenství, vzdělávání a přístupu ke znalostem reaguje na klíčové bariéry identifikované v analýze potřeb – zejména obtížný přístup k půdě a kapitálu, vyšší podnikatelské riziko a nedostatek specifických dovedností.

Silnou stránkou zvolené logiky je propojení příjmové podpory se startovacími a investičními nástroji, které mohou mladým zemědělcům zlepšit cash-flop v počátečních letech a současně umožnit moderní a udržitelnou strukturu jejich podniků. Slabinou je, že podpora sama o sobě nemusí odstranit všechny strukturální bariéry (např. ceny půdy či nájemné, omezená nabídka farem k převzetí), a hrozí také, že část podpory se soustředí na menší skupinu lépe připravených žadatelů.

I proto je důležité kombinovat kvantitativní indikátory (počty podpořených mladých, podíl na obálce přímých plateb) s kvalitativním hodnocením dlouhodobé stability jejich podnikání a skutečného příspěvku ke generační obměně a vitalitě venkova. Intervenční logiky SC1, SC2, SC3 a SC7 jsou vzájemně konzistentní a dobře vycházejí z analyticky identifikovaných potřeb českého zemědělství. Silnou stránkou je jejich komplexnost a provázanost se strategickými cíli EU (konkurenceschopnost, inovace, generační obměna).

Slabinou je převažující kvantitativní nastavení indikátorů, které jen částečně zachytí kvalitu změn, a také silná závislost na externích faktorech (trhy, ceny, klima, dostupnost půdy a kapitálu).

Skutečný dopad těchto logik bude záviset na implementaci – na kvalitě cílení podpory, ochotě zemědělců spolupracovat, schopnosti využívat inovace a na tom, zda se podaří překonat bariéry, které samotná SZP řešit neumí.

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Z výše uvedeného je zřejmé, že hodnotitelem prováděné hodnocení SP SZP bude mít zásadní roli v podobě doplnění navržených indikátorů o další způsoby hodnocení v kvantitativní i kvalitativní oblasti.

Financováno Evropskou unií

Posouzení intervenční logiky pro SC 1

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Úroveň logiky	Obsah	Indikátory / měřítka	Rizika
Potřeby	Nízká příjmová stabilita a vysoká závislost na dotacích Nerovnoměrná distribuce přímých plateb mezi podniky Ohrožení ekonomické životaschopnosti farem v méně příznivých oblastech Rizika spojená s kolísáním cen a vstupních nákladů Nedostatečná motivace mladých k převzetí farem	Poměr příjmů zemědělců vůči průměru ekonomiky Podíl podpory směřující malým a středním podnikům Počet mladých zemědělců s příjmovou podporou	Přetrvávající závislost na přímých platbách Malá pružnost farem vůči tržním a klimatickým výkyvům
Intervence	Základní příjmová podpora (BISS) Redistributivní podpora (CRISS) Komplementární příjmová podpora pro mladé zemědělce (CISY) Vázané platby na citlivé sektory (VCS) Kompenzace v ANC (znevýhodněné oblasti) Doplňkově: nástroje řízení rizik a pojištění	Počet a struktura příjemců podle velikosti Podíl rozpočtu přerozdělený přes redistributivní platbu Počet mladých zemědělců zapojených do CISY Výše vyplacených podpor v ANC a VCS Plocha, na kterou byl vyplacen jakýkoliv typ podpory příjmů	Riziko nedostatečného zacílení na skutečně zranitelné farmy Administrativní složitost systému
Výstupy	Poskytnuté platby zemědělcům Vyrovnanější distribuce podpory mezi velikostními kategoriemi Vyšší stabilita příjmů u menších a středních podniků Podpořené mladé farmy Udržené hospodaření v citlivých a znevýhodněných oblastech	Počet podpořených podniků podle typu podpory Průměrná výše platby na ha podle velikosti podniku Plocha v ANC a citlivých sektorech s podporou Plocha, na kterou jsou vypláceny podpory v rámci přímých plateb	Obtížné oddělit dopad přímých plateb od vlivu trhu
Výsledky	Zvýšení a stabilizace příjmů zemědělců Spravedlivější distribuce podpory Posílení ekonomické odolnosti malých a středních podniků Zlepšení příjmové situace mladých farmářů	Vývoj příjmů na AWU Podíl malých a středních farem s rostoucí ziskovostí Stabilita příjmů v citlivých sektorech Podíl využívané ZP, na níž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti (bez vícenásobného započítání v případě vrstvení intervencí)	Dopady mohou být tlumeny výkyvy trhu, počasí a vstupů Riziko, že platby budou udržovat status quo místo strukturální změny
Dopady	Udržitelné a odolné zemědělství v celé ČR; Spravedlivější příjmové podmínky mezi farmami; Udržení produkce potravin v citlivých regionech; Vyšší sociální stabilita a generační kontinuita	Příjmová stabilita sektoru; Struktura podniků podle velikosti; Podíl mladých zemědělců v populaci farem	Vysoká závislost na politickém rámci SZP a makroekonomickém vývoji

Posouzení intervenční logiky pro SC 2

Úroveň logiky	Obsah	Indikátory / měřítka	Rizika
Potřeby	Nízká produktivita a efektivita částí farem Zastaralé technologie a nízká míra digitalizace Slabší schopnost reagovat na technologický vývoj Nedostatečné využití výzkumu a inovací v praxi	Produktivita práce a půdy Podíl farem využívajících digitální/precizní technologie Podíl inovujících podniků v zemědělství	Riziko technologického zaostávání vůči konkurenci Omezená kapacita menších podniků přijímat inovace
Intervence	Investice do modernizace zemědělských podniků Podpora zavádění precizních a digitálních technologií Podpora investic do efektivních technologií využívání vstupů a energií Znalostní transfer, poradenství a AKIS zaměřené na inovace Podpora příjmu vázaná na produkci (CIS)	Počet podpořených investičních projektů Počet farem s podporou na digitální technologie Počet hektarů / kusů VD, na které jsou čerpány podpory příjmu vázané na produkci	Převaha větších podniků mezi příjemci investic Riziko zaměření na obnovu kapitálu bez skutečné inovace
Výstupy	Modernizované a technicky vybavenější podniky Rozšířené využívání digitálních a precizních technologií	Počet modernizovaných podniků Podíl farem s implementovanými digitálními technologiemi	Investice nemusí být optimálně zacíleny na největší přínosy Riziko nevyužití nových technologií v plném rozsahu
Výsledky	Vyšší produktivita a efektivita využívání vstupů Snížení nákladů na jednotku produkce Zvýšení technické a ekonomické konkurenceschopnosti farem	Vývoj produktivity práce a půdy Jednotkové náklady vybraných komodit Podíl farem se zlepšenými ekonomickými výsledky Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu vázanou na produkci určenou na zlepšení konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo jakosti	Obtížné oddělit vliv investic od vlivu trhu a počasí Časové zpoždění mezi investicí a projevem výsledků
Dopady	Konkurenčně silnější zemědělský sektor Lepší schopnost farem přizpůsobovat se tržním a technologickým změnám Vyšší dlouhodobá udržitelnost podniků	Postavení českého zemědělství v mezinárodním srovnání produktivity Podíl ekonomicky životaschopných farem Dlouhodobý vývoj nákladové konkurenceschopnosti	Závislost na vývoji cen komodit a vstupů Riziko, že zisky z vyšší efektivity se projeví spíše u větších podniků

Posouzení intervenční logiky pro SC 3

Úroveň logiky	Obsah	Indikátory / měřítka	Rizika
Potřeby	Slabé postavení zemědělců v potravinovém řetězci Nízká úroveň organizace nabídky Nedostatečné využití producentských a odvětvových organizací Nízký podíl produkce prodané přes krátké řetězce a s vyšší přidanou hodnotou	Podíl produkce prodávané přes organizované struktury (PO, odbytová družstva) Počet zemědělců zapojených do PO/OO Podíl tržeb z produktů s vyšší přidanou hodnotou	Fragmentace nabídky malých producentů Silná tržní pozice zpracovatelů a maloobchodu
Intervence	Podpora vzniku a rozvoje producentských a odvětvových organizací Investice do zpracování, balení a marketingu u producentů Podpora krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů; Zapojení do systémů jakosti a značek kvality	Počet podpořených organizací producentů Počet projektů zaměřených na zpracování a marketing Počet podpořených krátkých dodavatelských řetězců	Složitost spolupráce mezi farmami Riziko, že podporu využijí spíše silnější a větší subjekty
Výstupy	Posílené producentské organizace Rozšířené kapacity zpracování a marketingu na úrovni farmy nebo skupin producentů Vyšší podíl produktů prodaných přes krátké řetězce	Počet členů PO/OO Objem produkce prodané přes PO/OO Počet místních trhů nebo iniciativ krátkých řetězců	Nerovnoměrné geografické pokrytí Riziko formálního fungování organizací bez reálného vlivu na tržní pozici
Výsledky	Silnější vyjednávací pozice zemědělců Vyšší podíl na přidané hodnotě v řetězci Lepší možnosti plánování produkce a cenotvorby	Podíl farmářů sdružených v PO/OO Podíl přidané hodnoty zachycené na úrovni prvovýroby Vývoj nákupních cen pro producenty	Obtížná kvantifikace vyjednávací síly Vliv externích faktorů (globální trhy, politika obchodních řetězců)
Dopady	Stabilnější a spravedlivější rozdělení hodnoty v potravinovém řetězci Lepší ekonomická pozice zemědělců Rozvoj regionálních potravinových systémů	Dlouhodobý vývoj podílu zemědělců na konečné ceně potravin Počet funkčních a aktivních PO/OO Podíl lokálních a regionálních produktů na trhu	Závislost na širším institucionálním a tržním prostředí Riziko koncentrace prospěchu u omezené skupiny producentů

Posouzení intervenční logiky pro SC 7

Úroveň logiky	Obsah	Indikátory / měřítka	Rizika
Potřeby	<ul style="list-style-type: none"> Stárnutí zemědělské populace Nízký podíl mladých zemědělců Obtížný přístup k půdě a kapitálu pro nové vstupy Vyšší podnikatelské riziko v počáteční fázi Nedostatek specifických dovedností pro moderní řízení farem 	<ul style="list-style-type: none"> Věková struktura zemědělců Podíl mladých zemědělců na celkovém počtu Počet nově založených nebo převzatých farem 	<ul style="list-style-type: none"> Neochota starší generace k předávání farem Vysoké ceny půdy a vstupní kapitálové nároky
Intervence	<ul style="list-style-type: none"> Komplementární příjmová podpora pro mladé zemědělce v přímých platbách Startovací a investiční podpory pro zahájení podnikání Podpora poradenství, vzdělávání a mentoringu pro mladé Doplňkově: nástroje usnadňující převod farem 	<ul style="list-style-type: none"> Počet mladých zemědělců s příjmovou podporou Počet podpořených startovacích projektů Počet mladých účastníků poradenských a vzdělávacích aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Riziko, že podporu čerpá omezená skupina lépe informovaných žadatelů Možné formální naplnění podmínek bez reálné generační obměny
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšený počet mladých zemědělců s příjmovou a investiční podporou Lepší přístup mladých k financování a znalostem Rozvoj podnikatelských plánů mladých farem 	<ul style="list-style-type: none"> Počet podpořených mladých zemědělců Objem investic realizovaných mladými Počet absolvovaných školení a poradenských služeb 	<ul style="list-style-type: none"> Nerovnoměrné rozložení podpory mezi regiony a sektory Riziko nedostatečné dlouhodobé udržitelnosti nových podniků
Výsledky	<ul style="list-style-type: none"> Vyšší podíl mladých v populaci farmářů Stabilnější ekonomická situace mladých podniků Rozvoj moderních a inovativních podnikatelských modelů 	<ul style="list-style-type: none"> Podíl mladých zemědělců na celkovém počtu farem Míra přežití mladých podniků po 5 letech Ekonomické výsledky mladých farem 	<ul style="list-style-type: none"> Obtížné oddělit vliv podpory od individuálních schopností a tržních podmínek Dlouhé časové horizonty, kdy se výsledky projeví
Dopady	<ul style="list-style-type: none"> Obnovená a stabilnější generační struktura zemědělství Vyšší adaptabilita sektoru díky novým vstupům Zachování zemědělského hospodaření a služeb na venkově 	<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobý vývoj věkové struktury zemědělců Počet farem, které úspěšně prošly generační obměnou Míra podnikatelské aktivity mladých na venkově 	<ul style="list-style-type: none"> Závislost na širších socioekonomických faktorech (atraktivita venkova, pracovní trh) Riziko migrace mladých mimo sektor i přes existenci podpory

3 Metodický přístup

3.1 Hodnotící otázka č. 1: Do jaké míry přispěly intervence k udržitelným zemědělským příjmům a odolnosti odvětví v oblastech s přírodním a jiným omezením?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 1: Do jaké míry přispěly intervence k udržitelným zemědělským příjmům a odolnosti odvětví v oblastech s přírodním a jiným omezením?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí (31.71 a 32.72) v rámci SC 1.
Předmět hodnocení	Vyhodnocení příjmu zemědělských podniků ve znevýhodněných oblastech ve vztahu k poskytovaným podporám.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Vyhodnocení bude provedeno na základě stanovených indikátorů. Dodavatelé (hodnotitelé) budou předána data, na základě kterých provede souhrnné vyhodnocení, jestli nedochází k výrazným výkyvům v příjmu zemědělských podniků ve znevýhodněných oblastech a stanoví závěry a doporučení. Hodnocení bude provedeno každoročně.
Data zajištěná ŘO	Indikátory výstupu, výsledku z informačního systému SZIF. Tematický úkol UZEI.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 1: Do jaké míry přispěly intervence k udržitelným zemědělským příjmům a odolnosti odvětví v oblastech s přírodním a jiným omezením?

1. Vymezení v rámci intervenční logiky

Specifický cíl

- SO1 podporovat ekonomicky udržitelný zemědělský příjem a odolnost odvětví zemědělství v celé Unii s cílem zlepšit dlouhodobé potravinové zabezpečení a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii

Řešené potřeby

- P1.01 Vyrovnání příjmové disparity zemědělců v důsledku omezení hospodaření

Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:

- 31.71 – Oblasti s přírodními a jinými omezeními (ANC)
- 32.72 – Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Plochy zemědělské půdy v oblastech s přírodními nebo jinými znevýhodněními jsou podporovány	O.12 Počet hektarů, na něž je využívána podpora pro oblasti s přírodními nebo specifickými omezeními, včetně rozdělení podle druhu ploch
	O.13 Počet hektarů, na něž je čerpána podpora v rámci sítě Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES
Nevýhody, jímž je zemědělská produkce dotčených zemědělců vystavena v důsledku přírodních nebo jiných zvláštních omezení v oblasti jejich činnosti, jsou díky podpoře kompenzovány v takové míře, která zajišťuje udržitelné zemědělské příjmy a odolnost.	R.7 ^{PR} Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem).
	R.6 ^{PR} Přerozdělování menším zemědělským podnikům
	Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků hospodařících v oblastech s přírodními nebo zvláštními omezeními
Zemědělci pokračují v (extenzivním) hospodaření na zemědělské půdě, nedochází k opouštění půdy; nedochází k degradaci cenných stanovišť.	Bilance zemědělské půdy evidované v ČÚZK v ANC a v síti Natura 2000 v třídění dle kultury
	Bilance užití zemědělské půdy evidované v LPIS v ANC a v síti Natura 2000 v třídění dle kultury
	Celkový počet farem hospodařících na plochách v ANC oblastech a v síti Natura 2000 v třídění dle převažujícího faremního systému (pouze 31.71)
	Hustota zatížení hospodářskými zvířaty a ANC a v síti Natura 2000 – VDJ/ha zemědělské půdy

3. Aplikované metody

- Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

O.12 Počet hektarů, na něž je využívána podpora pro oblasti s přírodními nebo specifickými omezeními, včetně rozdělení podle druhu ploch

O.13 Počet hektarů, na něž je čerpána podpora v rámci sítě Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES

R.6^{PR} Přerozdělování menším zemědělským podnikům

R.7^{PR} Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem).

Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků hospodařících v oblastech s přírodními nebo zvláštními omezeními

Bilance zemědělské půdy evidované v ČÚZK v ANC a v síti Natura 2000 v třídění dle kultury

Bilance užití zemědělské půdy evidované v LPIS v ANC a v síti Natura 2000 v třídění dle kultury

Celkový počet farem hospodařících na plochách v ANC oblastech a v síti Natura 2000 v třídění dle převažujícího faremního systému (pouze 31.71)

Hustota zatížení hospodářskými zvířaty a ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES – VDJ/ha zemědělské půdy

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou obsahovat údaje o výměře uzavřených závazků v hodnocených intervencích (31.71, 32.72). Tato data jsou reportována informačním systémem, zároveň ale budou ověřena s využitím GIS analýzy (níže) dat LPIS. Významným zdrojem budou také data o finančním pokroku implementace SP SZP, a to na úrovni dílčích intervencí a SC – a to zejména v kontextu výsledkového indikátoru R.7^{PR}, který kvantifikuje podíl průměrné výše podpory na ha u příjemců v oblastech s přírodními a jinými omezeními na průměrné výši podpory na ha všech příjemců podpory. Detailní data o finančním pokroku jsou proto nezbytná pro analýzu dat reportovaných v tomto indikátoru. V neposlední řadě jsou formulovány dodatečné indikátory, pro jejichž kvantifikaci budou využity další datové zdroje – FADN, LPIS, ČÚZK nebo Registr zvířat. Předpokládáme, že minimálně zčásti budou tato data zpracována v analýzách ÚZEI a bude moci být převzata do evaluace.

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Pro statistickou analýzu budou aplikovány standardní testy spolehlivosti tak, aby bylo možné potvrdit robustnost výsledků. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u indikátorů, které sledují hospodaření a ekonomickou výkonnost farem v oblastech s přírodním a jiným znevýhodněním. Samotné sledování meziročních změn totiž není dostatečné pro posouzení hodnotících kritérií, pro která jsou tyto indikátory definovány (například udržitelnost zemědělských příjmů a odolnost, pokračování v hospodaření, atd.) – je nutné analyzovat dlouhodobější trendy, které vyčistí případné meziroční výkyvy a především v kontextu sektorových trendů (například pokles intenzity VDJ / ha může být sám o sobě varovným signálem, na hrozbu ukončování hospodaření na zemědělské půdě ale ukazuje až v případě, že je rychlejší, než pokles v celém sektoru). Statistické analýzy budou zpracovány nejen na úrovni agregovaných indikátorů tak, jak jsou definovány, data budou sledována také v podrobnější struktuře (např. kultury na zemědělské půdě, převažující faremní systém, velikost farem, druhy hospodářských zvířat vybrané plodiny, atd.) tak, aby bylo možné sledovat dílčí trendy a odchylky ve vztahu k hospodaření v oblastech s přírodními a jinými omezeními.

- **Pokročilé statistické a ekonometrické metody**

S ohledem na „plošný“ charakter podpory **není předpokládáno** využití ekonometrických metod pro ověřování přičitatelnosti podpory z SP SZP v těchto intervencích. V této situaci by nebylo možné sestavit kontrolní vzorek pro aplikaci těchto designů.

- **GIS analýzy**

S ohledem na využívání LPIS jako zdroje dat, stejně jako dalších zdrojů, které pracují s územními daty předpokládáme využití GIS nástrojů pro hodnocení. GIS nástroje budou využity také pro analýzu dat z dalších zdrojů, např. ČÚZK – tj. pro analýzu bilance zemědělské půdy v ANC a Natura 2000 a dalších sledovaných oblastech v třídění dle kulturu a jejich propojení s daty LPIS o využívané zemědělské půdě.

- **Desk research – rešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků hospodařících v oblastech s přírodními nebo zvláštními omezeními

Bilance zemědělské půdy evidované v ČÚZK v ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle kultury

Bilance užitá zemědělské půdy evidované v LPIS v ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle kultury

Celkový počet farem hospodařících na plochách v ANC oblastech a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle převažujícího faremního systému

Hustota zatížení hospodářskými zvířaty a ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES – VDJ/ha zemědělské půdy

Externě zpracované studie ÚZEI budou klíčovým zdrojem pro zpracování odpovědí v této evaluační otázce. Jde především o pravidelné zprávy zaměřené na problematiku podpor v oblastech s přírodními či jinými znevýhodněními, které ÚZEI periodicky zpracovává v rámci tematických úkolů a díky tomu poskytuje dlouhé časové řady (od r. 2018) k indikátorům, které jsou k této evaluační otázce vymezeny.

Indikátory, které jsou v těchto externích studiích rozpracovány, mají jednoznačně definovanou metodologii výpočtu i zdroje dat. V případě potřeby tak bude teoreticky možné, s využitím statistické analýzy (výše) rozpracovat některé dílčí trendy pro podrobnější analýzu konkrétních sektorů, oblastí, plodin, skupinu příjemců, atd. – v případě identifikovaných výkyvů a odchylek na mikro úrovni. To ovšem záleží na zdroji dat a velikosti vzorků ve FADN – případná analýza na nižší úrovni agregace bude konzultována s pracovníky ÚZEI ad-hoc.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek s důrazem na oblasti s přírodním a jiným znevýhodněním. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci výsledků kvantitativních analýz – tedy pro interpretaci pozorovaných trendů a především odchylek trendů v cílových oblastech od vývoje sektoru jako celku. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku tak, aby bylo možné prezentovat také, alespoň do určité míry, výsledky analýzy v mezinárodním kontextu (tj. například analyzovat do jaké míry trendy v oblastech s přírodním a jiným znevýhodněním sledují trendy v širším regionu a kdy se odchylojí)⁸.

• Další metody – ad-hoc případové studie

Na úrovni evaluační otázky jako celku nepovažujeme za nutné aplikovat Další metody. Pro celkové zodpovězení evaluační otázky je postačující kvantitativní analýza pozorovaných trendů a vstupy z desk research.

Zároveň ale předpokládáme, že metoda případových studií bude využita ad-hoc v případě zjištěných odchylek a výkyvů v analýze desagregovaných dat. Tedy v případě, že bude prostřednictvím datové analýzy zjištěno, že v konkrétní velikostní skupině farem, geografické oblasti, sektoru zemědělské činnosti, u konkrétních plodin nebo hospodářských zvířat, atd. je pozorován odchýlný trend, budou po konzultaci se zadavatelem evaluace naplánovány konkrétní případové studie, které se na danou oblast cíleně zaměří. Cílem těchto ad-hoc případových studií bude především identifikovat příčiny a kauzální řetězec, které způsobují identifikované odchylky a výkyvy. Nepředpokládáme, že by v celém průběhu evaluace bylo realizováno více než cca 10 takových ad-hoc případových studií.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Rizika pro implementaci navrhovaného šetření jsou spíše nízká.

Vzhledem k tomu, že významná část hodnocení bude prováděna na základě výstupů externě zpracovaných studií lze za riziko označit včasnou dostupnost studií a kvalitu jejich zpracování. Z naší dosavadní praxe víme, že kvalita těchto studií (tj. jejich využitelnost pro potřeby vyhodnocení přínosů SP SZP) je dostatečná – vstupy ÚZEI, se kterými jsme v minulosti v kontextu hodnocení oblastí ANC pracovali, poskytuje dostatečné a kvalitní vstupy pro hodnocení v navrženém rozsahu. Jistým rizikem

⁸ Viz např. DG AGRI: „AREAS WITH NATURAL CONSTRAINTS: Overview and socio-economic and environmental features of farming in ANC areas based on FADN data“, https://agriculture.ec.europa.eu/media/news/cap-support-crucial-maintain-farming-areas-natural-constraints-shows-latest-study-2023-07-19_en?prefLang=cs

může být nedostatečné zastoupení ploch Natura 2000 v těchto vstupech. Analýzy jsou ovšem metodologicky popsány v takovém detailu, že případné chybějící analýzy pro oblasti v síti Natura 2000 bude možné replikovat na primárních datech.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat. Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií ÚZEI. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci (například pro konkrétní velikostní skupinu podniků, geografickou oblast, atd.), tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů, které jsou v externích studiích ÚZEI rozpracovány.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.12 Počet hektarů, na něž je využívána podpora pro oblasti s přírodními nebo specifickými omezeními, včetně rozdělení podle druhu ploch	Popisná statistika Statistická analýza GIS analýza	IS SZIF, monitorovací listy (ML)	ha
O.13 Počet hektarů, na něž je čerpána podpora v rámci sítě Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES	Popisná statistika Statistická analýza GIS analýza	IS SZIF, ML	ha
R.6 ^{PR} Přerozdělování menším zemědělským podnikům	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	%
R.7 ^{PR} Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem).	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků hospodařících v oblastech	Popisná statistika Desk research	IS SZIF, FADN, ÚZEI	Kč / AWU

s přírodními nebo zvláštními omezeními

Bilance zemědělské půdy evidované v ČÚZK v ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle kultury

Popisná statistika
Desk research
GIS analýza

IS SZIF, ČÚZK -
Úhrnných hodnot
druhů pozemků,
ÚZEI ha

Bilance užitá zemědělské půdy evidované v LPIS v ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle kultury

Popisná statistika
Desk research
GIS analýza

IS SZIF, LPIS,
ÚZEI ha

Celkový počet farem hospodařících na plochách v ANC oblastech a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES v třídění dle převažujícího faremního systému

Popisná statistika
Desk research
GIS analýza

IS SZIF, LPIS,
ÚZEI Počet, %

Hustota zatížení hospodářskými zvířaty a ANC a v síti Natura 2000 nebo směrnice 2000/60/ES – VDJ/ha zemědělské půdy

Popisná statistika
Desk research

IS SZIF, Registr VDJ na ha
zvířat, ÚZEI způsobilé plochy

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.2 Hodnotící otázka č. 2: Do jaké míry přispěly intervence k spravedlivějšímu rozdělení příjmů mezi podniky s kategoriemi různých velikostí, výrobního zaměření a typu hospodaření?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Stránka | 26

Hodnotící otázka č. 2: Do jaké míry přispěly intervence k spravedlivějšímu rozdělení příjmů mezi podniky s kategoriemi různých velikostí, výrobního zaměření a typu hospodaření?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 01.21, 02.28, 03.29, 04.30 a 05.31 v rámci SC 1.
Předmět hodnocení	Vyhodnocení vlivu poskytovaných podpor, resp. nastavení podmínek jednotlivých intervencí, vůči příjmu zemědělských podniků
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Provedení souhrnného vyhodnocení na základě analýz zpracovaných ÚZEI, které poskytnou zhodnocení ekonomické situace žadatelů v rámci přímých plateb (hodnocení bude provedeno v členění dle velikosti podle UAA podniků, výrobního zaměření, typu hospodaření).
Data zajištěná ŘO	Analytické studie zpracované ÚZEI Indikátory výstupu, výsledku z informačního systému SZIF. Vyhodnocení příjmových ukazatelů: HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 2: Do jaké míry přispěly intervence k spravedlivějšímu rozdělení příjmů mezi podniky s kategoriemi různých velikostí, výrobního zaměření a typu hospodaření?
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO1 podporovat ekonomicky udržitelný zemědělský příjem a odolnost odvětví zemědělství v celé Unii s cílem zlepšit dlouhodobé potravinové zabezpečení a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P1.01 Posílit společensky účinnější tvorbu příjmů mezi podniky různých velikostí a výrobního zaměření <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 01.21 – Základní podpora příjmu pro udržitelnost (BISS) 02.28 – Platba pro malé zemědělce 03.29 – Doplnková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost (CRISS) 04.30 – Doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce 05.31 – Režimy pro klima a životní prostředí – celofaremní ekoplatba

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Plochy zemědělské půdy nebo počet dobytčích jednotek, na kterých jsou aplikovány intervence	O.4 Počet hektarů, na něž je využívána základní podpora příjmu
	O.5 Počet příjemců nebo hektarů, na něž jsou využívány platby pro malé zemědělce
	O.7 Počet hektarů, na něž je využívána doplňková redistributivní podpora příjmu
	O.6 Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce
	O.8 Počet hektarů nebo dobytčích jednotek, na něž jsou využívána ekoschémat
Podpora je provázána s dodržováním podmínek podmíněnosti	R.4 Propojení podpory příjmu s normami a osvědčenými postupy
Intervence posiluje férovější distribuci plateb respektující prokázané výhody z velikosti výroby velkých podniků s dopadem do jejich příjmu	R.6 ^{PR} Přerozdělování menším zemědělským podnikům
	Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit
	Hrubá přidaná hodnota (HPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit
	ČPH na ha obdělávané plochy dle kategorie velikosti a komodit
	podnikatelský důchod na AWU dle kategorie velikosti a komodit
	Ekonomický zisk na AWU dle kategorie velikosti a komodit

3. Aplikované metody

OBECNÝ PŘÍSTUP K ANALÝZE

Evaluační otázka se zaměřuje na to, zda díky systému intervencí – přímých plateb, které zahrnují jak plošné platby (základní platba, celofiremní ekoplatba), tak i specificky zaměřené intervence (doplňková redistributivní platba, specifická podpora malých a mladých zemědělců) dochází ke snižování disparit v distribuci příjmů na základě velikosti, výrobního zaměření a typu hospodaření. Pro evaluační otázku tedy není až tak klíčový dopad podpory na ekonomiku podpořených podniků jako takový, ale spíše to, zda podpora vede k určitému typu konvergence. Toto východisko je základní pro nastavení metodiky hodnocení, kdy klíčový je důraz na podrobnou a segmentovanou analýzu dopadů intervencí na příjmy zemědělských podniků a snižování disparit při tomto vyjádření.

Základem pro odpověď na evaluační otázku budou, v souladu se zadáním, vstupy – analytické studie, projekce, atd. – zpracované ÚZEI, které budou zaměřené na dopad podpory na hospodaření podniků v časových řadách a v členění dle kategorie velikostí (UAA), výrobního zaměření nebo typu hospodaření. Specificky budou zpracovány také analýzy dopadu podpory zaměřené na malé zemědělce, redistributivní platby nebo podpory malých zemědělců.

Aktivity realizované v rámci evaluace lze rozdělit do tří oblastí:

1. Strukturovaná syntéza výsledků analýz ÚZEI. Evaluace v této části zpracuje a souhrnně vyhodnotí výsledky těchto analýz. Předpokládáme, že součástí této syntézy bude také zpracování a především komparace trendů ekonomických výsledků a hospodaření zemědělských podniků dle velikostních kategorií, ale také dalších charakteristik, jako je výrobní zaměření (včetně analýzy výsledků dle klíčových komodit), typu hospodaření, atd. Tato syntéza, resp. meta-analýza výsledků zpracovaných analýz, by měla poskytnout základní odpověď na otázku, zda vlivem podpory dochází ke snižování disparit v příjmech mezi vymezenými podkategoriemi zemědělských podniků, resp. vymežit, ve kterých oblastech lze tento trend pozorovat a kde naopak ke konvergenci nedochází.
2. Doplňkové kvantitativní analýzy. Předpokládáme, doplnkově bude nutné zpracovat analýzy trendů klíčových ekonomických ukazatelů (viz výše) ve vyšším detailu – tedy s podrobnějším členěním dle velikosti, komodit, typu hospodaření, atd. V této části se zaměříme na vyčíslení klíčových příjmových ukazatelů dle metodik aplikovaných v analýzách ÚZEI a s využitím mikrodat FADN.
3. Interpretace výsledků analýz a doplňkových výpočtů. Důležitou přidanou hodnotou evaluace bude především interpretace výsledků. Za tímto účelem budou využity především následující metody:
 - Expertní posouzení experty evaluačního týmu a konzultace se zpracovateli analýz ÚZEI
 - Strukturované rozhovory se zástupci zastřešujících subjektů v sektoru a zástupci akademické sféry
 - Workshop / kulatý stůl k výsledkům analýz a jejich interpretaci
 - Ad-hoc případové studie zaměřené na segmenty, ve kterých není pozorován očekávaný trend snižování disparit.

Časové hledisko: S ohledem na skutečnost, že evaluace bude zpracována ve třech ročních evaluačních zprávách předpokládáme, že bude využito „učícího se cyklu“, tedy že evaluační zprávy na sebe budou navazovat a pozdější zprávy budou rozpracovávat zjištění z předchozí zprávy do vyššího detailu tam, kde to je relevantní. Konkrétně tedy předpokládáme, že pro první evaluační zprávu v roce 2026 bude zpracována základní syntéza dat z analytických studií ÚZEI a pozorovaných trendů. Na základě výsledků hodnocení v první evaluační zprávě budou zpracovány návrhy na detailní doplňující zjišťování pro evaluaci v následujícím roce – tedy návrhy na specifické zacílení analýz v oblastech, které byly vyhodnoceny jako problematické a/nebo nedostatečně hluboko analyzované, které budou předány zadavateli a diskutovány s ÚZEI. Podobně budou v předstihu formulovány a diskutovány návrhy na doplňkové analýzy pro poslední hodnocení v roce 2028 na základě zjištění a závěrů hodnocení z let 2026 a 2027 (zde pravděpodobně půjde o předběžné závěry). Jinými slovy, nepředpokládáme, že ve všech třech evaluačních zprávách bude replikován stejný postup s aktualizací výsledků – předpokládáme, že zaměření analýz se bude postupem času zpřesňovat a prohlubovat. Evaluační zprávy na sebe budou navazovat a budou prohlubovat vzhled do problematiky na základě předchozích zjištění a závěrů.

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny definované indikátory

Popisná statistika představuje základní metodu řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF – zejména ve vztahu k indikátorům typu O a R. Dalším klíčovým zdrojem dat budou analytické studie ÚZIS, na jejichž základě bude zpracováno souhrnné vyhodnocení trendů. V neposlední řadě budou pro Popisná

statistika využita data FADN, a to pro doplňkové analýzy v konkrétních segmentech (v třídění dle velikosti, typu komodit, způsobu hospodaření, atd.).

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Pro statistickou analýzu budou aplikovány standardní testy spolehlivosti tak, aby bylo možné potvrdit robustnost výsledků. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u vymezených indikátorů (data viz Popisná statistika). Statistické analýzy budou zpracovány nejen na úrovni agregovaných indikátorů tak, jak jsou definovány, data budou sledována také v podrobnější struktuře (dle velikosti, komodit, způsobu hospodaření, výrobního zaměření, ale také například geografického umístění) tak, aby bylo možné sledovat dílčí trendy a odchylky, resp. případy, kdy nedochází ke konvergenci.

- **Pokročilé statistické a ekonometrické metody**

S ohledem na „plošný“ charakter podpory **není předpokládáno** využití ekonometrických metod pro ověřování přičitatelnosti podpory z SP SZP v těchto intervencích. V této situaci by nebylo možné sestavit kontrolní vzorek pro aplikaci těchto designů.

- **Desk research – řešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny vymezené indikátory a dodatečné proměnné zpracovávané v analytických studiích

Externě zpracované studie ÚZEI budou klíčovým zdrojem pro zpracování odpovědi v této evaluační otázce. Jak bylo uvedeno výše, evaluace bude v této části především systematicky a strukturovaně syntetizovat zjištění a závěry zpracovaných analytických studií a zaměřit se na jejich interpretaci.

Indikátory, které jsou v těchto externích studiích rozpracovány, mají jednoznačně definovanou metodologii výpočtu i zdroje dat. V případě potřeby tak bude možné, s využitím statistické analýzy (výše) rozpracovat dílčí trendy pro podrobnější analýzu konkrétních sektorů, oblastí, plodin, skupinu příjemců, atd.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek a především dopady Společné zemědělské politiky na snižování příjmových disparit ve struktuře zemědělských podniků. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci výsledků kvantitativních analýz. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku.

- **Syntéza**

Syntéza, tedy souhrnné vyhodnocení zjištění a závěrů z dílčích externích analýz, je klíčovou metodou pro zpracování odpovědi na evaluační otázku. Pro syntézu bude vytvořen hodnotící rámec, ve kterém budou posuzovány především trendy hodnocených ukazatelů (zejm. ale nikoliv výhradně, příjmových) dle vymezených segmentů (struktura dle velikosti podniků, výrobního zaměření, typu hospodaření, atd.). Posuzováno bude především, zda dochází ke konvergenci nebo nikoliv. Na základě tohoto hodnotícího rámce potom bude možné vymezit segmenty trhu, ve kterých je pozorováno, že podpora nevede ke snižování disparit v příjmech. Tato zjištění budou dále kvalitativně analyzována a případně podrobněji rozpracována kvantitativně v dalších zprávách.

- **Strukturované rozhovory**

Po zpracování kvantitativní analýzy, resp. syntézy vstupů, bude zorganizováno několik strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bude především proniknout do hloubky fungování trhu a

působení podpory z SP SZP ve vymezených segmentech. Rozhovory tak budou využity spíše jako analytický nástroj pro pochopení mechanismů a specifík v konkrétním odvětví, způsobu hospodaření, atd. Respondenti strukturovaných rozhovorů budou identifikováni ve spolupráci se zadavatelem a na základě předběžných výsledků analýzy. Předpokládáme realizaci cca 5 rozhovorů pro každou zprávu, a to primárně se zástupci akademické sféry a zastřešujících organizací v zemědělství.

- **Workshop / kulatý stůl**

Workshop / kulatý stůl bude klíčový pro správnou interpretaci výsledků analýz. K účasti na workshopu / kulatém stole budou přizváni zástupci zemědělců (zastřešujících organizací), orgánů státní správy i nezávislých expertů. Předpokládáme realizaci jednoho workshopu / kulatého stolu pro každou evaluační zprávu.

- **Další metody – expertní posouzení, ad-hoc konzultace**

Průběžně budeme při zpracování syntézy využívat konzultace s experty evaluačního týmu i zpracovateli analýz ÚZEI. Cílem těchto ad-hoc konzultací a posouzení bude především správná interpretace zjištění a závěrů analytických vstupů.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Vzhledem k tomu, že významná část hodnocení bude prováděna na základě výstupů externě zpracovaných studií lze za riziko označit včasnou dostupnost studií a kvalitu jejich zpracování.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat. Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Klíčovým rizikem navrženého designu je nesprávná nebo zkreslená interpretace výsledků – evaluační design je primárně postavený na syntéze externích analýz, může tak dojít k nepochopení a nesprávné interpretaci. Z toho důvodu je v navrženém přístupu kladen maximální důraz na robustní kvalitativní přístup, zahrnující ad-hoc konzultace, strukturované (analytické) rozhovory i společný workshop / kulatý stůl, které by měly riziko nesprávné interpretace eliminovat.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Tam, kde jsou hodnoty indikátorů kalkulovány jako plochy, budou data informačního systému verifikována prostřednictvím prostorové analýzy s využitím GIS nástrojů, zdrojem dat bude LPIS.

Specifická je situace indikátoru R.4 (Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti), u kterého nesmí, dle definice indikátoru, docházet k vícenásobnému započítání plochy⁹. Pro kvantifikaci indikátoru proto bude využito GIS analýzy, která

⁹ Dle definice v indikátorové fiši má být indikátor kalkulován jako součet ploch, na které jsou vypláceny podpory BISS plus podpořených ploch, které nejsou způsobilé pro podporu BISS (tedy beneficiantů, kteří mají nulovou hodnotu ploch BISS).

propojí vrstvy jednotlivých intervencí (relevantních pro HO 2) a spočítá tak absolutní hodnotu podpořených ploch.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií ÚZEI. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci (například pro konkrétní velikostní skupinu podniků, geografickou oblast, atd.), tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů, které jsou v externích studiích ÚZEI rozpracovány.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.4 Počet hektarů, na něž je využívána základní podpora příjmu	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	ha
O.5 Počet příjemců nebo hektarů, na něž jsou využívány platby pro malé zemědělce	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	Počet příjemců
O.7 Počet hektarů, na něž je využívána doplňková redistributivní podpora příjmu	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	ha
O.6 Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	Ha
O.8 Počet hektarů nebo dobytčích jednotek, na něž jsou využívána ekoschéματα	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	ha
R.4 Propojení podpory příjmu s normami a osvědčenými postupy	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	%
R.6 ^{PR} Přerozdělování menším zemědělským podnikům	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	%
Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
Hrubá přidaná hodnota (HPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
ČPH na ha obdělávané plochy dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč

podnikatelský důchod na AWU dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika		
	Desk research	ÚZEI, FADN	Kč
	Statistická analýza		
Ekonomický zisk na AWU dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika		
	Desk research	ÚZEI, FADN	Kč
	Statistická analýza		

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.3 Hodnotící otázka č. 3: Do jaké míry přispěly intervence k posílení systému řízení rizik?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 3: Do jaké míry přispěly intervence k posílení systému řízení rizik?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 70.47, 71.47, 72.47, 77.47, 83.47, 90.47, 97.47 v rámci SC 1.
Předmět hodnocení	Systém řízení rizik u sektorových intervencí – jak je využit v rámci operačních programů a kontext pro řízení rizik v zemědělství v ČR
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému SZIF, dotazníkové šetření
Data zajištěná ŘO	Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná z IS SZIF

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 3: Do jaké míry přispěly intervence k posílení systému řízení rizik?
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO1 podporovat ekonomicky udržitelný zemědělský příjem a odolnost odvětví zemědělství v celé Unii s cílem zlepšit dlouhodobé potravinové zabezpečení a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P1.01 Posílit dlouhodobě udržitelné řízení rizik <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 70.47 – Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: pojištění sklizně a produkce 71.47 – Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: stahování z trhu 72.47 – Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: zelená sklizeň 77.47 – Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: nesklizení 83.47 – Intervence v sektoru vajec - prevence krizí a řízení rizik 90.47 – Intervence v sektoru okrasných rostlin a školkařství - prevence krizí a řízení rizik 97.47 – Intervence v sektoru brambor – pojištění sklizně a produkce

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace

Posíleno dlouhodobě udržitelné řízení rizik	O.35. Počet podporovaných operačních programů
	R.5 - Řízení rizik
	Počet zemědělských podniků, které čerpaly podporu z relevantních operačních programů v jednotlivých sektorech
	Celková výše podpory v jednotlivých sektorech, přepočtená výše podpory a podpořený podnik

3. Aplikované metody

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

O.35. Počet podporovaných operačních programů

R.5 - Řízení rizik

Pro hodnocení budou využita data monitorovacího systému IS SZIF, která na úrovni výstupů kalkulují počet podporovaných operačních programů. Tento indikátor je využíván také intervencemi v jiných SC, bude proto nutné kvantifikovat hodnoty s ohledem na intervence, které jsou relevantní pro SC1 – tj. pro intervence vymezené výše.

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou, obdobně jako v jiných SC, využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace. Statistická analýza tak bude využita především pro konstrukci dlouhodobých trendů v této oblasti (počet podpořených podniků, celková výše podpory, atd.), a to především jako kontextová informace pro celkové hodnocení evaluační otázky.

- **Desk research**

Desk research bude zaměřen především na sekundární zdroje, které jsou relevantní pro oblast prevence krizí a řízení rizik v jednotlivých zemědělských sektorech. S ohledem na nadnárodní charakter tohoto typu podpory budou využity také dostupné zahraniční analýzy a studie dopadů.

- **Dotazníkové šetření**

Dotazníkové šetření bude provedeno s žadateli, kteří byli podpořeni v relevantních intervencích. Dotazníkové šetření bude zpracováno tak, aby zohledňovalo specifika jednotlivých nástrojů a intervencí (pojištění, stahování z trhu, zelená sklizeň, nesklizeň) a bude zaměřeno jak na sběr zpětné vazby k těmto nástrojům, tak i na kvantifikaci dopadů. S ohledem na očekávaný počet podpořených podniků předpokládáme realizaci DŠ na vzorku, ovšem přihlédneme ke specifickým jednotlivých sektorů.

Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20–25%. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.), správné načasování realizace dotazníkového šetření (mimo období s vysokou intenzitou práce v daných sektorech, například období sklizně) a také spolupráci se zadavatelem a případně dalšími subjekty (sektorové

zastřešující organizace) při distribuci informací o šetření a jeho cílech. Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci ve které byly subjekty podpořeny, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

- **Případové studie**

V Úvodní zprávě neplánujeme pevný počet případových studií. Předpokládáme ovšem, že případové studie budou využívány ad-hoc v reakci na konkrétní zjištění z analýzy dat IS SZIF a dotazníkového šetření. Typickým příkladem může být zjištění, že v některém sektoru nejsou intervence na podporu udržitelného řízení rizik dostatečně využívány – v takovém případě budeme analyzovat příčiny nezájmu potenciálních příjemců s využitím případových studií. Podobně mohou být případové studie naplánovány, pokud z dotazníkového šetření vyplynou zásadní výhrady vůči nastavení parametrů intervencí v konkrétním sektoru. Předpokládáme, že pro jednu evaluační zprávu budou zpracovány nanejvýš tři takové ad-hoc případové studie pro vymezené intervence.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý výběr podniků a zároveň předvybere případné náhradní subjekty, které splňují tato kritéria. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Indikátor O.35 je v indikátorových fiších EK definován jako „celkový počet operačních programů v jednotlivých odvětvích, pro které byly v daném rozpočtovém roce provedeny platby týkající se intervencí v rámci stejného operačního programu.“ Při vykazování budeme přebírat hodnoty IS SZIF, pro kalkulaci hodnoty ale bude verifikováno, že v reportovaných operačních programech (které se vztahují k intervencím relevantním pro SC 1) došlo v daném finančním roce k čerpání prostředků, resp. k platbám. Hodnoty pro indikátor R.5 budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět výpočet a výsledek bude zajištěn prostým podílem farem, které využily relevantní podporu na celkovém počtu zemědělských podniků.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.35. Počet podporovaných operačních programů	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	Počet
R.5 - Řízení rizik	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	Počet

6. Odpověď na evaluační otázku

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.4 Hodnotící otázka č. 4: Do jaké míry přispěly intervence produkčně vázané podpory k dlouhodobé udržitelnosti? (ve vztahu k zemědělským příjmům a společenským nákladům)

Rozsah zadání dle Smlouvy

Stránka | 37

Hodnotící otázka č. 4: Do jaké míry přispěly intervence produkčně vázané podpory k dlouhodobé udržitelnosti? (ve vztahu k zemědělským příjmům a společenským nákladům)?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 07.32, 08.32, 09.32, 10.32, 11.32, 12.32, 13.32, 14.32, 15.32 v rámci SC 1.
Předmět hodnocení	Vyhodnocení vlivu poskytovaných podpor, resp. nastavení podmínek jednotlivých intervencí, vůči příjmu zemědělských podniků a společenským nákladům. Podíl zemědělských podniků, které využívají vázanou podporu příjmů na zlepšení konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo kvality.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Provedení souhrnného vyhodnocení na základě analýz zpracovaných ÚZEI, které poskytnou zhodnocení ekonomické situace žadatelů v rámci přímých plateb vázaných na produkci (hodnocení bude provedeno v členění dle velikosti podle UAA podniků, výrobního zaměření, typu hospodaření). Další šetření dle uvážení hodnotitele.
Data zajištěná ŘO	Analytické studie zpracované ÚZEI Indikátory výstupu, výsledku z informačního systému SZIF. Vyhodnocení příjmových ukazatelů: HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit HPH z prodeje komodit na celkové produkci Případně možné k zajištění – výstupy analytických činností ÚZEI: Sledování a analýzy vlastních nákladů a rentability vybraných zemědělských výrobků včetně odhadu vývoje nákladů, výnosů, nákladové rentability a souhrnné rentability hlavních komodit zemědělské produkce.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 4: Do jaké míry přispěly intervence produkčně vázané podpory k dlouhodobé udržitelnosti? (ve vztahu k zemědělským příjmům a společenským nákladům)?

1. Vymezení v rámci intervenční logiky

Specifický cíl

- SO1 podporovat ekonomicky udržitelný zemědělský příjem a odolnost odvětví zemědělství v celé Unii s cílem zlepšit dlouhodobé potravinové zabezpečení a zemědělskou rozmanitost, jakož i zajistit hospodářskou udržitelnost zemědělské produkce v Unii

Řešené potřeby

- P1.01 Posílit orientaci zemědělců generovat příjem z trhu a současně zvýšit jejich schopnost odolávat rizikům

Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:

- 07-15.32 Podpora příjmu vázaná na komodity (07.32 chmel, 08.32 zelenina, 09.32 ovoce, 10.32 mléko, 11.32 ovce a kozy, 12.32 cukrová řepa, 13.32 hovězí maso, 14.32 bílkovinné plodiny, 15.32 škrobové brambory)

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Plochy zemědělské půdy nebo počet dobytčích jednotek, na kterých jsou aplikovány intervence	O.10. Počet hektarů, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci
	O.11. Počet kusů hospodářských zvířat, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci
Podpořené podniky pokračují ve svém oborovém zaměření díky dodatečným dotačním stimulům, které udržují konkurenceschopnost daných odvětví a stabilizují příjem zemědělským podnikům, které se pěstováním daných plodin či chovem uvedených druhů zvířat zabývají	R.8 - Zaměření na zemědělské podniky ve specifických odvětvích
	Hrubá přidaná hodnota (HPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit
	ČPH na AWU dle kategorie velikosti a komodit
	ČPH na ha obdělávané plochy dle kategorie velikosti a komodit
	podnikatelský důchod na AWU dle kategorie velikosti a komodit
	Ekonomický zisk na AWU dle kategorie velikosti a komodit
	HPH z prodeje cílových komodit na celkové produkci
Celkové výměry, na kterých se pěstují cílové plodiny a celkové počty hospodářských zvířat v odvětví chovu skotu, ovcí a koz	

3. Aplikované metody

OBECNÝ PŘÍSTUP K ANALÝZE

Evaluační otázka je, co se přístupu k řešení týče, analogická k EO 2. Zaměřuje se ovšem na konkrétně vymezená odvětví, viz výše – podpora je tedy poskytovaná ve formě přímých plateb podnikům, které pěstují vymezené plodiny nebo chovají vymezená hospodářská zvířata. Pro evaluační otázku je klíčová analýza dopadu podpory na ekonomiku podpořených podniků jako takovou a především na rentabilitu pěstování nebo chovu vymezených plodin a hospodářských zvířat. Toto východisko je základní pro nastavení metodiky hodnocení, kdy klíčový je důraz na podrobnou a segmentovanou analýzu dopadů intervencí na příjmy zemědělských podniků ve vymezených odvětvích a především analýzu trendů klíčových indikátorů hospodaření podniků.

Základem pro odpověď na evaluační otázku budou, v souladu se zadáním, vstupy – analytické studie, projekce, atd. – zpracované ÚZEI, které budou zaměřené na dopad podpory na hospodaření podniků

v časových řadách a v členění dle kategorie velikostí (UAA), výrobního zaměření nebo typu hospodaření ve specifikovaných odvětvích.

Aktivity realizované v rámci evaluace lze rozdělit do tří oblastí:

1. Strukturovaná syntéza výsledků analýz ÚZEI. Evaluace v této části zpracuje a souhrnně vyhodnotí výsledky těchto analýz. Předpokládáme, že součástí této syntézy bude také zpracování a především komparace trendů ekonomických výsledků a hospodaření zemědělských podniků dle velikostních kategorií, ale také dalších charakteristik, jako je výrobní zaměření (včetně analýzy výsledků dle klíčových komodit), typu hospodaření, atd. Tato syntéza, resp. meta-analýza výsledků zpracovaných analýz, by měla poskytnout základní odpověď na otázku, zda vlivem podpory dochází k posílení dlouhodobé udržitelnosti pěstování a chovu cílových plodin a hospodářských zvířat, resp. vymezit, ve kterých oblastech lze tento trend pozorovat a kde toho naopak není dosahováno.
2. Doplňkové kvantitativní analýzy. Předpokládáme, doplňkově bude nutné zpracovat analýzy trendů klíčových ekonomických ukazatelů (viz výše) ve vyšším detailu – tedy s podrobnějším členěním dle velikosti, komodit, typu hospodaření, atd. V této části se zaměříme na vyčíslení klíčových příjmových ukazatelů dle metodik aplikovaných v analýzách ÚZEI a s využitím mikrodat FADN.
3. Klíčovým kontextovým vstupem budou data o plochách, na kterých jsou pěstovány cílové plodiny a počtech hospodářských zvířat. Předpokládáme, že tato data budou rovněž ve zpracovaných analytických studiích a dalších vstupech ÚZEI obsažena, doplňkově ale budeme zpracovávat dílčí trendy na základě dat LPIS s využitím GIS analýzy a dat z Registru zvířat.
4. Interpretace výsledků analýz a doplňkových výpočtů. Důležitou přidanou hodnotou evaluace bude především interpretace výsledků. Za tímto účelem budou využity především následující metody:
 - Expertní posouzení experty evaluačního týmu a konzultace se zpracovateli analýz ÚZEI
 - Strukturované rozhovory se zástupci zastřešujících subjektů v sektoru a zástupci akademické sféry
 - Případové studie zaměřené na problematické segmenty

Časové hledisko: Obdobně jako v EO 2 předpokládáme, že hloubka analýzy bude v jednotlivých rocích „gradovat“ – nebudeme každoročně zpracovávat totožné analýzy, naopak, výstupy analýz z předchozí evaluační zprávy poslouží k přesnějšímu zacílení analýzy v následující evaluační zprávě, která tak může být konkrétněji zaměřena na identifikované problémy a deficity v systému poskytování podpory vázané na plodiny. Na základě výsledků hodnocení v odevzdané evaluační zprávě budou tedy zpracovány návrhy na detailní doplňující zjišťování pro evaluaci v následujícím roce především co se týče rentability produkce vybraných zemědělských produktů, predikce rentability do budoucna, atd. Tyto konkrétní návrhy na hlubší analýzu budou předány zadavateli a diskutovány s ÚZEI. Evaluační zprávy na sebe tedy budou navazovat a budou prohlubovat vzhled do problematiky na základě předchozích zjištění a závěrů.

• Popisná statistika

Vztahuje se na indikátory:

Všechny definované indikátory

Popisná statistika představuje základní metodu řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF – zejména ve vztahu

k indikátorům typu O a R. Dalším klíčovým zdrojem dat budou analytické studie ÚZIS, na jejichž základě bude zpracováno souhrnné vyhodnocení trendů. V neposlední řadě budou pro Popisná statistika využita data FADN, a to pro doplňkové analýzy v konkrétních segmentech (v třídění dle velikosti, typu komodit, způsobu hospodaření, atd.).

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Pro statistickou analýzu budou aplikovány standardní testy spolehlivosti tak, aby bylo možné potvrdit robustnost výsledků. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u vymezených indikátorů (data viz Popisná statistika). Statistické analýzy budou zpracovány nejen na úrovni agregovaných indikátorů tak, jak jsou definovány, data budou sledována také v podrobnější struktuře (dle velikosti, komodit, způsobu hospodaření, výrobního zaměření, ale také například geografického umístění) tak, aby bylo možné sledovat dílčí trendy a odchylky, resp. případy, kdy nedochází ke konvergenci.

- **Pokročilé statistické a ekonometrické metody**

S ohledem na „plošný“ charakter podpory **není předpokládáno** využití kontrafaktuálních metod pro ověřování přičitatelnosti podpory z SP SZP v těchto intervencích. V této situaci by nebylo možné sestavit kontrolní vzorek pro aplikaci těchto designů.

Ověříme ale aplikovatelnost metody vícenásobné regresní analýzy pro podrobnější analýzu významu dílčích ekonomických parametrů (včetně podpory vázané na produkci) v kontextu indikátorů rentability cílových plodin a chovu hospodářských zvířat. Taková analýza bude případně navržena až po analýze externích vstupů – analytických studií ÚZEI a podrobném seznámení se s metodikou těchto dílčích analýz.

- **Desk research – rešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny vymezené indikátory a dodatečné proměnné zpracovávané v analytických studiích

Externě zpracované studie ÚZEI budou klíčovým zdrojem pro zpracování odpovědí v této evaluační otázce. Jak bylo uvedeno výše, evaluace bude v této části především systematicky a strukturovaně syntetizovat zjištění a závěry zpracovaných analytických studií a zaměřit se na jejich interpretaci.

Indikátory, které jsou v těchto externích studiích rozpracovány, mají jednoznačně definovanou metodologii výpočtu i zdroje dat. V případě potřeby tak bude možné, s využitím statistické analýzy (výše) rozpracovat dílčí trendy pro podrobnější analýzu konkrétních sektorů, oblastí, plodin, skupinu příjemců, atd.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek a specificky na cílová odvětví, pro která jsou intervence vázané na produkci v SP SZP navrženy. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci

výsledků kvantitativních analýz. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku.

- **Syntéza**

Syntéza, tedy souhrnné vyhodnocení zjištění a závěrů z dílčích externích analýz, je klíčovou metodou pro zpracování odpovědi na evaluační otázku. Pro syntézu bude vytvořen hodnotící rámec, ve kterém budou posuzovány především trendy hodnocených ukazatelů dle vymezených segmentů (struktura dle velikosti podniků, výrobního zaměření, typu hospodaření, atd.). Na základě tohoto hodnotícího rámce potom bude možné vymezit odvětví a segmenty trhu, ve kterých je pozorováno, že podpora nevede ke dostatečnému navýšení rentability cílové produkce. Tato zjištění budou dále kvalitativně analyzována a případně podrobněji rozpracována kvantitativně v dalších zprávách.

- **Strukturované rozhovory**

Po zpracování kvantitativní analýzy, resp. syntézy vstupů, bude, obdobně jako v případě EO 2 zorganizováno několik strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bude především proniknout do hloubky fungování trhu a působení podpory z SP SZP ve vymezených odvětvích. Rozhovory tak budou využity spíše jako analytický nástroj pro pochopení mechanismů a specifik v konkrétním odvětví, způsobu hospodaření, atd. Respondenti strukturovaných rozhovorů budou identifikováni ve spolupráci se zadavatelem a na základě předběžných výsledků analýzy. Předpokládáme realizaci cca 5 rozhovorů pro každou zprávu, a to primárně se zástupci akademické sféry a zastřešujících organizací v zemědělství. Předpokládáme rovněž, že minimálně část rozhovorů bude společná pro EO 2 a EO 4.

- **Workshop / kulatý stůl**

Pro tuto EO nebude organizován samostatný workshop / kulatý stůl pro interpretaci zjištění a závěrů. Předpokládáme ale, že otázky zaměřené na podporu vázanou na produkci konkrétních komodit a produktů budou také diskutovány v rámci workshopu / kulatého stolu organizovaného v EO 2.

- **Případové studie**

Předpokládáme zpracování cca 6 případových studií rovnoměrně rozdělených v jednotlivých letech. Případové studie budou zaměřeny spíše sektorově, tedy nikoliv pouze na jednoho podpořeného producenta. Zacílení případových studií bude dohodnuto se zadavatelem evaluace na základě předběžných výsledků souhrnného hodnocení analytických výstupů ÚZIS.

Účelem takto sektorově zacílených případových studií bude podrobný popis působení a významu CIS v konkrétním odvětví. Předpokládáme, že součástí těchto sektorových případových studií budou dotazníková šetření s příjemci podpory v daném odvětví, strukturované rozhovory s menším vzorkem zemědělských podnikatelů v daném odvětví (cca 3-5 rozhovorů s důrazem na zastoupení malých i velkých zemědělců) a rozhovory se zástupci producentů organizací a desk research externích analýz.

Popis provedení: Hodnotitel vybere vhodné zacílení PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat pro dané odvětví/sektor. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS bude proveden sběr dat tak, jak bude zpracován v návrhu PS (dotazníky, rozhovory, atd.). Hodnotitel zorganizuje naplánovaná šetření a následně na základě získaných dat a informací ze

všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepiše klíčová zjištění z PS. Přihlížet bude také ke zhotovené základní statistice sektoru.

- **Další metody – expertní posouzení, ad-hoc konzultace**

Průběžně budeme při zpracování syntézy využívat konzultace s experty evaluačního týmu i zpracovateli analýz ÚZEI. Cílem těchto ad-hoc konzultací a posouzení bude především správná interpretace zjištění a závěrů analytických vstupů.

Stránka | 42

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Vzhledem k tomu, že významná část hodnocení bude prováděna na základě výstupů externě zpracovaných studií lze za riziko označit včasnou dostupnost studií a kvalitu jejich zpracování.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat. Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Klíčovým rizikem navrženého designu je nesprávná nebo zkreslená interpretace výsledků – evaluační design je primárně postavený na syntéze externích analýz, může tak dojít k nepochopení a nesprávné interpretaci. Dalším rizikem jsou odlišnosti jednotlivých odvětví, na která jsou intervence CIS zaměřena – jednotlivá odvětví jsou velmi specifická co se týče způsobu produkce, dodavatelsko-odběratelských vztahů, struktury producentů, atd. Tento specifický kontext musí být zohledněn ad-hoc při vyhodnocování působení intervencí v jednotlivých odvětvích – ta tedy nelze analyzovat jako „black box“ s využitím výhradně kvantitativních dat. Z toho důvodu je v navrženém přístupu kladen maximální důraz na robustní kvalitativní přístup, zahrnující ad-hoc konzultace, strukturované (analytické) rozhovory a především sektorové případové studie, které by měly riziko nesprávné interpretace a nezohlednění specifického kontextu eliminovat.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií ÚZEI. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci (například pro konkrétní velikostní skupinu podniků, geografickou oblast, atd.), tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů, které jsou v externích studiích ÚZEI rozpracovány.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.10. Počet hektarů, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, LPIS	ha
O.11. Počet kusů hospodářských zvířat, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	počet
R.8 - Zaměření na zemědělské podniky ve specifických odvětvích	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF	%
Čistá přidaná hodnota (ČPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
Hrubá přidaná hodnota (HPH) na AWU zemědělských podniků dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
ČPH na ha obdělávané plochy dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
podnikatelský důchod na AWU dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
Ekonomický zisk na AWU dle kategorie velikosti a komodit	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
HPH z prodeje cílových komodit na celkové produkci	Popisná statistika Desk research Statistická analýza	ÚZEI, FADN	Kč
Celkové výměry, na kterých se pěstují cílové plodiny a celkové počty hospodářských zvířat v odvětví chovu skotu, ovcí a koz	Popisná statistika Desk research Statistická analýza GIS analýza	ÚZEI, LPIS, Registr zvířat	Ha, počet

6. Odpověď na evaluační otázku

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.5 Hodnotící otázka č. 5: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských podniků?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 5: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských podniků?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 33.73, 37.73 a 62.58 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Změna produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům. K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru. Posouzeno bude rovněž využití digitalizace.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, <i>input/output model pro posouzení dopadu</i> , kvalitativní šetření, případové studie. Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách.
Data zajištěná ŘO	Indikátory výstupu, výsledku z IS SZIF Data o žadateli/ projektu ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů, specifická data pro podpory sektoru vína. Data k vyhodnocení produktivity (změna výkonů, HPH a úvěrové zadluženosti (úspory naturální spotřeby v důsledku realizované investice (materiálové vstupy/suroviny, energie, voda, pracovní síly). <i>Potřebná data a jejich sběr k vyhodnocení produktivity v sektoru vinařství navrhne hodnotitel v rámci Úvodní zprávy.</i>

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 5: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských podniků?
1. Vymezení v rámci intervenční logiky
Specifický cíl <ul style="list-style-type: none">Cílem SO2 je posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci
Řešené potřeby <ul style="list-style-type: none">P2.01 Zvyšovat účinnost výrobních faktorůP2.03 Zvýšit efektivitu agrárního zpracovatelského průmyslu

- P2.04 Posílit zavádění inovací v zemědělství a spolupráci s VaV

Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:

- 33.73 - Investice do zemědělských podniků
- 37.73 - Technologie snižující emise GHG a NH₃
- 62.58 - Intervence v sektoru révy vinné a vína - restrukturalizace

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo k pořízení investic do zemědělské výroby vedoucích ke zvýšení účinnosti využívání výrobních faktorů, modernizaci nebo zlepšení jakosti vyráběných produktů zemědělské prvovýroby a snadnějšímu přístupu k novým technologiím s výrazným inovačním potenciálem tam, kde je obnova zásadní pro další činnost.	R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP
	R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání vstupů
	O.20. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované v zemědělském podniku
Došlo ke změně produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům.	Změna produktivity práce u podpořených oproti nepodpořeným podnikům
	Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům
Došlo ke zvýšení využití digitalizace v podpořených podnicích	R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP
Došlo ke změně pěstebních technik v restrukturalizovaných vinicích s cílem více efektivního a méně nákladného ošetřování révových keřů a sklizně vysoce kvalitní produkce. Došlo ke změně produkce odrůd směrem k struktuře požadované konečnými spotřebiteli ve vyrobeném víně a rychlejšímu zařazování nově vyšlechtěných odrůd.	O.36. Počet opatření nebo jednotek podporovaných v odvětví vína
	R.16 Podíl zemědělských podniků, které využívají investiční podporu v rámci SZP přispívající ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo výrobě biomateriálů
	R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů

3. Aplikované metody

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny výstupové/výsledkové indikátory

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou

obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů intervencí, celkových výdajích na podpořené intervence, změna hrubé přidané hodnoty a výkonu podniku atd.

Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci, Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Potřebná data a jejich sběr k vyhodnocení produktivity v sektoru vinařství by s ohledem na konzistentnost otázky měla být ve stejném či alespoň obdobném rozsahu jako data poskytnutá pro zemědělské prvovýrobce (tedy například změna výkonů, HPH a úvěrové zadluženosti (úspory naturální spotřeby v důsledku realizované investice (materiálové vstupy/suroviny, energie, voda, pracovní síly).

- **Statistická analýza sektoru**

Statistická analýza sektoru bude provedena na základě dat z relevantních databází a resortních statistik. Pomocí této analýzy bude zachycen současný stav (k příslušnému datu dle relevantní průběžné zprávy) a nedávný vývoj ve sledovaných odvětvích sektoru. Statistická analýza sektoru poskytne širší obraz prostředí, v němž intervence SP SZP probíhají a v němž operují podpořené a nepodpořené podniky a poskytne tak cenné informace pro interpretaci výsledků z metod Popisná statistika a kontrafaktuální analýzy.

- **Kontrafaktuální analýza**

Vztahuje se na indikátory¹⁰:

Změna produktivity práce u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Pro účely provedení kontrafaktuální analýzy budou ke skupinám podpořených podniků (rozdělených dle intervence a roku realizace projektu) sestaveny srovnávací skupiny subjektů, které nečerpaly obdobnou podporu z SP SZP. Tyto subjekty budou vybrány na základě sdílených charakteristik s podpořenými subjekty (resp. budou spárovány s podpořenými subjekty dle těchto charakteristik), mezi nimi především:

- ekonomická velikost podniku;
- sektor/odvětví, a to specificky výrobní zaměření, výrobní oblasti;
- právní forma.

U srovnávacích skupin budou vyčísleny hodnoty indikátorů sledovaných u podpořených subjektů, jedná se především o produkci v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ), hrubou přidanou hodnotu a výkon podniků. Data budou srovnána metodou „Difference-in-differences“ (DID), která sleduje rozdíl mezi hodnotami indikátorů u obou skupin subjektů na začátku programového období a v okamžiku evaluace a na základě rozdílu v průběhu obou trendů jsou stanoveny „očistěné“ hodnoty daného indikátoru. Metoda tak umožní sledovat nikoliv absolutní vývoj daného indikátoru, ale reálný příspěvek programu k jeho hodnotě.

Kontrafaktuální analýza představuje jednu z nejpoužívanější a nejobektivnějších metod zjišťování a měření velikosti výsledků a dopadů intervencí. Jejím účelem je oddělit čistý příspěvek programu od dalších okolních vlivů.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro výběr obou skupin (podpořené i nepodpořené podniky) bude k dispozici relevantně velký vzorek subjektů (nejméně cca 50 subjektů v každé skupině) a zároveň pro tyto podniky budou veřejně či

¹⁰ V případě nepotvrzení významnosti rozdílu na úrovni produktivity lze modifikovat na úrovni rentability či zadluženosti podniků

prostřednictvím resortních organizací dostupné relevantní dílčí ukazatele potřebné pro výpočet definovaných ukazatelů.

Input/output model

Input/output model nebo také input-output analýza slouží k měření ekonomických dopadů jednoho odvětví na ekonomiku. Konkrétně model popisuje vzájemné závislosti mezi různými odvětvími v ekonomice sledovaného státu nebo regionu. V případě SP SZP bude studován efekt ekonomické stimulace, kterou Program poskytl do sektoru, na celkovou ekonomiku. Metoda bude využita k určení stimulace růstu hrubé přidané hodnoty a zaměstnanosti. Tyto efekty se vypočítávají s použitím odvětvových multiplikačních koeficientů, které vyjadřují podíl celkového efektu na počáteční změně poptávky.

Input-output analýza je založena na domino teorii ekonomické změny, tj. kvantifikuje důsledky změny jedné proměnné na ostatní. Multiplikátory lze považovat za koeficienty, které vyjadřují rozdíl mezi počátečním, resp. přímým dopadem exogenních (oddělených od původního efektu) změn a celkovým dopadem těchto změn, tj. propojují změnu složky agregátní poptávky v jednom odvětví s následnými změnami určitého činitele v dalších odvětvích (např. výstup, zaměstnanost).

Je třeba zmínit, že input-output model předpokládá existenci jednoduché produkční funkce pro každé odvětví, tj. pro každé odvětví se předpokládají konstantní změny produkce při změně množství vstupu a nulové substituce vstupů. Fixní hodnoty koeficientů jsou rovněž předpokládány mezi podniky, které spadají do stejného sektoru.

Pro analýzu budou využity symetrické input-output tabulky české ekonomiky (např. z ČSÚ nebo OECD). Tyto matice uvádí, kolik vstupu každé odvětví vyžaduje od ostatních průmyslových odvětví, jaké složky hrubého výstupu jsou v každém odvětví, a jakým způsobem využívá dané zboží a služby.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro její použití bude k dispozici vhodný model, který poskytne relevantní výsledky, resp. potřebné relevance bude možné dosáhnout kombinací využití dostupného modelu a kvalitativních metod.

• Případové studie

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 50 případových studií (včetně cca 5 až 10 v sektoru vína) napříč intervencemi, záměry a regiony, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každý záměr byl reprezentován alespoň třemi případovými studii (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potencionálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepíše klíčová zjištění z PS.

• Dotazníkové šetření

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena s podpořenými a také s nepodpořenými subjekty za účelem zajištění dodatečných dat o srovnávací skupině. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvláště těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

- **Expertní zhodnocení**

Celkový přínos intervencí k rozvoji podniků v ČR bude zhodnocen experty. Expertní zhodnocení pomůže evaluačnímu týmu zasadit poznatky a data ze statistických šetření a z šetření jednotlivých projektů do širšího kontextu rozvoje sektoru v ČR (a potažmo v evropském kontextu). Experti se budou především zabírat otázkou skutečného přínosu intervencí ke zvyšování investiční vybavenosti, výkonu, produktivity a konkurenceschopnosti podniků.

Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách nepovažujeme za fyzicky realizovatelné. Proto navrhujeme kombinaci případových studií, dotazníkového šetření a expertních zhodnocení s případným doplněním workshopů (bude-li potřeba) v rozsahu odpovídajícím běžným kvalitativním šetřením.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý kvótní výběr podniků s ohledem na strukturu základního souboru podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvybere případné náhradní projekty, které splňují tatáž kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií a statistických databází a zdrojů.

Změna produktivity práce **v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ)** u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Produktivita se dá chápat jako schopnost podniků „vyrobit více ze stejného množství vstupů“ – tedy zda využívají práci, půdu, kapitál a materiál efektivněji. Pro výpočet bude použit následující postup:

1. **Sběr dat** – sběr údaje o výstupech podniků (např. tržby nebo produkce) a hlavních vstupech (počet pracovníků, obhospodařovaná půda, velikost kapitálu, spotřeba materiálů)
2. **Výpočet produktivity (TFP)** – produktivita se dá zjednodušeně spočítat jako rozdíl mezi výstupy a vstupy: kolik produkce podnik dosáhne po zohlednění množství práce, půdy a kapitálu, které využívá. V praxi se používají různé metody, ale pro hodnocení postačí mít ukazatel, který srovnává podniky mezi sebou a v čase.

TFP = Výstup ÷ (Práce^{váha} × Kapitál^{váha} × Půda^{váha} × Materiál^{váha} ...) kde:

- *Výstup* je hodnota produkce (např. tržby očištěné o ceny, fyzický objem produkce),
 - *Práce, Kapitál, Půda, Materiál* jsou vstupy,
 - *váhy* odpovídají jejich podílu na celkových nákladech (např. mzdy jako podíl na tržbách u práce, odpisy u kapitálu atd.).
3. **Porovnání podpořených a nepodpořených** – abychom zjistili skutečný efekt podpory, je potřeba porovnávat podniky, které jsou si co nejvíce podobné (například podle velikosti, odvětví nebo regionu). Podporu tedy nelze posuzovat jen na průměrech, protože některé rozdíly by mohly vyplývat z jiných faktorů než z podpory.
 4. **Hodnocení změny v čase** – sleduje se, zda se po získání podpory produktivita podniků změnila rychleji než u srovnatelné skupiny nepodpořených podniků. Klíčové je přitom sledovat vývoj nejen „po“, ale i „před“ podporou, aby bylo jasné, že rozdíl nebyl přítomen už dříve.
 5. **Vyjádření výsledku** – výsledek se obvykle prezentuje jako procentní rozdíl.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
O.20. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované v zemědělském podniku	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet jednotek
Změna produktivity práce u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza	MZe, ČSÚ, vědecké publikace a odborné články zaměřené na český	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %

	Kontrafaktuální analýza	agrární sektor, ÚZEI, FADN	
Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza Kontrafaktuální analýza	MZe, ČSÚ. vědecké publikace a odborné články zaměřené na český agrární sektor, ÚZEI, FADN	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %
R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
O.36. Počet opatření nebo jednotek podporovaných v odvětví vína	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet jednotek
R.16 Podíl zemědělských podniků, které využívají investiční podporu v rámci SZP přispívající ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo výrobě biomateriálů	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.6 Hodnotící otázka č. 6: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Stránka | 52

Hodnotící otázka č. 6: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 34.73, 51.77 a 63.58 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Změna produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům. K hodnocení příspěvku programu k celkovému posílení investic bude využito výstupových indikátorů o počtu podpořených podniků a rozsahu investičních výdajů na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu sektoru. Posouzeno bude rovněž využití digitalizace.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, <i>input/output model pro posouzení dopadu</i> , kvalitativní šetření, případové studie Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách.
Data zajištěná ŘO	Indikátory výstupu, výsledku z informačního systému SZIF Data o žadateli/ projektu generovaná ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů z IS SZIF. Data k vyhodnocení produktivity (změna výkonů, HPH a úvěrové zadluženosti (úspory naturální spotřeby v důsledku realizované investice (materiálové vstupy/suroviny, energie, voda, pracovní síly)

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 6: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských podniků?
1. Vymezení v rámci intervenční logiky
Specifický cíl <ul style="list-style-type: none">SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci
Řešené potřeby

- P2.03 Zvýšit efektivitu agrárního zpracovatelského průmyslu
- P3.02 Posílit vytvoření a rozvoj KDR a zlepšit postavení zemědělců a výrobců potravin

Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:

- 34.73 - Investice do zpracování zemědělských produktů
- 51.77 - Inovace při zpracování zemědělských
- 63.58 - Intervence v sektoru révy vinné a vína – investice do výroby vína

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo ke zvýšení efektivity výroby a konkurenceschopnosti malých a středních podniků zpracovávajících zemědělské produkty prostřednictvím investic do zařízení, která souvisejí se zpracováním zemědělských produktů a uvedením výrobků na trh.	O.24. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik
	R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora.
	R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP
Došlo ke změně produktivity práce a celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených podniků vůči nepodpořeným podnikům.	Změna produktivity práce u podpořených oproti nepodpořeným podnikům
	Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům
Došlo ke zvýšení využití digitalizace v podpořených podnicích	R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP
Došlo k rozvoji inovací při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh prostřednictvím zavedení nového nebo významně zlepšeného produktu, postupu, nebo technologie.	O.32. Počet jiných operací nebo jednotek spolupráce, které jsou podporovány
	R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP
Došlo k modernizaci zpracovatelských provozů a sklepních hospodářství pro podporu vín vyšší kvality.	O.36. Počet opatření nebo jednotek podporovaných v odvětví vína
	Zvýšení výrobní kapacity

3. Aplikované metody

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny výstupové/výsledkové indikátory

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou

obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů intervencí, celkových výdajích na podpořené intervence, změna hrubé přidané hodnoty a výkonu podniku atd.

Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci, Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Potřebná data a jejich sběr k vyhodnocení produktivity v sektoru vinařství by s ohledem na konzistentnost otázky měla být ve stejném či alespoň obdobném rozsahu jako data poskytnutá pro zemědělské prvovýrobce (tedy například změna výkonů, HPH a úvěrové zadluženosti (úspory naturální spotřeby v důsledku realizované investice (materiálové vstupy/suroviny, energie, voda, pracovní síly).

navrhne hodnotitel v rámci Úvodní zprávy.

- **Statistická analýza sektoru**

Statistická analýza sektoru bude provedena na základě dat z relevantních databází a resortních statistik. Pomocí této analýzy bude zachycen současný stav (k příslušnému datu dle relevantní průběžné zprávy) a nedávný vývoj ve sledovaných odvětvích sektoru. Statistická analýza sektoru poskytne širší obraz prostředí, v němž intervence SP SZP probíhají a v němž operují podpořené a nepodpořené podniky a poskytne tak cenné informace pro interpretaci výsledků z metod Popisná statistika a kontrafaktuální analýzy.

- **Kontrafaktuální analýza**

Vztahuje se na indikátory:

Změna produktivity práce u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Pro účely provedení kontrafaktuální analýzy budou ke skupinám podpořených podniků (rozdělených dle intervence a roku realizace projektu) sestaveny srovnávací skupiny subjektů, které nečerpaly obdobnou podporu z SP SZP. Tyto subjekty budou vybrány na základě sdílených charakteristik s podpořenými subjekty (resp. budou spárovány s podpořenými subjekty dle těchto charakteristik), mezi nimi především:

- ekonomická velikost podniku;
- sektor/odvětví, a to specificky výrobní zaměření, výrobní oblasti;
- právní forma.

U srovnávacích skupin budou vyčísleny hodnoty indikátorů sledovaných u podpořených subjektů, jedná se především o produkci v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ), hrubou přidanou hodnotu a výkon podniků. Data budou srovnána metodou „Difference-in-differences“ (DID), která sleduje rozdíl mezi hodnotami indikátorů u obou skupin subjektů na začátku programového období a v okamžiku evaluace a na základě rozdílu v průběhu obou trendů jsou stanoveny „očistěné“ hodnoty daného indikátoru. Metoda tak umožní sledovat nikoliv absolutní vývoj daného indikátoru, ale reálný příspěvek programu k jeho hodnotě.

Kontrafaktuální analýza představuje jednu z nejpoužívanější a nejobektivnějších metod zjišťování a měření velikosti výsledků a dopadů intervencí. Jejím účelem je oddělit čistý příspěvek programu od dalších okolních vlivů.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro výběr obou skupin (podpořené i nepodpořené podniky) bude k dispozici relevantně velký vzorek subjektů (nejméně cca 50 subjektů v každé skupině) a zároveň pro tyto podniky budou veřejně či

prostřednictvím resortních organizací dostupné relevantní dílčí ukazatele potřebné pro výpočet definovaných ukazatelů.

Input/output model

Input/output model nebo také input-output analýza slouží k měření ekonomických dopadů jednoho odvětví na ekonomiku. Konkrétně model popisuje vzájemné závislosti mezi různými odvětvími v ekonomice sledovaného státu nebo regionu. V případě SP SZP bude studován efekt ekonomické stimulace, kterou Program poskytl do sektoru, na celkovou ekonomiku. Metoda bude využita k určení stimulace růstu hrubé přidané hodnoty a zaměstnanosti. Tyto efekty se vypočítávají s použitím odvětvových multiplikačních koeficientů, které vyjadřují podíl celkového efektu na počáteční změně poptávky.

Input-output analýza je založena na domino teorii ekonomické změny, tj. kvantifikuje důsledky změny jedné proměnné na ostatní. Multiplikátory lze považovat za koeficienty, které vyjadřují rozdíl mezi počátečním, resp. přímým dopadem exogenních (oddělených od původního efektu) změn a celkovým dopadem těchto změn, tj. propojují změnu složky agregátní poptávky v jednom odvětví s následnými změnami určitého činitele v dalších odvětvích (např. výstup, zaměstnanost).

Je třeba zmínit, že input-output model předpokládá existenci jednoduché produkční funkce pro každé odvětví, tj. pro každé odvětví se předpokládají konstantní změny produkce při změně množství vstupu a nulové substituce vstupů. Fixní hodnoty koeficientů jsou rovněž předpokládány mezi podniky, které spadají do stejného sektoru.

Pro analýzu budou využity symetrické input-output tabulky české ekonomiky (např. z ČSÚ nebo OECD). Tyto matice uvádí, kolik vstupu každé odvětví vyžaduje od ostatních průmyslových odvětví, jaké složky hrubého výstupu jsou v každém odvětví, a jakým způsobem využívá dané zboží a služby.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro její použití bude k dispozici vhodný model, který poskytne relevantní výsledky, resp. potřebné relevance bude možné dosáhnout kombinací využití dostupného modelu a kvalitativních metod.

• Případové studie

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 50 případových studií (včetně cca 5 až 10 v sektoru vína) napříč intervencemi, záměry a regiony, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každý záměr byl reprezentován alespoň třemi případovými studii (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potenciálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepíše klíčová zjištění z PS.

• Dotazníkové šetření

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena s podpořenými a také s nepodpořenými subjekty za účelem zajištění dodatečných dat o srovnávací skupině. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvláště těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

- **Expertní zhodnocení**

Celkový přínos intervencí k rozvoji podniků v ČR bude zhodnocen experty. Expertní zhodnocení pomůže evaluačnímu týmu zasadit poznatky a data ze statistických šetření a z šetření jednotlivých projektů do širšího kontextu rozvoje sektoru v ČR (a potažmo v evropském kontextu). Experti se budou především zabírat otázkou skutečného přínosu intervencí ke zvyšování investiční vybavenosti, výkonu, produktivity a konkurenceschopnosti podniků.

Kvalitativní šetření u vzorku (cca 5 %) podpořených podniků, případně ověření z jiných zdrojů pro údaje poskytnuté žadatelem v monitorovacích zprávách nepovažujeme za fyzicky realizovatelné. Proto navrhujeme kombinaci případových studií, dotazníkového šetření a expertních zhodnocení s případným doplněním workshopů (bude-li potřeba) v rozsahu odpovídajícím běžným kvalitativním šetřením.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý kvótní výběr podniků s ohledem na strukturu základního souboru podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvýbere případné náhradní projekty, které splňují tatož kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií a statistických databází a zdrojů.

Změna produktivity práce **v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ)** u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Produktivita se dá chápat jako schopnost podniků „vyrobit více ze stejného množství vstupů“ – tedy zda využívají práci, půdu, kapitál a materiál efektivněji. Pro výpočet bude použit následující postup:

6. **Sběr dat** – sběr údajů o výstupech podniků (např. tržby nebo produkce) a hlavních vstupech (počet pracovníků, obhospodařovaná půda, velikost kapitálu, spotřeba materiálů)

7. **Výpočet produktivity (TFP)** – produktivita se dá zjednodušeně spočítat jako rozdíl mezi výstupy a vstupy: kolik produkce podnik dosáhne po zohlednění množství práce, půdy a kapitálu, které využívá. V praxi se používají různé metody, ale pro hodnocení postačí mít ukazatel, který srovnává podniky mezi sebou a v čase.

TFP = Výstup ÷ (Práce^{váha} × Kapitál^{váha} × Půda^{váha} × Materiál^{váha} ...) kde:

- *Výstup* je hodnota produkce (např. tržby očištěné o ceny, fyzický objem produkce),
- *Práce, Kapitál, Půda, Materiál* jsou vstupy,
- *váhy* odpovídají jejich podílu na celkových nákladech (např. mzdy jako podíl na tržbách u práce, odpisy u kapitálu atd.).

8. **Porovnání podpořených a nepodpořených** – abychom zjistili skutečný efekt podpory, je potřeba porovnávat podniky, které jsou si co nejvíce podobné (například podle velikosti, odvětví nebo regionu). Podporu tedy nelze posuzovat jen na průměrech, protože některé rozdíly by mohly vyplývat z jiných faktorů než z podpory.

9. **Hodnocení změny v čase** – sleduje se, zda se po získání podpory produktivita podniků změnila rychleji než u srovnatelné skupiny nepodpořených podniků. Klíčové je přitom sledovat vývoj nejen „po“, ale i „před“ podporou, aby bylo jasné, že rozdíl nebyl přítomen už dříve.

Vyjádření výsledku – výsledek se obvykle prezentuje jako procentní rozdíl.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.24. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet jednotek
R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora.	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet podniků
R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet podniků
Změna produktivity práce u podpořených podniků oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza	MZe, ČSÚ, vědecké publikace a odborné články zaměřené na český	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %

	Kontrafaktuální analýza	agrární sektor, ÚZEI, FADN	
Změna celkové produktivity faktorů (TFP) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza Kontrafaktuální analýza	MZe, ČSÚ. vědecké publikace a odborné články zaměřené na český agrární sektor, ÚZEI, FADN	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %
R.3 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu na digitální zemědělské technologie prostřednictvím SZP	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet podniků
O.32. Počet jiných operací nebo jednotek spolupráce, které jsou podporovány	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet operací
O.36. Počet opatření nebo jednotek podporovaných v odvětví vína	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Počet operací
Zvýšení výrobní kapacity	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	Výrobní kapacita

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.7 Hodnotící otázka č. 7: Do jaké míry přispěly intervence k zachování diverzity zemědělské produkce?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 7: Do jaké míry přispěly intervence k zachování diverzity zemědělské produkce?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 07.32, 08.32, 09.32, 10.32, 11.32, 12.32, 13.32, 14.32, 15.32 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	<p>Vyhodnocení příspěvku intervence k zachování ploch prostřednictvím stability příjmu pro vybrané komodity – vývoj ukazatelů v časové řadě – struktura osetých/sklizených ploch nebo počet počty zvířat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocení vývoje nákladové a souhrnné rentability u jednotlivých komodit s CIS podporou na základě výběrového šetření nákladů a výnosů zemědělských komodit • Vyhodnocení CIS podpory na ekonomice dané komodity • Kvalitativní hodnocení bariér/překážek, které ovlivňují změnu v rozsahu pěstování/chovu
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	<p>Statistické analýzy, případové studie</p> <p>Ke statistickému vyhodnocení na základě analýz zpracovaných ÚZEI předpokládáme provedení případových studií podniků doplňující zhodnocení dopadů podpor na jednotlivé komodity.</p>
Data zajištěná ŘO	<p>Analytické studie zpracované ÚZEI (ke správné interpretaci výsledků mohou zpracovatelé poskytnout hodnotiteli součinnost prostřednictvím ŘO).</p> <p>Analýzy budou obsahovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhodnocení vlivu produkčně vázaných podpor (CIS) na zemědělské příjmy v 5leté časové řadě a společenské náklady. • Ekonomické zhodnocení poskytování podpory dotčeným sektorům. • Posouzení odůvodněnosti poskytované podpory a vyhodnocení vlivu poskytování všech podpor na ekonomiku podporovaných komodit včetně alternativního vyhodnocení vývoje rentability s a bez dobrovolné podpory vázané na produkci. a s dobrovolnou podporou vázanou na produkci. • Vyhodnocení příspěvku (vybraných) přímých plateb na zachování diverzity zemědělské produkce. <p>Indikátory výstupu, výsledku (viz programový dokument) z informačního systému SZIF</p> <p>Vyhodnocení příjmových ukazatelů: HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit</p> <p>HPH z prodeje komodit na celkové produkci</p> <p>Případně možné k zajištění – výstupy analytických činností ÚZEI: Sledování a analýzy vlastních nákladů a rentability vybraných zemědělských výrobků</p>

	včetně odhadu vývoje nákladů, výnosů, nákladové rentability a souhrnné rentability hlavních komodit zemědělské produkce Indikátory výstupu, výsledku z informačního systému SZIF.
--	--

Metodický přístup

Hodnotící otázka č.:

1. Vymezení v rámci intervenční logiky

Specifický cíl

- SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci

Řešené potřeby

- P1.02 Posílit orientaci zemědělců generovat příjem z trhu a zvýšit jejich schopnost odolávat krizi
- P2.02 Posílit diverzitu zemědělské produkce

Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:

- 07.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci chmele
- 08.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci zeleniny
- 09.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci ovoce
- 10.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci mléka
- 11.32 - Podpora příjmu vázaná na chov ovcí a koz
- 12.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci cukrové řepy
- 13.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci hovězího masa
- 14.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci bílkovinných plodin
- 15.32 - Podpora příjmu vázaná na produkci škrobových brambor

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo k udržení stávajících pěstebních ploch, výrobních kapacit, stabilizaci příjmů a zajištění kvality produkce a konkurenceschopnosti producentů v jednotlivých sektorech producentů	O.10. Počet hektarů, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci
	O.11. Počet kusů hospodářských zvířat, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci
	R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti
	R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)
	R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)

	R.8 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu vázanou na produkci určenou na zlepšení konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo jakosti
Došlo ke změně nákladové a souhrnné rentability produkce	Nákladová / souhrnná rentabilita produkce v %
Došlo ke stabilizaci příjmů producentů	HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit HPH z prodeje komodit na celkové produkci
Došlo ke změně rozsahu osetých/sklizených ploch nebo počet počty zvířat	Oseté/sklizené plochy / počet počty zvířat (v ha / ks)

3. Aplikované metody

OBECNÝ PŘÍSTUP K ANALÝZE

Evaluační otázka se zaměřuje na to, zda díky systému intervencí dochází k udržení stávající produkce, stabilizaci příjmů a zvýšení kvality a konkurenceschopnosti producentů. Základem pro odpověď na evaluační otázku budou, v souladu se zadáním, vstupy – analytické studie, projekce, atd. – zpracované ÚZEI, které budou zaměřené na vyhodnocení vlivu produkčně vázaných podpor (CIS) na zemědělské příjmy v 5leté časové řadě a společenské náklady, ekonomické zhodnocení poskytování podpory dotčeným sektorům, posouzení odůvodněnosti poskytované podpory a vyhodnocení vlivu poskytování všech podpor na ekonomiku podporovaných komodit včetně alternativního vyhodnocení vývoje rentability s a bez dobrovolné podpory vázané na produkci. a s dobrovolnou podporou vázanou na produkci a vyhodnocení příspěvku (vybraných) přímých plateb na zachování diverzity zemědělské produkce.

Dále pro zodpovězení otázky budou podstatné údaje o indikátorech výstupu/výsledku z IS SZIF a poskytnutá data k vyhodnocení příjmových ukazatelů: HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit a HPH z prodeje komodit na celkové produkci.

Pro vymezení plochy, na které byly čerpány přímé platby (podpora příjmu vázaná na produkci) bude využita GIS analýza, která bude zpracovávat data z LPIS (analýza v rámci O10 a R4 / R6).

Hodnotitel využije v případě dostupnosti také výstupy analytických činností ÚZEI v oblastech sledování a analýzy vlastních nákladů a rentability vybraných zemědělských výrobků včetně odhadu vývoje nákladů, výnosů, nákladové rentability a souhrnné rentability hlavních komodit zemědělské produkce.

Aktivita realizovaná v rámci evaluace lze rozdělit do dvou oblastí:

1. Strukturovaná syntéza výsledků analýz ÚZEI. Evaluace v této části zpracuje a souhrnně vyhodnotí výsledky těchto analýz. Předpokládáme, že součástí této syntézy bude také zpracování a především komparace trendů ekonomických výsledků a hospodaření podniků dle velikostních kategorií, ale také dalších charakteristik. Tato syntéza, resp. meta-analýza výsledků zpracovaných analýz, by měla poskytnout základní odpověď na otázku, zda vlivem podpory dochází k naplňování cílů intervencí, resp. vymežit, ve kterých oblastech lze tento trend pozorovat a kde naopak k naplňování nedochází.
2. Interpretace výsledků analýz. Důležitou přidanou hodnotou evaluace bude především interpretace výsledků. Za tímto účelem budou využity především následující metody:

- Expertní posouzení experty evaluačního týmu a konzultace se zpracovateli analýz z ÚZEI
- Strukturované rozhovory se zástupci zastřešujících subjektů v sektoru a zástupci akademické sféry
- Workshop / kulatý stůl k výsledkům analýz a jejich interpretaci
- Ad-hoc případové studie zaměřené na segmenty, ve kterých není pozorován očekávaný trend snižování disparit.

Časové hledisko: S ohledem na skutečnost, že evaluace bude zpracována ve třech ročních evaluačních zprávách předpokládáme, že bude využito „učícího se cyklu“, tedy že evaluační zprávy na sebe budou navazovat a pozdější zprávy budou rozpracovávat zjištění z předchozí zprávy do vyššího detailu tam, kde to je relevantní. Konkrétně tedy předpokládáme, že pro první evaluační zprávu v roce 2026 bude zpracována základní syntéza dat z analytických studií ÚZEI a pozorovaných trendů.

Na základě výsledků hodnocení v první evaluační zprávě budou zpracovány návrhy na detailní doplňující zjišťování pro evaluaci v následujícím roce – tedy návrhy na specifické zacílení analýz v oblastech, které byly vyhodnoceny jako problematické a/nebo nedostatečně hluboko analyzované, které budou předány zadavateli a diskutovány s ÚZEI. Podobně budou v předstihu formulovány a diskutovány návrhy na doplňkové analýzy pro poslední hodnocení v roce 2028 na základě zjištění a závěrů hodnocení z let 2026 a 2027 (zde pravděpodobně půjde o předběžné závěry).

Jinými slovy, nepředpokládáme, že ve všech třech evaluačních zprávách bude replikován stejný postup s aktualizací výsledků – předpokládáme, že zaměření analýz se bude postupem času zpřesňovat a prohlubovat. Evaluační zprávy na sebe budou navazovat a budou prohlubovat vzhled do problematiky na základě předchozích zjištění a závěrů.

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny definované indikátory

Popisná statistika představuje základní metodu řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF – zejména ve vztahu k indikátorům typu O a R. Dalším klíčovým zdrojem dat budou analytické studie ÚZEI, na jejichž základě bude zpracováno souhrnné vyhodnocení trendů.

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Pro statistickou analýzu budou aplikovány standardní testy spolehlivosti tak, aby bylo možné potvrdit robustnost výsledků. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u vymezených indikátorů (data viz Popisná statistika).

- **GIS analýzy**

S ohledem na využívání LPIS jako zdroje dat pro analýzu ploch, na kterých je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci, předpokládáme využití GIS nástrojů pro hodnocení, jejichž prostřednictvím budou data z LPIS zpracována.

Pokročilé statistické a ekonometrické metody

S ohledem na „plošný“ charakter podpory **není předpokládáno** využití ekonometrických metod pro ověřování přičitatelnosti podpory z SP SZP v těchto intervencích. V této situaci by nebylo možné sestavit kontrolní vzorek pro aplikaci těchto designů.

- **Desk research – rešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny vymezené indikátory a dodatečné proměnné zpracovávané v analytických studiích

Externě zpracované studie ÚZEI budou klíčovým zdrojem pro zpracování odpovědí v této evaluační otázce. Jak bylo uvedeno výše, evaluace bude v této části především systematicky a strukturovaně syntetizovat zjištění a závěry zpracovaných analytických studií a zaměřit se na jejich interpretaci.

Indikátory, které jsou v těchto externích studiích rozpracovány, mají jednoznačně definovanou metodologii výpočtu i zdroje dat. V případě potřeby tak bude možné, s využitím statistické analýzy (výše) rozpracovat dílčí trendy pro podrobnější analýzu konkrétních sektorů, oblastí, plodin, skupinu příjemců, atd.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek a především dopady Společné zemědělské politiky na snižování příjmových disparit ve struktuře zemědělských podniků. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci výsledků kvantitativních analýz. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku.

- **Syntéza**

Syntéza, tedy souhrnné vyhodnocení zjištění a závěrů z dílčích externích analýz, je klíčovou metodou pro zpracování odpovědi na evaluační otázku. Pro syntézu bude vytvořen hodnotící rámec, ve kterém budou posuzovány především trendy hodnocených ukazatelů. Na základě tohoto hodnotícího rámce potom bude možné vymezit segmenty, ve kterých je pozorováno, že podpora nevede k naplňování cílů. Tato zjištění budou dále kvalitativně analyzována a případně podrobněji rozpracována kvantitativně v dalších zprávách.

- **Strukturované rozhovory**

Po zpracování kvantitativní analýzy, resp. syntézy vstupů, bude zorganizováno několik strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bude především proniknout do hloubky fungování trhu a působení podpory z SP SZP ve vymezených segmentech. Rozhovory tak budou využity spíše jako analytický nástroj pro pochopení mechanismů a specifík v konkrétním odvětví, způsobu hospodaření, atd. Respondenti strukturovaných rozhovorů budou identifikováni ve spolupráci se zadavatelem a na základě předběžných výsledků analýzy. Předpokládáme realizaci cca 1 až 2 rozhovory pro každou oblast, a to primárně se zástupci akademické sféry a zastřešujících organizací v zemědělství.

- **Workshop / kulatý stůl**

Workshop / kulatý stůl bude klíčový pro správnou interpretaci výsledků analýz. K účasti na workshopu / kulatém stole budou přizváni zástupci zemědělců (zastřešujících organizací), orgánů státní správy i nezávislých expertů. Předpokládáme realizaci jednoho workshopu / kulatého stolu pro každou evaluační zprávu.

- **Případové studie**

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Budou provedeny cca 3 až 4 případové studie pro každou intervenci. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každý záměr byl reprezentován alespoň třemi případovými studii (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potenciálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepiše klíčová zjištění z PS.

- **Další metody – expertní posouzení, ad-hoc konzultace**

Průběžně budeme při zpracování syntézy využívat konzultace s experty evaluačního týmu i zpracovateli analýz ÚZEI. Cílem těchto ad-hoc konzultací a posouzení bude především správná interpretace zjištění a závěrů analytických vstupů.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Vzhledem k tomu, že významná část hodnocení bude prováděna na základě výstupů externě zpracovaných studií lze za riziko označit včasnou dostupnost studií a kvalitu jejich zpracování.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat. Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Klíčovým rizikem navrženého designu je nesprávná nebo zkreslená interpretace výsledků – evaluační design je primárně postavený na syntéze externích analýz, může tak dojít k nepochopení a nesprávné interpretaci. Z toho důvodu je v navrženém přístupu kladen maximální důraz na robustní kvalitativní přístup, zahrnující ad-hoc konzultace, strukturované (analytické) rozhovory i společný workshop / kulatý stůl, které by měly riziko nesprávné interpretace eliminovat.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií ÚZEI. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci (například pro konkrétní

velikostní skupinu podniků, geografickou oblast, atd.), tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů, které jsou v externích studiích ÚZEI rozpracovány.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.10. Počet hektarů, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF,	Ha
O.11. Počet kusů hospodářských zvířat, na něž je čerpána podpora příjmu vázaná na produkci	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML, IZR	počet
R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
R.8 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu vázanou na produkci určenou na zlepšení konkurenceschopnosti, udržitelnosti nebo jakosti	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	%
Nákladová / souhrnná rentabilita produkce v %	Popisná statistika Statistická analýza	ÚZEI	%
HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) v třídění dle jednotlivých komodit	Popisná statistika Statistická analýza	ÚZEI, MZe	Kč
HPH z prodeje komodit na celkové produkci			
Oseté/sklizené plochy / počet počty zvířat (v ha / ks)	Popisná statistika Statistická analýza	IS SZIF, ML	ha, počet ks /VDJ

Vzhledem k vyššímu počtu jednotlivých podporovaných segmentů (odvětví) budou relevantní indikátory vyjádřeny vždy za daný segment (odvětví) a daný indikátor tak může mít více specifických varianty.

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.8 Hodnotící otázka č. 8: Do jaké míry přispěly intervence ke stabilizaci stavu včelstev, produkce medu a včelích produktů?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 8: Do jaké míry přispěly intervence ke stabilizaci stavu včelstev, produkce medu a včelích produktů?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 56.55, 57.55, 58.55, 59.55, 60.55, 61.55 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Stav včelstev, produkce medu a včelích produktů.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Statistická analýza na základě údajů o počtu včelstev, produkce medu a včelích produktů na území České republiky.
Data zajištěná ŘO	IS SZIF, data z Ústřední evidence včelstev vedené Českomoravskou společností chovatelů

Metodický přístup

Hodnotící otázka č.:
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P2.08 Stabilizace stavu včelstev včetně produkce medu a včelích produktů <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 56.55 - Sektor včelařství – investice do hmotného a nehmotného majetku 57.55 - Sektor včelařství – poradenská činnost a školení pro včelaře a jejich organizace 58.55 - Sektor včelařství – boj proti včelím škůdcům a nemocem, zejména varoáze 59.55 - Sektor včelařství – racionalizace kočování včelstev 60.55 - Sektor včelařství – obnova včelstev v Unii a plemenářské práce 61.55 - Sektor včelařství – podpora laboratoří pro analýzu včelích produktů

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo ke zlepšení technického zázemí pro chov a kočování včel a zpracování včelích produktů a umožnit realizaci vlastních chovů včelstev	O.37. Počet opatření nebo jednotek k zachování nebo zlepšení podmínek včelařství
	R.35 Podíl úlů podporovaných v rámci SZP
	Počet / podíl včelařů absolvujících vzdělávací akce a odborná školení

Došlo ke zvýšení odborné úrovně chovatelů včel a rozšíření povědomí o problematice včelařství včetně mládeže	Počet uspořádaných výstav a kulturních akcí
	Počet dětí zapojených do včelařských kroužků
Došlo ke zlepšení zdravotního stavu včelstev	Počet včelstev napadených nemocí
Došlo ke zvýšení udržitelnosti chovu včelstev prostřednictvím šlechtění	Počet odchovaných vyšlechtěných včelích matek
Došlo ke zvýšení kvality prodáváného medu	Počet realizovaných rozborů v akreditovaných laboratořích

3. Aplikované metody

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Počet / podíl včelařů absolvujících vzdělávací akce a odborná školení
Počet uspořádaných výstav a kulturních akcí
Počet dětí zapojených do včelařských kroužků
Počet včelstev napadených nemocí
Počet odchovaných vyšlechtěných včelích matek
Počet realizovaných rozborů v akreditovaných laboratořích

Popisná statistika představuje jednu ze dvou základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF a evidence ČMSCH, které budou obsahovat údaje o vzdělávacích akcích, uspořádaných akcích, počtu realizovaných rozborů, počtu nemocných včelstev apod.

- **Statistická analýza**

Statistická analýza bude provedena na základě údajů o počtu včelstev, produkce medu a včelích produktů na území České republiky a doplní údaje získané v rámci klasického popisné statistiky.

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u indikátorů, kterými bude sledováno naplnění cílů jednotlivých intervencí. Samotné sledování meziročních změn totiž není dostatečné pro posouzení hodnotících kritérií, pro která jsou tyto indikátory definovány. Je tak nutné analyzovat dlouhodobější trendy, které vyčistí případné meziroční výkyvy a především v kontextu sektorových trendů.

Výsledkem provázání obou metod (Popisná statistika jako zdroj dat pro statistickou analýzu) bude možné získat přehled o stavu včelstev, produkci medu a včelích produktů včetně změn, které se časově kryjí s poskytováním jednotlivých podpor a alespoň základního odhadu působení intervencí na tyto proměnné.

- **Desk research – rešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny vymezené indikátory a dodatečné proměnné zpracovávají v analytických studiích

Případné externě zpracované studie budou doplňkovým zdrojem informací pro zpracování odpovědí v této evaluační otázce. Jak bylo uvedeno výše, evaluace bude v této části především systematicky a strukturovaně syntetizovat zjištění a závěry zpracované analýzy a zaměřit se na jejich interpretaci.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci výsledků kvantitativních analýz. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku.

- **Strukturované rozhovory**

Po zpracování sektorové analýzy bude zorganizováno několik strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bude především proniknout do hloubky fungování sektoru a působení podpory z SP SZP ve vymezených segmentech. Rozhovory tak budou využity spíše jako analytický nástroj pro pochopení mechanismů a specifik v konkrétním odvětví, způsobu hospodaření, atd. Respondenti strukturovaných rozhovorů budou identifikováni ve spolupráci se zadavatelem a na základě předběžných výsledků analýzy. Předpokládáme realizaci cca 5 rozhovorů za celé období, a to primárně se zástupci akademické sféry a zastřešujících organizací.

- **Workshop / kulatý stůl**

Workshop / kulatý stůl bude klíčový pro správnou interpretaci výsledků analýz. K účasti na workshopu / kulatém stole budou přizváni zástupci chovatelů (zastřešujících organizací), orgánů státní správy i nezávislých expertů. Předpokládáme realizaci jednoho workshopu / kulatého stolu.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat.

Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Klíčovým rizikem navrženého designu je nesprávná nebo zkreslená interpretace výsledků – evaluační design je primárně postavený na syntéze externích analýz, může tak dojít k nepochopení a nesprávné interpretaci. Z toho důvodu je v navrženém přístupu kladen maximální důraz na robustní kvalitativní přístup, zahrnující ad-hoc konzultace, strukturované (analytické) rozhovory i společný workshop / kulatý stůl, které by měly riziko nesprávné interpretace eliminovat.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro většinu indikátorů budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, resp. relevantních veřejných zdrojů a není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat či využitím publikovaných údajů.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
-----------	--------	-----------	----------------

O.37. Počet opatření nebo jednotek k zachování nebo zlepšení podmínek včelařství	Popisná statistika Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
R.35 Podíl úlů podporovaných v rámci SZP	Popisná statistika Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
Počet / podíl včelařů absolvujících vzdělávací akce a odborná školení	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
Počet uspořádaných výstav a kulturních akcí	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
Počet dětí zapojených do včelařských kroužků	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
Počet včelstev napadených nemocí	Popisná statistika / veřejné zdroje Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Podíl v %
Počet odchovaných vyšlechtěných včelích matek	Popisná statistika / veřejné zdroje Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Podíl v %
Počet realizovaných rozborů v akreditovaných laboratořích	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.9 Hodnotící otázka č. 9 A: Do jaké míry přispěly intervence ke zvýšení ekonomické udržitelnosti a životaschopnosti lesnických podniků?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Stránka | 71

Hodnotící otázka č. 9 A: Do jaké míry přispěly intervence ke zvýšení ekonomické udržitelnosti a životaschopnosti lesnických podniků?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 35.73, 36.73 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Investiční vybavenost podniků působících v lesním hospodářství, ekonomické přínosy podpor; zlepšení struktury lesní dopravní sítě a investic do skladu dříví.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, input/output model pro posouzení dopadu, kvalitativní šetření, případové studie.
Data zajištěná ŘO	Data o žadateli/ projektu ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů z IS SZIF.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 9 A: Do jaké míry přispěly intervence ke zvýšení ekonomické udržitelnosti a životaschopnosti lesnických podniků?
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P2.05 Zajistit ekonomickou udržitelnost a životaschopnost lesního hospodářství P2.06 Zajistit investiční rozvoj oborů souvisejících s lesním hospodářstvím P2.07 Doplnit chybějící infrastrukturu lesních podniků <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 35.73 - Technologické investice v lesním hospodářství 36.73 - Investice do lesnické infrastruktury

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Byla zvýšena investiční vybavenost podniků působících v lesním hospodářství a doplněna chybějící infrastruktura lesních podniků prostřednictvím investic	R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví
	O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury

	O.24. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik
Ekonomická výkonnost podpořených lesnických podniků vzrostla	Podíl příjemců, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty (HPH) a výkonů
Došlo ke zlepšení struktury (navýšení hustoty) lesních cest.	Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)
Celková délka lesních cest byla navýšena.	Celková délka lesních cest
Kapacita skladů dříví byla navýšena	Kapacita skladů dříví

3. Aplikované metody

- Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví

O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury

O.24. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik

Podíl příjemců, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty (HPH)

Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)

Celková délka lesních cest

Kapacita skladů dříví

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů intervencí, celkových výdajích na podpořené intervence, změna hrubé přidané hodnoty a výkonu podniku atd.

Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci, Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Dalším zdrojem údajů o podnicích a jejich ekonomickém výkonu budou analýzy vypracované ÚZEI na skupině podpořených podniků. Pro účely kontrafaktuální analýzy pak bude proveden Popisná statistika z databází ČSÚ a resortních statistik, v rámci něž budou získány a analyzovány údaje o ekonomickém výkonu a HPH lesnických podniků.

- Statistická analýza sektoru**

Statistická analýza sektoru bude provedena na základě dat z relevantních databází, resortních statistik včetně Lesnického institutu. Pomocí této analýzy bude zachycen současný stav (k příslušnému datu dle relevantní průběžné zprávy) a nedávný vývoj ve sledovaných odvětvích lesnického sektoru. Statistická analýza sektoru poskytne širší obraz prostředí, v němž intervence SP SZP probíhají a v němž operují podpořené a nepodpořené podniky a poskytne tak cenné informace pro interpretaci výsledků z metod Popisná statistika a kontrafaktuální analýzy.

- Kontrafaktuální analýza**

Vztahuje se na indikátory:

Změna výstupu u podporovaných zemědělských podniků /RPJ

Změna hodnoty produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Pro účely provedení kontrafaktuální analýzy budou ke skupinám podpořených podniků (rozdělených dle intervence a roku realizace projektu) sestaveny srovnávací skupiny subjektů, které nečerpaly obdobnou podporu z SP SZP. Tyto subjekty budou vybrány na základě sdílených charakteristik s podpořenými subjekty (resp. budou spárovány s podpořenými subjekty dle těchto charakteristik), mezi nimi především:

- ekonomická velikost podniku;
- sektor/odvětví, a to specificky výrobní zaměření, výrobní oblasti;
- právní forma.

U srovnávacích skupin budou vyčísleny hodnoty indikátorů sledovaných u podpořených subjektů, jedná se především o produkci v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ), hrubou přidanou hodnotu a výkon podniků. Data budou srovnána metodou „Difference-in-differences“ (DID), která sleduje rozdíl mezi hodnotami indikátorů u obou skupin subjektů na začátku programového období a v okamžiku evaluace a na základě rozdílu v průběhu obou trendů jsou stanoveny „očistěné“ hodnoty daného indikátoru. Metoda tak umožní sledovat nikoliv absolutní vývoj daného indikátoru, ale reálný příspěvek programu k jeho hodnotě.

Kontrafaktuální analýza představuje jednu z nejpoužívanější a nejobektivnějších metod zjišťování a měření velikosti výsledků a dopadů intervencí. Jejím účelem je oddělit čistý příspěvek programu od dalších okolních vlivů.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro výběr obou skupin (podpořené i nepodpořené podniky) bude k dispozici relevantně velký vzorek subjektů (nejméně cca 50 subjektů v každé skupině) a zároveň pro tyto podniky budou veřejně či prostřednictvím resortních organizací dostupné relevantní dílčí ukazatele potřebné pro výpočet definovaných ukazatelů.

Input/output model

Input/output model nebo také input-output analýza slouží k měření ekonomických dopadů jednoho odvětví na ekonomiku. Konkrétně model popisuje vzájemné závislosti mezi různými odvětvími v ekonomice sledovaného státu nebo regionu. V případě SP SZP bude studován efekt ekonomické stimulace, kterou Program poskytl do sektoru, na celkovou ekonomiku. Metoda bude využita k určení stimulace růstu hrubé přidané hodnoty a zaměstnanosti. Tyto efekty se vypočítávají s použitím odvětvových multiplikačních koeficientů, které vyjadřují podíl celkového efektu na počáteční změně poptávky.

Input-output analýza je založena na domino teorii ekonomické změny, tj. kvantifikuje důsledky změny jedné proměnné na ostatní. Multiplikátory lze považovat za koeficienty, které vyjadřují rozdíl mezi počátečním, resp. přímým dopadem exogenních (oddělených od původního efektu) změn a celkovým dopadem těchto změn, tj. propojují změnu složky agregátní poptávky v jednom odvětví s následnými změnami určitého činitele v dalších odvětvích (např. výstup, zaměstnanost).

Je třeba zmínit, že input-output model předpokládá existenci jednoduché produkční funkce pro každé odvětví, tj. pro každé odvětví se předpokládají konstantní změny produkce při změně množství vstupu a nulové substituce vstupů. Fixní hodnoty koeficientů jsou rovněž předpokládány mezi podniky, které spadají do stejného sektoru.

Pro analýzu budou využity symetrické input-output tabulky české ekonomiky (např. z ČSÚ nebo OECD). Tyto matice uvádí, kolik vstupu každé odvětví vyžaduje od ostatních průmyslových odvětví, jaké složky hrubého výstupu jsou v každém odvětví, a jakým způsobem využívá dané zboží a služby.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro její použití bude k dispozici vhodný model, který poskytne relevantní výsledky, resp. potřebné relevance bude možné dosáhnout kombinací využití dostupného modelu a kvalitativních metod.

• Případové studie

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 30 případových studií napříč intervencemi, záměry a regiony, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každý záměr byl reprezentován alespoň třemi případovými studii (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potencionálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepíše klíčová zjištění z PS.

• Dotazníkové šetření

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena pouze s podpořenými a také s nepodpořenými subjekty za účelem zajištění dodatečných dat o srovnávací skupině. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvláště těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

• Expertní zhodnocení

Celkový přínos intervencí k rozvoji lesnických podniků v ČR bude zhodnocen experty na téma lesnického sektoru a jejich ekonomického rozvoje. Expertní zhodnocení pomůže evaluačnímu týmu zasadit poznatky a data ze statistických šetření a z šetření jednotlivých projektů do širšího kontextu rozvoje sektoru v ČR (a potažmo v evropském kontextu). Experti se budou především zabírat otázkou skutečného přínosu intervencí ke zvyšování investiční vybavenosti, výkonu, produktivity a konkurenceschopnosti lesnických podniků.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou

evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý kvótní výběr podniků s ohledem na strukturu základního souboru podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvybere případné náhradní projekty, které splňují tatáž kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro většinu indikátorů budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat.

Změna zemědělského výstupu u podpořených zemědělských podniků / RPJ a 93801 Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

V rámci vyhodnocení obou ukazatelů budou provedeny kontrafaktuální analýzy dopadu s využitím metod propensity score matching a Difference in differences (DiD).

Změna zemědělského výstupu u podpořených zemědělských podniků / RPJ

Zemědělský výstup u podporovaných zemědělských podniků = + SE131 Celková produkce - SE281 Přímé (specifické) náklady - SE360 Odpisy - SE390 Daně + SE605 Dotace provozní - SE365 Externí faktory celkem

Zemědělský výstup u podporovaných zemědělských podniků /RPJ = *Zemědělský výstup u podporovaných zemědělských podniků* / SE010 Vstup pracovní síly celkem

Změna hodnoty zemědělské produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

SE131 Celková produkce / SE010 Vstup pracovní síly celkem

Podíl podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty

= a / b (v %), kdy a) je počet podpořených podniků v rámci operace, u nichž došlo k zvýšení hrubé přidané hodnoty (zdroj: IS SZIF, databáze příjemců, ÚZEI) a b) celkový počet podpořených podniků v rámci intervence

Podíl podniků, u nichž došlo ke zvýšení výkonů (%)

= a / b (v %), kdy a) je počet podpořených podniků v rámci operace, u nichž došlo k zvýšení hrubé přidané hodnoty (zdroj: IS SZIF, ÚZEI) a b) celkový počet podpořených podniků v rámci operace (zdroj: IS SZIF).

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Částka (EUR)

O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet operací
O.24. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet operací
Podíl podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
Podíl podniků, u nichž došlo ke zvýšení výkonů (%)	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)	Popisná statistika Desk research Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML Zelené zprávy MZE/ÚHUL/LI	Počet km cest na ha lesa
Celková délka lesních cest	Popisná statistika Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Číslo (počet km)
Změna výstupu u podporovaných podniků /RPJ	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML, ÚZEI (resp. další resortní organizace)	%
Změna hodnoty produkce v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza sektoru Kontrafaktuální analýza	IS, ŽoP, ML ÚZEI, FADN, ČSÚ, Zemědělství, souhrnný zem. účet	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.10 Hodnotící otázka č. 9 B: Do jaké míry přispěly intervence k rozvoji lesnické infrastruktury souvisejí s PUPFL?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 9 B: Do jaké míry přispěly intervence k rozvoji lesnické infrastruktury souvisejí s PUPFL?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost intervence 36.73 zám. a) v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Hustota lesní cestní sítě na lesních majetcích se přibližuje optimální hustotě
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému, statistická analýza sektoru, kontrafaktuální analýza, input/output model pro posouzení dopadu, kvalitativní šetření, případové studie.
Data zajištěná ŘO	Data o žadateli/ projektu ze Žádosti o podporu/ žádosti o proplacení/ monitorovacích listů z IS SZIF.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 9B: Do jaké míry přispěly intervence k rozvoji lesnické infrastruktury souvisejí s PUPFL?
<p>7. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P2.07 Doplnit chybějící infrastrukturu lesních podniků <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 36.73 - Investice do lesnické infrastruktury

8. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Byla doplněna chybějící infrastruktura lesních podniků prostřednictvím investic	R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví
	O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury
Došlo ke zlepšení struktury (navýšení hustoty) lesních cest.	Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)
Celková délka lesních cest byla navýšena.	Celková délka lesních cest

9. Aplikované metody

• Popisná statistika

Vztahuje se na indikátory:

- R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví
- O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury
- Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)
- Celková délka lesních cest

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů specifického cíle, celkových výdajích na podpořené intervence atd. Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci a především Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

• Statistická analýza sektoru

Statistická analýza sektoru bude provedena na základě dat z relevantních resortních statistik včetně Lesnického institutu. Pomocí této analýzy bude zachycen současný stav (k příslušnému datu dle relevantní průběžné zprávy) a nedávný vývoj ve sledovaných odvětvích lesnického sektoru. Statistická analýza sektoru poskytne širší obraz prostředí, v němž intervence SP SZP probíhají a v němž operují podpořené a nepodpořené podniky a poskytne tak cenné informace pro interpretaci výsledků z metod Popisná statistika.

• Pokročilé statistické a ekonometrické metody

Vzhledem k povaze intervence a měřeným výsledkům není použití např. kontrafaktuálních metod či input/output modelu relevantní. Vzhledem k tomu, že cílem intervence nejsou například ekonomické efekty v hospodaření podniků, ale vybavenost podniků (resp. spravovaných lesů) lesními cestami, jde čistý efekt intervence změřit na základě popisné statistiky s verifikací prostřednictvím kvalitativních metod. Pro využití kontrafaktuálních metod také neexistuje relevantní kontrolní vzorek a hodnotiteli také není znám žádný relevantní input/output model zabývající se touto problematikou.

• Případové studie

Bude provedeno cca 15 případových studií rovnoměrně rozdělených v jednotlivých letech. Výběr projektů pro PS se bude konkrétně řídit následujícími kritérii:

- bodové hodnocení žádosti – budou vybrány projekty, které reprezentují nejlépe i nejnižší hodnocené podpořené projekty,
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly různé regiony ČR a došlo tak k absolutnímu regionálnímu pokrytí,
- výše podpory – budou zastoupeny různé velikosti projektů od malých po velké.

Popis provedení: Hodnotitel vybere vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory SP SZP. Hodnotitel následně na základě získaných dat a

informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepíše klíčová zjištění z PS. Přihlížet bude také ke zhotovené základní statistice sektoru.

- **Dotazníkové šetření**

Dotazníkové šetření bude provedeno s žadateli, kteří na podporu v rámci intervence dosáhli, tak také nedosáhli. Všechny subjekty v obou skupinách skupině budou osloveny s krátkým dotazníkovým šetřením, které se bude zabývat především vývojem jejich podniku po podání žádosti s cílem zjistit, do jaké míry byly plánované aktivity realizovány i bez podpory, resp. jak by byly realizovány bez přiznání podpory.

Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20–25 %, v případě subjektů, které žádaly o podporu z fondů EU a obzvláště těch, které nějakou čerpaly nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý výběr podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvybere případné náhradní projekty, které splňují tatáž kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik.

10. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro všechny indikátory budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat.

11. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
R.18 Celkové investice v zájmu zlepšení výkonnosti odvětví lesnictví	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Částka (EUR)
O.22. Počet podporovaných operací nebo jednotek pro investice do infrastruktury	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet operací

Zlepšení struktury lesních cest (navýšení hustoty)	Popisná statistika Desk research Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML Zelené zprávy MZE/ÚHUL/LI	Počet km cest na ha lesa
Celková délka lesních cest	Popisná statistika Srovnání v čase	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Číslo (počet km)

12. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.11 Hodnotící otázka č. 10: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti členů organizací producentů?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 10: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti členů organizací producentů?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí 64.47, 65.47, 66.47, 74.47, 79.47, 81.47, 87.47 v rámci SC 2.
Předmět hodnocení	Produktivita podporovaných členů organizací producentů. Změna ukazatele HPH v čase u členů organizací producentů; šetření podpořených subjektů o implementaci a působení podpor (ekonomické a neekonomické přínosy, mrtvá váha). Data k HPH od žadatelů bude zajišťovat hodnotitel.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému SZIF, dotazníkové šetření, kontrafaktuální analýza.
Data zajištěná ŘO	Data o žadateli/ projektu z IS SZIF

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 10: Do jaké míry přispěly intervence k posílení konkurenceschopnosti členů organizací producentů?
<ul style="list-style-type: none"> Vymezení v rámci intervenční logiky <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO2 posilovat tržní orientaci a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělských podniků z krátkodobého i dlouhodobého hlediska, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologie a digitalizaci <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P3.01 Stimulovat organizace producentů vyvažující tržní sílu navazujících článků P3.03 Posílit zapojení zemědělských výrobců a výrobců potravin do režimů jakosti <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 64.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - investice a výzkum 65.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - kvalita produkce (režimy jakosti) 66.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - odbyt produkce 74.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - systémy certifikace 79.47 - Intervence v sektoru vajec - investice a výzkum 81.47 - Intervence v sektoru vajec - sledovatelnost, certifikace a monitorování jakosti produktů 87.47 - Intervence v sektoru okrasných rostlin a školkařství - investice a výzkum

• **Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky**

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo k <ul style="list-style-type: none"> - pořízení nových technologií v uvedených oblastech na podporu technického zázemí, budování a úpravu manipulačních prostor a skladů umožňující centralizaci nabídky a zlepšení kvality produkce, a tím zlepšení odbytu u velkých odběratelů - ke zkvalitnění v oblasti soustředění nabídky produktů určených pro uplatnění na trhu prostřednictvím zlepšeného odbytu produkce (pouze R.11) 	O.35. Počet podporovaných operačních programů
	R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora
	R.11/Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích
Došlo ke zvýšení obchodní hodnoty a kvality, a bezpečnosti produkce v prostředí, ve kterém narůstá konkurence na trhu vzhledem ke zvyšujícím se nárokům spotřebitelů. (také O.35, R.10, R.11)	R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů
	R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP
Došlo k zajištění dostatečné úrovně kvality produkce prostřednictvím implementace certifikačních systémů, zvyšování přidané hodnoty, kvality a bezpečnosti produkce v prostředí zvyšující se konkurence na trhu a zvyšujících se nároků spotřebitelů (také R.10, R.11 a R.39)	Počet zavedených režimů jakosti
	Počet zavedených certifikačních systémů
Ekonomická výkonnost podpořených podniků vzrostla	Vývoj HPH příjemců v čase Změna hodnoty HPH v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

• **Aplikované metody**

• **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

O.35. Počet podporovaných operačních programů

R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora

R.11/Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích

R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů

zdrojů

R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP

Počet zavedených režimů jakosti

Počet zavedených certifikačních systémů

Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů intervencí, celkových výdajích na podpořené intervence atd.

Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci, Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v nepodléhající řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Pro účely výpočtu HPH a kontrafaktuální analýzy pak bude proveden Popisná statistika z databázi ČSÚ a resortních a komerčních statistik, v rámci něž budou získány a analyzovány údaje o ekonomickém výkonu a HPH podniků.

- **Kontrafaktuální analýza**

Vztahuje se na indikátory:

Změna hodnoty HPH přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

Pro účely provedení kontrafaktuální analýzy budou ke skupinám podpořených podniků (rozdělených dle intervence a roku realizace projektu) sestaveny srovnávací skupiny subjektů, které nečerpaly obdobnou podporu z SP SZP. Tyto subjekty budou vybrány na základě sdílených charakteristik s podpořenými subjekty (resp. budou spárovány s podpořenými subjekty dle těchto charakteristik), mezi nimi především:

- ekonomická velikost podniku;
- sektor/odvětví, a to specificky výrobní zaměření, výrobní oblasti;
- právní forma.

U srovnávacích skupin budou vyčísleny hodnoty indikátorů sledovaných u podpořených subjektů, jedná se především o hrubou přidanou hodnotu. Data budou srovnána metodou „Difference-in-differences“ (DID), která sleduje rozdíl mezi hodnotami indikátorů u obou skupin subjektů na začátku programového období a v okamžiku evaluace a na základě rozdílu v průběhu obou trendů jsou stanoveny „očištěné“ hodnoty daného indikátoru. Metoda tak umožní sledovat nikoliv absolutní vývoj daného indikátoru, ale reálný příspěvek programu k jeho hodnotě.

Kontrafaktuální analýza představuje jednu z nejpoužívanější a nejobektivnějších metod zjišťování a měření velikosti výsledků a dopadů intervencí. Jejím účelem je oddělit čistý příspěvek programu od dalších okolních vlivů.

Hodnotitel si v rámci této metody vymezuje, že její provedení bude relevantní pouze v případě, že pro výběr obou skupin (podpořené i nepodpořené podniky) bude k dispozici relevantně velký vzorek subjektů (nejméně cca 50 subjektů v každé skupině) a zároveň pro tyto podniky budou veřejně či prostřednictvím resortních organizací dostupné relevantní dílčí ukazatele potřebné pro výpočet definovaných ukazatelů.

- **Případové studie**

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 20 případových studií napříč intervencemi a záměry, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každá intervence byla reprezentována alespoň třemi případovými studiemi (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potencionálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepiše klíčová zjištění z PS.

• **Dotazníkové šetření**

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena s podpořenými a také s nepodpořenými subjekty za účelem zajištění dodatečných dat o srovnávací skupině. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvlášť těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

• **Expertní zhodnocení**

Celkový přínos intervencí k rozvoji podniků v ČR bude zhodnocen experty na téma lesnického sektoru a jejich ekonomického rozvoje. Expertní zhodnocení pomůže evaluačnímu týmu zasadit poznatky a data ze statistických šetření a z šetření jednotlivých projektů do širšího kontextu rozvoje sektoru v ČR (a potažmo v evropském kontextu). Experti se budou především zabírat otázkou skutečného přínosu intervencí ke zvyšování investiční vybavenosti, výkonu, produktivity a konkurenceschopnosti lesnických podniků.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý kvótní výběr podniků s ohledem na strukturu základního souboru podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvybere případné náhradní projekty, které splňují tatáž kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

• Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro většinu indikátorů budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat.

Změna hodnoty HPH v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům

HPH / SE010 Vstup pracovní síly celkem

Podíl podniků, u kterých došlo ke zvýšení hrubé přidané hodnoty

= a / b (v %), kdy a) je počet podpořených podniků v rámci operace, u nichž došlo k zvýšení hrubé přidané hodnoty (zdroj: IS SZIF, databáze příjemců, ÚZEI atd.) a b) celkový počet podpořených podniků v rámci intervence

• Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.35. Počet podporovaných operačních programů	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.11/Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
Počet zavedených režimů jakosti	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek

Počet zavedených certifikačních systémů Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML Počet jednotek

HPH příjemců Popisná statistika, statistická analýza IS, ŽoD, ŽoP, ML, Komerční databáze Kč

Změna hodnoty HPH v přepočtu na plný ekvivalent pracovní síly (RPJ) u podpořených oproti nepodpořeným podnikům	Popisná statistika Statistická analýza sektoru Kontrafaktuální analýza	IS, ŽoP, ML ÚZEI, FADN, ČSÚ, Komerční databáze	Srovnání podpořených subjektů a kontrolní skupiny / rozdíl v %
--	--	--	--

Vzhledem k vyššímu počtu jednotlivých podporovaných segmentů (odvětví) budou relevantní indikátory vyjádřeny vždy za daný segment (odvětví) a daný indikátor tak může mít až tři specifické varianty.

- Odpověď na evaluační otázku**

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.12 Hodnotící otázka č. 11: Do jaké míry podpořily intervence zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 11: Do jaké míry podpořily intervence zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí v sektoru: ovoce/zelenina; brambory; okrasné rostliny, produkce vajec, 34.73 v rámci SC 3.
Předmět hodnocení	Podíl produkce uváděné na trh organizacemi producentů a dalšími formami podporovaných organizací zemědělců Podíl produkce uváděné na trh v rámci režimů jakosti a ekologické produkce Počet podniků zapojených do organizace producentů/KDŘ (KDŘ jsou relevantní pro 34.73)
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému SZIF, dotazníkové šetření, kontrafaktuální analýza – propojení s výstupy pro otázku v rámci SC2 k HPH.
Data zajištěná ŘO	Data o žadateli/projektu z IS SZIF

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 11: Do jaké míry podpořily intervence zlepšení postavení zemědělců v hodnotovém řetězci?
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO3 Zlepšovat postavení zemědělců v hodnotovém řetězci <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P2.03 Zvýšit efektivitu agrárního zpracovatelského průmyslu P3.02 Posílit vytvoření a rozvoj KDŘ a zlepšit postavení zemědělců a výrobců potravin <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů 64.47 Investice a výzkum 68.47 Poradenství a technická pomoc 76.47 Odborná příprava a školení 67.47 Ekologická a integrovaná produkce 66.47 Odbyt produkce 69.47 Propagace a zvyšování spotřeby produktů 65.47 Kvalita produkce (režimy jakosti) 74.47 Systémy certifikace 75.47 Zmírňování změny klimatu 71.47 Prevence krizí a řízení rizik: stahování z trhu 72.47 Prevence krizí a řízení rizik: zelená sklizeň 77.47 Prevence krizí a řízení rizik: nesklizení 70.47 Prevence krizí a řízení rizik: pojištění sklizně a produkce

- 78.47 Prevence krizí a řízení rizik: odborné vedení
- 73.47 Prevence krizí a řízení rizik: informační kampaň
- 95.47 Investice do hmotných a nehmotných aktiv
- 96.47 Odborná příprava včetně odborného vedení
- 94.47 Zlepšování udržitelnosti a efektivnosti přepravy a skladování produktů
- 97.47 Pojištění sklizně a produkce
- 87.47 Investice a výzkum
- 92.47 Poradenství
- 91.47 Environmentální opatření a opatření ke zmírnění klimatu
- 89.47 Odbyt produkce (soustředění nabídky)
- 93.47 Propagace a zvyšování spotřeby produktů
- 88.47 Kvalita produkce (zvyšování obchodní hodnoty a jakosti)
- 90.47 Prevence krizí a řízení rizik
- 79.47 Investice a výzkum
- 84.47 Ekologická a integrovaná produkce
- 82.47 Zlepšování udržitelnosti a účinnosti přepravy a skladování
- 85.47 Propagace a zvyšování spotřeby produktů (marketing zaměřený na propagaci značek jakosti)
- 80.47 Kvalita produkce
- 81.47 Sledovatelnost, certifikace a monitorování jakosti produktů
- 86.47 Environmentální opatření
- 83.47 Prevence krizí a řízení rizik

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky

Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo ke zvýšení efektivity výroby a konkurenceschopnosti malých a středních podniků zpracovávajících zemědělské produkty v sektoru: ovoce/zelenina; brambory; okrasné rostliny, produkce vajec prostřednictvím využití moderních technologií, které přispějí k rozvoji místních trhů a zkrácení dodavatelských řetězců.	O.24 Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik
	O.35. Počet podporovaných operačních programů
	R.1 Počet osob využívajících poradenství, odbornou přípravu, výměnu znalostí nebo účastnících se operačních skupin evropského inovačního partnerství (EIP), na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora s cílem zvýšit udržitelnou hospodářskou, sociální a environmentální výkonnost, jakož i výkonnost v oblasti klimatu a účinného využívání zdrojů
	R.5 Podíl zemědělských podniků s podporovanými nástroji pro řízení rizik v rámci SZP
	R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů
	R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora

	R.11 Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích
	R.16 Podíl zemědělských podniků, které využívají investiční podporu v rámci SZP přispívající ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo výrobě biomateriálů
	R.24 Podíl využívané zemědělské půdy v rámci podporovaných zvláštních závazků, které vedou k udržitelnému používání pesticidů za účelem snížení jejich rizik a dopadů, například jejich úniku
	R.26 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu produktivních a neproduktivních investic v rámci SZP související s péčí o přírodní zdroje
	R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP
	Podíl produkce uváděné na trh organizace producentů a dalšími formami podporovaných organizací zemědělců (ostatní sektory, jednotlivě)
	Podíl produkce uváděné na trh v rámci režimů jakosti a ekologické produkce.
	Počet podniků zapojených do organizace producentů/KDR (KDR jsou relevantní pro 34.73)

3. Aplikované metody

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

O.24 Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik

O.35. Počet podporovaných operačních programů

R.1 Počet osob využívajících poradenství, odbornou přípravu, výměnu znalostí nebo účastnících se operačních skupin evropského inovačního partnerství (EIP), na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora s cílem zvýšit udržitelnou hospodářskou, sociální a environmentální výkonnost, jakož i výkonnost v oblasti klimatu a účinného využívání zdrojů

R.5 Podíl zemědělských podniků s podporovanými nástroji pro řízení rizik v rámci SZP

R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů

R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora

R.11 Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích

R.16 Podíl zemědělských podniků, které využívají investiční podporu v rámci SZP přispívající ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo výrobě biomateriálů

R.24 Podíl využívané zemědělské půdy v rámci podporovaných zvláštních závazků, které vedou k udržitelnému používání pesticidů za účelem snížení jejich rizik a dopadů, například jejich úniku

R.26 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu produktivních a neproduktivních investic v rámci SZP související s péčí o přírodní zdroje

R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP

Podíl produkce uváděné na trh organizací producentů a dalšími formami podporovaných organizací zemědělců (ostatní sektory, jednotlivě)

Podíl produkce uváděné na trh v rámci režimů jakosti a ekologické produkce.

Počet podniků zapojených do organizace producentů/KDŘ (KDŘ jsou relevantní pro 34.73) Popisná statistika představuje jednu ze základních metod řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF, které mj. budou obsahovat údaje o žadatelích, operace, v níž získali podporu, typ a zaměření projektu, očekávané výsledky, resp. příspěvek k naplňování cílů intervencí, celkových výdajích na podpořené intervence atd.

Primárním zdrojem těchto informací tak budou Žádosti o dotaci, Žádosti o platbu a monitorovací listy příjemců. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v nepolední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, která tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Pro účely výpočtu podílu produkce předpokládáme jako zdroj dat sektorové analýzy a informace poskytnuté organizacemi producentů (za případné spolupráce MZe).

- **Kontrafaktuální analýza**

Realizace kontrafaktuální analýzy se nepředpokládá, nicméně bude-li to s ohledem na vzorek použitý v rámci otázky číslo 10 možné, budou (dílčí) výsledky z této analýzy v rámci otázky číslo 10 využity i pro zodpovězení této otázky

- **Případové studie**

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 10 až 20 případových studií napříč intervencemi a záměry, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- Intervence / záměr - projekty budou vybrány tak, aby každá intervence byla reprezentována alespoň třemi případovými studii (zpracovanými pro tento účel ve stejném období s ohledem na relevantnost závěrů).
- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR
- výše podpory – přednost bude dána projektům s vyšší přidělenou podporou, což může znamenat také komplexnější projekt a potenciálně širší dopady projektu;

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl.

Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepiše klíčová zjištění z PS.

- **Dotazníkové šetření**

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena s podpořenými a také s nepodpořenými subjekty za účelem zajištění dodatečných dat o srovnávací skupině. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvláště těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o ochotu nepodpořených subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý kvótní výběr podniků s ohledem na strukturu základního souboru podniků dle kritérií uvedených výše a zároveň předvybere případné náhradní projekty, které splňují tatáž kritéria. Výběr provede s předstihem a s dostatečnou časovou rezervou začne vybrané příjemce oslovovat s tím, že jim vysvětlí účel a přínos jejich účasti v hodnocení. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovování náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet. Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z IS SZIF a externích zdrojů.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.24 Počet podporovaných operací nebo jednotek pro produktivní investice uskutečňované mimo zemědělský podnik	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet jednotek
O.35. Počet podporovaných operačních programů	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%

R.1 Počet osob využívajících poradenství, odbornou přípravu, výměnu znalostí nebo účastníků se operačních skupin evropského inovačního partnerství (EIP), na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora s cílem zvýšit udržitelnou hospodářskou, sociální a environmentální výkonnost, jakož i výkonnost v oblasti klimatu a účinného využívání zdrojů

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

Stránka | 92

R.5 Podíl zemědělských podniků s podporovanými nástroji pro řízení rizik v rámci SZP

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

R.9 Podíl zemědělců čerpajících investiční podporu na restrukturalizaci a modernizaci, včetně podpory na účinnější využívání zdrojů

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

R.10 Podíl zemědělských podniků účastnících se seskupení producentů, organizací producentů, místních trhů, krátkých dodavatelských řetězců a režimů jakosti, na něž byla v rámci SZP poskytnuta podpora

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML, výroční zprávy OP %

R.11 Ovoce a zelenina Podíl hodnoty produkce uváděné na trh organizacemi producentů nebo seskupeními producentů s operačními programy v určitých odvětvích

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML, sektorové analýzy, výroční zprávy OP %

R.16 Podíl zemědělských podniků, které využívají investiční podporu v rámci SZP přispívající ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a k výrobě energie z obnovitelných zdrojů nebo výrobě biomateriálů

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

R.24 Podíl využívané zemědělské půdy v rámci podporovaných zvláštních závazků, které vedou k udržitelnému používání pesticidů za účelem snížení jejich rizik a dopadů, například jejich úniku

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

R.26 Podíl zemědělských podniků, které využívají podporu produktivních a neproduktivních investic v rámci SZP související s péčí o přírodní zdroje

Popisná statistika

IS, ŽoD, ŽoP, ML %

R.39 Počet venkovských podniků včetně bio hospodářských podniků čerpajících na rozvoj podporu poskytovanou v rámci SZP

Popisná statistika

IS, ŽoD, ŽoP, ML Počet podniků

Podíl produkce uváděné na trh organizace producentů a dalšími formami podporovaných organizací zemědělců (ostatní sektory, jednotlivě)

Popisná statistika

IS, ŽoD, ŽoP, ML, sektorové analýzy, výroční zprávy OP %

Podíl produkce uváděné na trh v rámci režimů jakosti a ekologické produkce.

Popisná statistika

IS, ŽoD, ŽoP, ML, sektorové analýzy, výroční zprávy OP %

Počet podniků zapojených do organizace producentů/KDŘ (KDŘ jsou relevantní pro 34.73)

Popisná statistika

IS, ŽoD, ŽoP, ML Počet podniků

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.13 Hodnotící otázka č. 18: Do jaké míry podpořily intervence generační obměnu zemědělců?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 18: Do jaké míry podpořily intervence generační obměnu zemědělců?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí (04.30, 49.75) v rámci SC 7.
Předmět hodnocení	Věková a vzdělanostní struktura zemědělců v ČR (Počet mladých zemědělců a jejich podíl vůči zemědělcům v důchodovém věku) v časové řadě a příspěvek SP SZP k její změně. Hospodaření v nově založeném podniku x převzatém podniku (inovace, změny oproti původnímu). Vliv plateb na generační obměnu v celkovém kontextu českého zemědělství.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Analýza výstupů informačního systému SZIF, statistická data (Eurostat – FSS, evidence zemědělského podnikatele); dotazníkové šetření. Další metodu hodnocení navrhne hodnotitel.
Data zajištěná ŘO	Indikátory výstupu, výsledku z IS SZIF. Data o žadateli/projektu ze Žádosti o dotaci /monitorovacích listů (standardní produkce, plnění podnikatelských plánů) pro 49.75.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č. 18: Do jaké míry podpořily intervence generační obměnu zemědělců?	
1. Vymezení v rámci intervenční logiky	
Specifický cíl	
<ul style="list-style-type: none"> SO7 Získávat a podporovat mladé zemědělce a další nové zemědělce a usnadňovat udržitelný rozvoj podnikání ve venkovských oblastech 	
Řešené potřeby	
<ul style="list-style-type: none"> P1.01 Vyrovnání příjmové disparity zemědělců v důsledku omezení hospodaření P7.01 Získávání mladých zemědělců 	
Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:	
<ul style="list-style-type: none"> 04.30 - Doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce 49.75 - Zahájení činnosti mladého zemědělce 	

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace
Došlo ke generační obnově v zemědělství, tj. přilákat a udržet mladé zemědělce v sektoru a usnadnit jim začátky podnikání.	O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplnková podpora příjmu pro mladé zemědělce
	R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví

Došlo ke generační obnově v zemědělství, tj. přilákat a udržet mladé zemědělce v sektoru a usnadnit jim začátky podnikání.	R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP
	R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti
	R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)
	R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)
	O.25. Počet mladých zemědělců, kteří čerpají podporu na zahájení činnosti
	R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví
	R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP
Došlo k pozitivní změně ve věkové a vzdělanostní struktuře zemědělců v ČR	Podíl mladých zemědělců na počtu zemědělců v ČR
	Podíl mladých zemědělců vs zemědělců v důchodovém věku
	Podíl mladých zemědělců zahajujících činnost s příspěvkem SP SZP na celkovém počtu nových mladých zemědělců

3. Aplikované metody

- Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce

O.25. Počet mladých zemědělců, kteří čerpají podporu na zahájení činnosti

R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví

R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP

R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti

R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)

R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)

Popisná statistika představuje základní metodu řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF – zejména ve vztahu k indikátorům typu O a R. Dalším klíčovým zdrojem dat budou souhrnné statistiky o věkové,

vzdělanostní a příjmové struktury v českém zemědělství Eurostat – FSS, evidence zemědělského podnikatele a další relevantní statistická data.

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou, obdobně jako v jiných SC, využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace. Statistická analýza tak bude využita především pro konstrukci dlouhodobých trendů v této oblasti (podíl mladých zemědělců na počtu zemědělců v ČR, Podíl mladých zemědělců vs zemědělců v důchodovém věku, Podíl mladých zemědělců zahajujících činnost s příspěvkem SP SZP na celkovém počtu nových mladých zemědělců, atd.), a to především jako kontextová informace pro celkové hodnocení evaluační otázky.

- **Dotazníkové šetření**

Dotazníkové šetření bude provedeno s žadateli, kteří byli podpořeni. Dotazníkové šetření bude zpracováno tak, aby zohledňovalo specifika mladých zemědělců a bude zaměřeno jak na sběr zpětné vazby k těmto nástrojům, tak i na kvantifikaci dopadů v oblasti příjmů a změn v rámci podnikání v případě převzetí hospodářství. S ohledem na očekávaný počet podpořených podniků předpokládáme realizaci DŠ na vzorku, ovšem přihlídneme ke specifickým jednotlivých sektorů.

Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20–25%. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.), správné načasování realizace dotazníkového šetření (mimo období s vysokou intenzitou práce v daných sektorech, například období sklizně) a také spolupráci se zadavatelem a případně dalšími subjekty (sektorové zastřešující organizace) při distribuci informací o šetření a jeho cílech. Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci ve které byly subjekty podpořeny, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

- **Případové studie**

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 20 až 30 případových studií za celé období, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepíše klíčová zjištění z PS.

- **Workshop / kulatý stůl**

Workshop / kulatý stůl bude klíčový pro správnou interpretaci výsledků analýz. K účasti na workshopu / kulatém stole budou přizváni zástupci mladých zemědělců (zastřešujících organizací), orgánů státní správy i nezávislých expertů. Předpokládáme realizaci jednoho workshopu / kulatého stolu.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Významným rizikem kvalitativního šetření je ochota subjektů spolupracovat. V tomto případě se jedná o ochotu příjemců vybraných pro případové studie poskytnout rozhovor a souhlasit s návštěvou evaluačního týmu a o subjektů účastnit se dotazníkového šetření. Způsob mitigace rizika spojeného s nízkou účastí v dotazníkovém šetření byl již popsán u příslušné metody. Ve vztahu k účasti příjemců v případových studiích hodnotitel provede pečlivý výběr podniků a zároveň předvybere případné náhradní subjekty, které splňují tato kritéria. V případě, že někteří spolupráci odmítnou, hodnotitel přistoupí k oslovení náhradníků.

4. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z IS SZIF a externích studií ÚZEI, MZe, ČSÚ, Eurostatu apod. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci, tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů.

5. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce	Popisná statistika	IS, LPIS	ha
R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet osob
R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet míst
R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%

R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML %

O.25. Počet mladých zemědělců, kteří čerpají podporu na zahájení činnosti

Popisná statistika IS, ŽoD, ŽoP, ML Počet osob

Podíl mladých zemědělců na počtu zemědělců v ČR

Popisná statistika Statistická analýza ČSÚ, MZe, EUROSTAT, FSS %

Podíl mladých zemědělců vs zemědělců v důchodovém věku

Popisná statistika Statistická analýza ČSÚ, MZe, EUROSTAT, FSS %

Podíl mladých zemědělců zahajujících činnost s příspěvkem SP SZP na celkovém počtu nových mladých zemědělců

Popisná statistika Statistická analýza ČSÚ, MZe, EUROSTAT, FSS %

6. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.14 Hodnotící otázka č. 19: Do jaké míry podpořily intervence udržitelný rozvoj zemědělského podniku mladých zemědělců?

Rozsah zadání dle Smlouvy

Hodnotící otázka č. 19: Do jaké míry podpořily intervence udržitelný rozvoj zemědělského podniku mladých zemědělců?	
Cíl	Vyhodnotit účelnost relevantních intervencí (04.30, 49.75) rámci SC 7.
Předmět hodnocení	Úroveň zemědělských příjmů v zemědělských podnicích. Přístup k půdě a finančním prostředkům. Úroveň standardní produkce. Generování vlastních investic mladého zemědělce.
Předpokládané metody sběru a vyhodnocení dat	Vyhodnocení úrovně zemědělských příjmů mladých zemědělců Provedení souhrnného vyhodnocení na základě analýz zpracovaných ÚZEI k 04.30, které poskytnou zhodnocení ekonomické situace žadatelů – mladých zemědělců. Ke statistickému vyhodnocení na základě analýz zpracovaných ÚZEI předpokládáme provedení případových studií u mladých zemědělců doplňující zhodnocení dopadů podpor na tyto podniky. Hodnocení rozvoje podnikání pomocí vyhodnocení realizace podnikatelského plánu. (HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) a dále upravené ukazatele bez zahrnutí podpory v intervenci doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce); mrtvá váha – případně délka zpoždění zahájení činnosti, pokud by mladí zemědělci nedostali podporu.

Metodický přístup

Hodnotící otázka č.:
<p>1. Vymezení v rámci intervenční logiky</p> <p>Specifický cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> SO7 Získávat a podporovat mladé zemědělce a další nové zemědělce a usnadňovat udržitelný rozvoj podnikání ve venkovských oblastech <p>Řešené potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> P1.01 Vyrovnání příjmové disparity zemědělců v důsledku omezení hospodaření P7.01 Získávání mladých zemědělců <p>Intervence, které primárně přispívají k naplňování této prioritní oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 04.30 - Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce 49.75 - Zahájení činnosti mladého zemědělce

2. Vazby mezi hodnotícími kritérii a ukazateli užitými k zodpovězení hodnotící otázky	
Hodnotící kritéria	Indikátory a informace

Došlo ke zvýšení příjmu nových mladých začínajících zemědělcům na úroveň zaručující zachování životaschopnosti a konkurenceschopnosti jejich hospodářství.	O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce
	R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví
	R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP
	R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti
	R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)
	R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)
	O.25. Počet mladých zemědělců, kteří čerpají podporu na zahájení činnosti
	R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví
Došlo ke změně úrovně zemědělských příjmů	HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU a dále upravené ukazatele bez zahrnutí podpory v intervenci doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce

1. Aplikované metody

OBECNÝ PŘÍSTUP K ANALÝZE

Evaluační otázka se zaměřuje na to, zda díky systému intervencí dochází ke zvýšení příjmu nových mladých začínajících zemědělcům na úroveň zaručující zachování životaschopnosti a konkurenceschopnosti jejich hospodářství. Dále je předmětem hodnocení přístup k půdě a finančním prostředkům a úroveň standardní produkce včetně generování vlastních investic mladého zemědělce.

Základem pro odpověď na evaluační otázku budou, v souladu se zadáním, vstupy – analytické studie, projekce, atd. – zpracované ÚZEI, které budou zaměřené na vyhodnocení úrovně zemědělských příjmů mladých zemědělců. Hodnocení rozvoje podnikání bude provedeno pomocí vyhodnocení realizace podnikatelského plánu a dále prostřednictvím ukazatelů jako např. HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU) a dále upravených ukazatelů bez zahrnutí podpory v intervenci doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce).

Aktivita realizovaná v rámci evaluace lze rozdělit do dvou oblastí:

1. Strukturovaná syntéza výsledků analýz ÚZEI. Evaluace v této části zpracuje a souhrnně vyhodnotí výsledky těchto analýz. Předpokládáme, že součástí této syntézy bude také zpracování a především komparace trendů. Tato syntéza, resp. meta-analýza výsledků zpracovaných analýz, by měla poskytnout základní odpověď na evaluační otázku.
2. Interpretace výsledků analýz a doplňkových výpočtů. Důležitou přidanou hodnotou evaluace bude především interpretace výsledků. Za tímto účelem budou využity především následující metody:
 - Expertní posouzení experty evaluačního týmu a konzultace se zpracovateli analýz ÚZEI
 - Workshop / kulatý stůl k výsledkům analýz a jejich interpretaci

Časové hledisko: S ohledem na skutečnost, že evaluace bude zpracována ve třech ročních evaluačních zprávách předpokládáme, že bude využito „učícího se cyklu“, tedy že evaluační zprávy na sebe budou navazovat a pozdější zprávy budou rozpracovávat zjištění z předchozí zprávy do vyššího detailu tam, kde to je relevantní. Konkrétně tedy předpokládáme, že pro první evaluační zprávu v roce 2026 bude zpracována základní syntéza dat z analytických studií ÚZEI a pozorovaných trendů. Na základě výsledků hodnocení v první evaluační zprávě budou zpracovány návrhy na detailní doplňující zjišťování pro evaluaci v následujícím roce – tedy návrhy na specifické zacílení analýz v oblastech, které byly vyhodnoceny jako problematické a/nebo nedostatečně hluboko analyzované, které budou předány zadavateli a diskutovány s ÚZEI. Podobně budou v předstihu formulovány a diskutovány návrhy na doplňkové analýzy pro poslední hodnocení v roce 2028 na základě zjištění a závěrů hodnocení z let 2026 a 2027 (zde pravděpodobně půjde o předběžné závěry). Jinými slovy, nepředpokládáme, že ve všech třech evaluačních zprávách bude replikován stejný postup s aktualizací výsledků – předpokládáme, že zaměření analýz se bude postupem času zpřesňovat a prohlubovat. Evaluační zprávy na sebe budou navazovat a budou prohlubovat vzhled do problematiky na základě předchozích zjištění a závěrů.

- **Popisná statistika**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny definované indikátory

Popisná statistika představuje základní metodu řešení této hodnotící otázky. Pomocí této metody budou získána a následně analyzována data z informačního systému SZIF – zejména ve vztahu k indikátorům typu O a R. Dalším klíčovým zdrojem dat budou analytické studie ÚZEI, na jejichž základě bude zpracováno souhrnné vyhodnocení trendů. V neposlední řadě budou pro Popisná statistika využita data FADN, a to pro doplňkové analýzy v konkrétních segmentech.

- **Statistická analýza**

V rámci statistické analýzy budou využity základní techniky pro kvantifikaci trendů a jejich komparace, jako je například regresní analýza nebo korelační analýza. Pro statistickou analýzu budou aplikovány standardní testy spolehlivosti tak, aby bylo možné potvrdit robustnost výsledků. Statistická analýza bude využita především (ale nikoliv výhradně) pro konstrukci trendů u vymezených indikátorů (data viz Popisná statistika). Statistické analýzy budou zpracovány nejen na úrovni agregovaných indikátorů tak, jak jsou definovány, data budou sledována také v podrobnější struktuře (dle velikosti, komodit, způsobu hospodaření, výrobního zaměření, ale také například geografického umístění) tak, aby bylo možné sledovat dílčí trendy a odchylky, resp. případy, kdy nedochází ke konvergenci.

- **Pokročilé statistické a ekonometrické metody**

S ohledem na „plošný“ charakter podpory **není předpokládáno** využití ekonometrických metod pro ověřování přičitatelnosti podpory z SP SZP v těchto intervencích. V této situaci by nebylo možné sestavit kontrolní vzorek pro aplikaci těchto designů.

- **Desk research – rešerše externích studií**

Vztahuje se na indikátory:

Všechny vymezené indikátory a dodatečné proměnné zpracovávají v analytických studiích

Externě zpracované studie ÚZEI budou klíčovým zdrojem pro zpracování odpovědí v této evaluační otázce. Jak bylo uvedeno výše, evaluace bude v této části především systematicky a strukturovaně syntetizovat zjištění a závěry zpracovaných analytických studií a zaměřit se na jejich interpretaci.

Indikátory, které jsou v těchto externích studiích rozpracovány, mají jednoznačně definovanou metodologii výpočtu i zdroje dat. V případě potřeby tak bude možné, s využitím statistické analýzy (výše) rozpracovat dílčí trendy pro podrobnější analýzu konkrétních sektorů, oblastí, plodin, skupinu příjemců, atd.

Součástí desk research budou také další sekundární zdroje, především analytické a akademické studie zaměřené na sektor jako celek a především dopady Společné zemědělské politiky na snižování příjmových disparit ve struktuře zemědělských podniků. Tyto zdroje budou využity především pro náležitou interpretaci výsledků kvantitativních analýz. Využity budou také dostupné zahraniční zdroje zaměřené na tuto problematiku.

- **Syntéza**

Syntéza, tedy souhrnné vyhodnocení zjištění a závěrů z dílčích externích analýz, je klíčovou metodou pro zpracování odpovědi na evaluační otázku. Pro syntézu bude vytvořen hodnotící rámec, ve kterém budou posuzovány především trendy hodnocených ukazatelů (zejm. ale nikoliv výhradně, příjmových) dle vymezených segmentů (struktura dle velikosti podniků, výrobního zaměření, typu hospodaření, atd.). Posuzováno bude především, zda dochází ke konvergenci nebo nikoliv. Na základě tohoto hodnotícího rámce potom bude možné vymežit segmenty trhu, ve kterých je pozorováno, že podpora nevede ke snižování disparit v příjmech. Tato zjištění budou dále kvalitativně analyzována a případně podrobněji rozpracována kvantitativně v dalších zprávách.

- **Strukturované rozhovory**

Po zpracování kvantitativní analýzy, resp. syntézy vstupů, bude zorganizováno několik strukturovaných rozhovorů, jejichž cílem bude především proniknout do hloubky fungování problematiky a působení podpory z SP SZP ve vymezených segmentech. Rozhovory tak budou využity spíše jako analytický nástroj pro pochopení mechanismů a specifik. Respondenti strukturovaných rozhovorů budou identifikováni ve spolupráci se zadavatelem a na základě předběžných výsledků analýzy. Předpokládáme realizaci cca 5 rozhovorů, a to primárně se zástupci akademické sféry a zastřešujících organizací v zemědělství.

- **Workshop / kulatý stůl**

Workshop / kulatý stůl bude klíčový pro správnou interpretaci výsledků analýz. K účasti na workshopu / kulatém stole budou přizváni zástupci zemědělců (zastřešujících organizací), orgánů státní správy i nezávislých expertů. Předpokládáme realizaci jednoho workshopu / kulatého stolu pro každou evaluační zprávu.

- **Případové studie**

Případové studie budou provedeny průběžně v rámci celého evaluačního šetření. Bude provedeno cca 30 případových studií včetně vyhodnocení podnikatelských plánů napříč intervencemi a záměry, v nichž byly projekty prováděny. Konkrétně budou pro výběr PS použita následující kritéria:

- status projektu – přednost bude dána již ukončeným projektům, u nichž lze pozorovat výsledky a případně i dlouhodobější dopady;
- regionální reprezentace – projekty budou vybrány tak, aby reprezentovaly všechny regiony ČR

Hodnotitel vybere dle kritérií uvedených výše vhodné projekty pro PS a předloží je ke schválení kontaktní osobě ŘO. Následně provede rešerši dostupných dokumentů a dat ke každému vybranému projektu. Na základě těchto informací sestaví dílčí evaluační otázky a připraví relevantní nástroje sběru dat. Pro každou PS budou provedeny individuální rozhovory se zástupci příjemců podpory pro vybrané projekty a případnými partnery/spolupracujícími subjekty v případě, že projekt nějaké měl. Hodnotitel zorganizuje návštěvy příjemců, během nichž si prohlédne podpořené prostory, příp. vybavení pořízené v rámci podpory PRV. Hodnotitel následně na základě získaných dat a informací ze všech metod sestaví odpovědi na dílčí evaluační otázky a sepiše klíčová zjištění z PS.

- **Dotazníkové šetření**

Online dotazníková šetření (CAWI) budou provedena s podpořenými subjekty. Návratnost CAWI se obvykle pohybuje okolo 20 až 25 %, v případě subjektů, kteří žádali o podporu z fondů EU a obzvláště těch, kteří nějakou čerpali nebo čerpají, může být ještě nižší z důvodu „dotazníkové únavy“. Evaluační tým si je tohoto rizika vědom a podnikne proto několik kroků za účelem zajištění akceptovatelné návratnosti. Například osloví všechny nepodpořené příjemce ze všech relevantních operací a kol výzev, aby podíl získaných odpovědí co nejvíce znásobil. K navýšení počtu odpovědí bude sloužit také uživatelsky přívětivé prostředí a design dotazníku (krátké, srozumitelné otázky, většinou uzavřené, vyžadující výběr přednastavených odpovědí atp.). Otázky CAWI budou přizpůsobeny operaci a výzvě, ve které subjekty o podporu žádaly, oslovené subjekty zároveň obdrží několik opětovných výzev (upomínek) k vyplnění dotazníku.

Metodologická rizika navrženého řešení a způsoby jejich mitigace

Vzhledem k tomu, že významná část hodnocení bude prováděna na základě výstupů externě zpracovaných studií lze za riziko označit včasnou dostupnost studií a kvalitu jejich zpracování.

U kvantitativního šetření hodnotitel nepředpokládá výskyt významných rizik. Data pro monitoring implementace SP SZP jsou shromažďována, kontrolována a administrována SZIF, nepředpokládáme proto (ani z dřívější praxe) významnější rizika spojená s kvalitou a dostupností dat. Primárním zdrojem těchto informací budou údaje z žádosti o dotaci a údaje o proplacených prostředcích. Významnou výhodou této metody je spolehlivost dat, která jsou ověřována příslušnými zástupci platební agentury a v neposlední řadě také dostupnost a kompletnost těchto dat, které tvoří součást povinných formulářů odevzdávaných příjemci.

Klíčovým rizikem navrženého designu je nesprávná nebo zkreslená interpretace výsledků – evaluační design je primárně postavený na syntéze externích analýz, může tak dojít k nepochopení a nesprávné interpretaci. Z toho důvodu je v navrženém přístupu kladen maximální důraz na robustní kvalitativní přístup, zahrnující ad-hoc konzultace, strukturované (analytické) rozhovory i společný workshop / kulatý stůl, které by měly riziko nesprávné interpretace eliminovat.

2. Způsob výpočtu indikátorů

Hodnoty pro indikátory typu O a R budou dostupné přímo z informačního systému, resp. vygenerovaných datových soustav, není proto třeba provádět jejich výpočty a výsledek bude zajištěn prostým součtem relevantních dílčích dat. Výpočet těchto indikátorů, včetně relevantních zdrojů, je

rovněž stanoven a detailně popsán v indikátorových fiších, vydaných DG REGIO. Těchto výpočtů se při ověřování a případném přepočtu hodnot indikátorů budeme striktně držet.

Data pro dodatečně navržené indikátory budou přebírána z externích studií ÚZEI. Tyto podrobně popisují způsoby výpočtu jednotlivých indikátorů, včetně zdrojů dat. V případě, že bude nutné kalkulovat některé z navržených dodatečných indikátorů v nižší agregaci (například pro konkrétní velikostní skupinu podniků, geografickou oblast, atd.), tedy vyjdeme z těchto metodik výpočtu indikátorů, které jsou v externích studiích ÚZEI rozpracovány.

3. Seznam indikátorů, které se vztahují k HO

Indikátor	Metoda	Zdroj dat	Výpočet/Formát
O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	ha
R.36 Počet mladých zemědělců, kteří zahajují činnost s využitím podpory poskytované v rámci SZP, včetně rozdělení podle pohlaví	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet osob
R.37 Nová pracovní místa podporovaná v rámci projektů SZP	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet míst
R.4 Podíl využívané zemědělské půdy, na niž se vztahuje podpora příjmu a jež podléhá podmíněnosti	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.6 Procentní podíl dodatečných přímých plateb na hektar určených způsobilým zemědělským podnikům nedosahujícím průměrné velikosti zemědělského podniku (v porovnání s průměrem)	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
R.7 Procentní podíl dodatečné podpory na hektar v oblastech s vyššími potřebami (ve srovnání s průměrem)	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	%
O.25. Počet mladých zemědělců, kteří čerpají podporu na zahájení činnosti	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	Počet osob
O.6. Počet hektarů, na něž je využívána doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce	Popisná statistika	IS, ŽoD, ŽoP, ML	ha
HPH/AWU, ČPH/AWU, ČPH/ha, podnikatelský důchod/AWU, ekonomický zisk/AWU a dále	Popisná statistika, statistická analýza	IS, ŽoD, ŽoP, ML, ÚZEI	Kč

upravené ukazatele bez zahrnutí podpory v intervenci doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce

4. Odpověď na evaluační otázku

Odpověď bude sestavena na základě vypočtených hodnot výše uvedených ukazatelů a informací shromážděných v rámci kvalitativního šetření.

3.15 Metodika posouzení souhrnných přínosů nastavení jednotlivých intervencí na úrovni SC

Výše uvedené hodnotící otázky představené výše jsou podřazeny jednomu ze 4 specifických cílů a v případě, že daný specifický cíl zahrnuje vyšší počet otázek a s tím spojené hodnocení vyššího počtu intervencí a jejich posouzení, je nutné přistoupit také k posouzení komplementárního nastavení jednotlivých nástrojů ve vztahu k cílům formulovaným na úrovni jednotlivých SC.

Stránka | 106

Toto posouzení bude zpracováno specificky pro SC 1, 2 a 3 tak, aby reflektovalo individuální „mix“ nástrojů, který je v SP SZP pro dosahování daného cíle aplikován.

Metodický přístup k analýze komplementarity bude pro všechny tyto SC podobný, je proto rozpracován společně. Do samotné analýzy potom ale budou vstupovat charakteristiky „mixu“ relevantních intervencí pro daný SC a také zjištění a závěry z vyhodnocování jednotlivých intervencí nebo skupin intervencí dle předepsaných (rozpracováno v kapitolách 3.1 až 3.14 výše).

Hodnocení dle navrženého metodického postupu bude sledovat, do jaké míry jsou jednotlivé nástroje vzájemně provázané a doplňující se, jak se jejich podmínky a implementační parametry funkčně podporují, a zda společně přispívají k vyšší efektivitě dosažení environmentálních cílů SZP.

Hodnocení má syntetizující charakter a vychází z již zpracovaných dílčích hodnocení jednotlivých intervencí relevantních pro dané faktory úspěchu. Cílem tedy není měřit účinky jednotlivých opatření (to je realizováno v ostatních podotázkách), ale vyhodnotit kvalitu jejich vzájemné provázanosti a komplementarity na úrovni faktorů úspěchu a specifických cílů.

Konceptuální rámec

Komplementarita je v tomto hodnocení chápána jako **soulad a funkční propojení nástrojů**, které:

- posilují účinnost jiného nástroje (sekvenčně, prostorově, tematicky nebo motivačně),
- společně přispívají ke stejnému cíli z odlišných pozic,
- a vytvářejí dohromady větší efekt, než by měly samostatně.

Součástí posouzení je rovněž identifikace **potenciálních nesouladů**, kdy podmínky jednotlivých nástrojů / intervencí nebo cílení těchto nástrojů mohou působit neefektivně či protichůdně.

Hodnocení bude mít převážně kvalitativní charakter. Bude tedy založeno na **kvalitativní syntéze** dostupných dat (zejm. zjištění z otázek v relevantním SC) a dalších podkladů, doplněné o **participativní metody sběru informací**. Důraz je kladen na **porozumění mechanismům vzájemného působení** nástrojů a na **expertní interpretaci** jejich vzájemné návaznosti.

Základním principem je **triangulace zdrojů** – tedy kombinace:

- výsledků dílčích hodnocení jednotlivých intervencí,
- empirických poznatků z praxe (fokální skupiny, rozhovory, případové studie),
- a poznatků z vědeckých studií a předchozích evaluací SZP v ČR a EU (vč. hodnocení předchozích PRV).

Datové a informační zdroje:

Metodika syntézy bude spoléhat především na tyto zdroje:

- **Dílčí evaluace a analytické podklady** k jednotlivým intervencím.

- **Programové dokumenty a metodické materiály** (Strategický plán SZP, Pravidla, metodické pokyny, monitorovací data SZIF, výroční zprávy, atd.).
- **Sekundární zdroje a literatura**, zejména relevantní národní a evropské studie o interakcích opatření SZP.
- **Kvalitativní vstupy z terénu:**
 - **Fokusní skupiny** (4–6 skupin dle typu hospodaření, regionu, či tematického zaměření),
 - **Polo-strukturované rozhovory** s odborníky a zástupci zemědělské praxe (cca 15–20, bude specifikováno při přípravě syntézy),
 - **Případové studie** (6–8 lokalit/farem) popisující kombinace opatření a jejich praktické dopady.

Metodický postup

Krok 1 – Tematické vymezení a syntéza vstupů

Pro každý SC je vymezen soubor příslušných intervencí. Z dostupných dílčích hodnocení budou extrahovány informace o mechanismech účinku, cílení, podmínkách realizace a zjištěných efektech.

Krok 2 – Kauzální rámec faktoru

Pro každý SC bude zpracován stručný kauzální diagram zobrazující logiku účinku – tj. vztah mezi vstupy, změnou hospodaření a environmentálním efektem. U každé intervence bude určeno, v jakém bodě řetězce působí.

Krok 3 – Analýza komplementarity

Analýza komplementarity představuje jádro hodnocení. Jejím cílem je **identifikovat a popsat charakter vzájemných vztahů** mezi jednotlivými nástroji z hlediska jejich příspěví k naplňování konkrétního faktoru úspěchu.

Hodnocení se zaměřuje na to, **zda a jak** jsou podmínky, zaměření a implementační mechanismy těchto nástrojů **vzájemně sladěny a doplňují se** při dosahování daného environmentálního cíle.

V rámci tohoto kroku budou pro každý faktor úspěchu analyzovány všechny relevantní intervence, vymezené v této Vstupní zprávě. Pro kombinace intervencí bude posouzen jejich vzájemný vztah v několika analytických dimenzích:

- **Tematická (věcná) komplementarita** – míra, v níž kombinace nástrojů směřují k řešení téhož problému, avšak prostřednictvím odlišných mechanismů.
- **Prostorová komplementarita** – posouzení, do jaké míry působí opatření na stejném území.
- **Časová (sekvenční) návaznost** – zda realizace jednoho opatření vytváří podmínky pro zavedení jiného.
- **Institucionální a administrativní kompatibilita** – posouzení, zda jsou opatření slučitelná z hlediska pravidel kombinovatelnosti, kontrolních mechanismů a administrativních požadavků – tedy zda jejich podmínky nejsou v kolizi.
- **Motivační a ekonomická doplňkovost** – zda kombinace opatření vede k posílení motivace zemědělce.

Analýza bude vycházet ze zjištění dílčích hodnocení, dostupných dat a odborných podkladů. Doplňující informace budou čerpány z konzultací s odborníky a z kvalitativních šetření (viz Krok 5).

Výsledkem tohoto kroku bude **popis logiky a předpokladů komplementárního působení jednotlivých nástrojů**, případně identifikace oblastí, kde může docházet k překryvu nebo konfliktním účinkům.

Krok 4 – Strukturovaná matice interakcí

Aby bylo možné vzájemné vztahy mezi nástroji přehledně zachytit, bude pro každý faktor úspěchu vytvořena **matice interakcí**. Matice bude mít charakter systematického přehledu, který umožní popsat, jak se jednotlivé intervence ve vztahu k danému faktoru doplňují nebo ovlivňují.

Stránka | 108

V řádcích a sloupcích matice budou uvedeny příslušné nástroje. V průsečíku každé dvojice (i, j) bude uveden **kvalitativní popis typu jejich interakce**, který bude kategorizován následovně:

- **Umožňující (enabling)** – jeden nástroj vytváří podmínky pro realizaci druhého.
- **Synergický (posilující)** – opatření se funkčně doplňují a jejich společná realizace zvyšuje efekt.
- **Paralelní (aditivní)** – opatření působí samostatně, avšak bez kolize nebo významného překryvu.
- **Překrývající se (redundantní)** – opatření mají stejný cíl bez přidané hodnoty.
- **Konfliktní (antagonistické)** – podmínky nebo technické požadavky se vzájemně vylučují, případně administrativně komplikují kombinaci.

Každá buňka matice bude doplněna **stručným zdůvodněním** a případně **odkazem na zdroj** (dílní evaluace, rozhovor, fokusní skupina, odborný dokument). Matice bude sloužit jako **nástroj syntézy**, který umožní vizuálně a přehledně vyjádřit vztahy mezi nástroji a jejich charakter. Nebude využita k numerickému skórování, nýbrž jako podpůrný rámec pro následnou interpretaci.

Krok 5 – Ověření a doplnění kvalitativními vstupy

Tento krok slouží k **empirickému ověření závěrů** z dokumentové a analytické části a k doplnění chybějících informací o reálném fungování kombinací opatření v praxi. Hodnocení bude využívat tři hlavní kvalitativní metody:

1. Fokusní skupiny (FG):

- Budou uspořádány tematicky.
- Účastníky budou zástupci zemědělců, poradců, nevládních organizací, výzkumných institucí a administrativních orgánů.
- Cílem bude diskutovat praktické zkušenosti s kombinací opatření, identifikovat překážky, konflikty nebo příklady dobré praxe.
- Výstupem bude soubor shrnujících poznatků (citací, pozorování, konsensuálních závěrů), které doplní matice interakcí.

2. Polo-strukturované rozhovory:

- Budou vedeny se zástupci relevantních institucí a se zemědělci různé velikosti a specializace.
- Rozhovory se zaměří na institucionální a administrativní aspekty kombinovatelnosti opatření, motivaci účastníků a zkušenosti s uplatňováním souběžných závazků.
- Výsledky rozhovorů pomohou vysvětlit zjištěné synergie nebo konflikty na úrovni implementace a interpretace pravidel.

3. Případové studie:

- Vybrané farmy nebo územní celky, na kterých se současně uplatňuje více opatření.
- Každá případová studie bude obsahovat popis zvolených opatření, motivaci jejich kombinace, praktické zkušenosti s jejich plněním a pozorované přínosy či problémy.
- Tyto příklady umožní ilustrovat fungování komplementarity v praxi a ověřit interpretaci syntetických zjištění.

Všechny kvalitativní vstupy budou zpracovány do jednotných výstupních protokolů a následně využity při interpretaci výsledků a tvorbě souhrnné zprávy.

Krok 6 – Interpretace a syntéza výsledků

Na základě matice interakcí, empirických vstupů a dílčích hodnocení bude pro každý **SC** vypracována **kvalitativní syntéza**. Cílem syntézy je zodpovědět hodnotící otázku:

„Do jaké míry a jakým způsobem se podmínky a parametry jednotlivých nástrojů vzájemně doplňují při naplňování daného faktoru úspěchu?“

Pro každý SC bude zpracováno:

- **Shrnutí klíčových kombinací nástrojů**, které se k SC vztahují.
- **Popis charakteru komplementarity** – zda se opatření doplňují tematicky, prostorově, časově nebo institucionálně.
- **Příklady silných synergií** – konkrétní kombinace, u nichž existují důkazy o posilujícím účinku (včetně citací z FG, rozhovorů či literatury).
- **Identifikace překryvů a konfliktů** – kombinace, které se jeví jako duplicitní nebo obtížně slučitelné (včetně příčin, např. odlišných termínů, definic, způsobů kontroly).
- **Závěrečné hodnocení míry komplementarity** – slovní kategorizace (silná / střední / nízká / konfliktní) doplněná věcným odůvodněním.
- **Doporučení** – návrhy úprav parametrů, metodické koordinace nebo cílení, které mohou přispět ke zlepšení vzájemné provázanosti nástrojů.

Na základě těchto hodnocení bude následně provedena **souhrnná interpretace pro jednotlivé specifické cíle (SC1, SC2, SC3)**. Tato syntéza shrne:

- celkový obraz komplementarity nástrojů v rámci daného SC,
- hlavní identifikované synergie a systémové překryvy,
- a poskytne **doporučení** pro zlepšení koherence systému v budoucím programovém období.

Hodnocení komplementarity bude vyjadřováno **kvalitativními kategoriemi**:

- **Silná komplementarita** – opatření se významně doplňují a posilují účinek.
- **Střední komplementarita** – opatření působí paralelně, s dílčím překryvem.
- **Nízká komplementarita / překryv** – opatření se částečně dublují nebo přinášejí omezený dodatečný efekt.
- **Konflikt / antagonismus** – opatření se vzájemně vylučují nebo omezují.

Zjištění budou doplněna o **komentář k mechanismu interakce** a odkazy na empirické zdroje, které závěr podporují.

3.16 Hodnotící otázka č. I: Do jaké míry bylo dosaženo stanovených cílů za odůvodněné náklady?

Východiska a porozumění evaluační otázce

Hodnocení účinnosti bude zaměřeno na ověření, zda bylo výstupů, výsledků a přínosů Strategického plánu SZP dosaženo s přiměřenými náklady. Posuzován bude (i) poměr nákladů na výsledky/přínosy na úrovni intervencí a specifických cílů, (ii) nákladovost administrace a fungování řídicí a koordinační struktury, a (iii) míra zjednodušení pro příjemce, řídicí orgán a platební agenturu včetně využití potenciálu digitalizace. Všude, kde budou k dispozici odhady dopadů z jiných evaluačních otázek, bude provedeno nadstavbové posouzení nákladovosti na jednotku dopadů. Srovnání bude vedeno také vůči minulému období při respektování srovnatelnosti ukazatelů. Tam, kde to je odůvodněné a budou k dispozici podkladová data, bude provedena také komparace se zahraniční praxí – a to zejména z pohledu úspor dosažených díky využití potenciálu digitalizace v implementaci programu. V tomto bodu ovšem předpokládáme spíše vyhodnocení na úrovni „lessons learned“, než robustní vyhodnocení finančních přínosů zavedení těchto nástrojů.

Stránka | 110

Metodický postup hodnocení relevance

Metodika je koncipována ve třech vzájemně provázaných vrstvách:

1. Efektivita implementace programu

Pro každou relevantní intervenci bude specifikována „mini-logika“ výsledku (indikátory O/R a případně doplňkové metriky), rozsah cílových skupin a území a příslušné nákladové položky. Následně budou vypočteny **jednotkové náklady** (např. Kč/ha v režimu, Kč/beneficiant, Kč na dosaženou jednotku výsledku); hodnoty budou vyjádřeny ve stálých cenách.

2. Účinnost administrace podpory.

Bude hodnocena procesní efektivita (např. doby kroků řízení od podání po rozhodnutí a platbu, počet doplnění, chybovost v kontrolách, atd.), dále **administrativní jednotkové náklady** (Kč na 1 žádost; Kč na 1 € vyplacené podpory; náklady na 1 kontrolu) a **časové nároky** z hlediska ŘO/SZIF i příjemců. Samostatně bude posouzena **digitalizace**, a to z hlediska podílů využití, a především využití jako náhrada za terénní kontroly, dopadu na doby zpracování, atd. V této části budou přínosy hodnoceny spíše kvalitativně, tam kde to bude možné ale zpracujeme také kvantifikaci přínosů (například počet ušetřených kontrol na místě díky posílení nástrojů využívajících data z dálkového průzkumu země; při dostupnosti vhodných dat bude možné vyhodnotit i z pohledu ušetřených os/dní, a tedy i administrativních nákladů).

3. Efektivita na úrovni dopadů

Tam, kde budou mít dopadové analýzy k dispozici kvantifikované a monetizované přínosy (např. zvýšení přidané hodnoty, vyvolané investice, úspory nákladů, snížení škod, oceněné environmentální efekty) – tedy zejména v kontextu čistých přínosů kalkulovaných na dopadových indikátorech, bude vyčíslen **poměr přínosů a nákladů**. Vyhodnocení efektivity z tohoto pohledu bude mít spíše informativní charakter, pro normativní posouzení efektivity (je vypočtený náklad na jednotku nárůstu přidané hodnoty „vysoký“ nebo „nízký“?) není k dispozici vhodný baseline.

Postup zpracování

1. Sběr a harmonizace administrativních dat.

Pro vyhodnocení efektivity implementace programu budou agregována data o výsledcích klíčových intervencí. Tato data jsou analyzována v příslušných evaluačních otázkách v kritériu účelnosti. Dále

budou, ve spolupráci se zadavatelem a pracovníky SZIF, vymezena dostupná data pro ověření účinnosti administrace podpory (např. časová razítka procesních kroků, chybovost, atd.). Dále budou sbírána administrativní data související s digitalizací procesů, zejména v kontextu kontrol na místě, a to ideálně pro SP SZP a srovnatelné intervence PRV.

2. Sběr primárních dat – dotazníkové šetření / fokusní skupiny

Stránka | 111

Součástí sběru dat pro vyhodnocení účinnosti na úrovni administrace podpory bude **dotazníkové šetření** se vzorkem pracovníků implementační struktury programu (MZe, SZIF). Dotazníkové šetření bude zacíleno na administrativní zátěž, odhad délky trvání klíčových procesních kroků (a jejich srovnání s PRV tam, kde to je relevantní), identifikaci neefektivních procesů a zpětnou vazbu k zavádění nástrojů digitalizace, zejména v kontextu kontrol na místě. Pokud to bude zadavatel považovat za účelné, je možné dotazníkové šetření nahradit 2 – 3 fokusními skupinami sestavenými tak, aby byly pokryty klíčové agendy implementace programu.

Otázky zaměřené na administrativní zátěž (a její srovnání se zátěží spojenou s implementací nástrojů SZP v ČR v předchozím programovém období) a zkušenost s digitalizací v implementaci programu budou zapojeny také do dotazníkových šetření s příjemci, které budou organizovány u jiných evaluačních otázek (viz výše – EO 1 – 19), předpokládáme v této oblasti krátkou sérii 2 – 4 uzavřených nebo polootevřených otázek.

3. Výpočty nákladové efektivity a procesních metrik.

Budou vypočteny jednotkové náklady na výsledky a administrativní jednotkové náklady. Z procesních dat budou odvozeny metriky doby řízení, chybovosti, odvolání a počtu metodických změn či eskalací; u digitalizace budou kvantifikovány vhodné metriky související mimo jiné s mírou nahrazení fyzických kontrol.

4. Srovnání s minulým obdobím.

Srovnání s minulým programovým obdobím bude provedeno tak, aby bylo možné věrohodně posoudit změnu nákladové efektivity výsledků a procesní účinnosti mezi PRV 2014–2022 (včetně SOT a přímých plateb) a obdobím SP SZP 2023–2027. Nejprve bude vymezen srovnávací rámec v rovině času, témat a jednotek hodnocení: porovnání bude probíhat v párových oblastech dle funkcí intervencí; tam, kde lze pozorovat přímou návaznost na srovnatelné intervence bude srovnání probíhat v těchto párech pokračujících intervencí.

Na této bázi bude zpracována srovnání opatření a indikátorů, která přiřadí staré a nové tituly podle cíle, cílových skupin, mechanismu podpory a hlavního výsledku a současně sjednotí definice ukazatelů (např. „počet podpořených osob“ versus „počet projektů“, „ha v režimu“ versus „ha s platbou“). Každé přiřazení bude ohodnoceno stupněm ekvivalence (plná, částečná, bez přímého protějšku) a doplněno metodickými poznámkami k interpretaci rozdílů. Současně bude provedena harmonizace dat a cen. Všechny finanční veličiny budou převedeny do stálých cen pomocí vhodné metriky a stanoveného referenčního roku.

Programová nákladová efektivita bude vyjádřena jako náklad na jednotku výsledku a posouzena v trendu i jako rozdíl mezi obdobími. Administrativní účinnost bude zachycena jednotkovými náklady administrace (na žádost, na euro podpory, na kontrolu) a ukazateli kvality řízení.

Interpretace výsledků bude kontextualizována s ohledem na vnější faktory, které se mezi obdobími zásadně změnilo (pandemie, energetická krize, inflace, atd.).

5. Kvalitativní vyhodnocení

Na základě dat z dotazníkových šetření a případně fokusních skupin a rozhovorů se zástupci implementační struktury bude kvalitativně posouzeno, jaké změny oproti období PRV 2014+ přinesla administrace SP SZP. Hodnoceny budou zejména: změny v administrativní zátěži na straně příjemců i implementační struktury, dopad digitalizace na délku a administrativní náročnost klíčových procesů (zejm. kontrol), atd. Současně bude identifikována přetrvávající zátěž, která může způsobovat mezery v efektivitě řízení programu. Kvalitativní zjištění budou triangulována s procesními metrikami a využita pro návrhy cílených „quick wins“ v metodice, komunikaci a digitalizaci.

6. Syntéza a doporučení.

V této fázi budou věcně a stručně shrnuty klíčové poznatky za každou hodnocenou oblast a za jednotlivé specifické cíle. Kvantitativní výsledky (např. jednotkové náklady, doby zpracování, pokrytí cílových skupin) budou propojeny s kvalitativními poznatky z rozhovorů a šetření. Interpretace výsledků analýzy účinnosti bude detailně konzultována s relevantními zástupci implementační struktury (zejm. MZe a SZIF) tak, aby byla správně interpretována v kontextu procesního rámce implementace programu. Tam, kde to je relevantní, navážou na syntézu doporučení ke zvýšení efektivity, a to jak věcného (ve vztahu k nastavení podmínek intervencí), tak i procesního charakteru.

Omezení analýzy:

Analýzu limituje přesné přiřazení administrativních nákladů k jednotlivým intervencím a omezená srovnatelnost mezi obdobími kvůli změnám metodik a ukazatelů. Dostupná data mohou být neúplná či opožděná a dotazníková šetření nesou riziko subjektivního zkreslení.

3.17 Hodnotící otázka č. II: Do jaké míry byly intervencemi SP SZP vyřešeny problémy a potřeby definované v SP SZP pro hodnocené specifické cíle?

Východiska a porozumění evaluační otázce

Relevance je v zadání evaluace rámována jako vztah mezi (a) potřebami/problémy identifikovanými na národní úrovni při přípravě SP SZP a během jeho provádění a (b) zacílením a parametry intervencí; posuzuje se i vazba na společné potřeby EU (Zelená dohoda pro Evropu, další strategie).

Hodnocení relevance se zaměřuje na to, zda intervence Strategického plánu SZP ve vymezených specifických cílech skutečně odpovídají problémům a potřebám, které byly v plánu identifikovány. Jinými slovy – zkoumáme, zda nástroje, které byly zvoleny, dávají smysl k řešení konkrétních výzev českého zemědělství a venkova (například nízké příjmy v oblastech s přírodními omezeními, slabá vyjednávací pozice farmářů nebo generační obměna).

Relevance tedy nehodnotí, zda intervence přinesly konkrétní výsledky, ale spíše to, zda byly od začátku správně zacíleny a nastaveny tak, aby mohly potřeby řešit. Hodnotíme také, zda zůstávají aktuální v průběhu provádění plánu – tedy jestli reagují i na měnící se podmínky, například cenový vývoj, nové priority EU nebo klimatické tlaky.

Odlišnost od hodnocení účelnosti je v tom, že účelnost sleduje, zda intervence naplnily své vlastní cíle a dosáhly konkrétních výsledků (například jestli redistributivní platba skutečně zvýšila příjmy malých farem). Relevance naopak odpovídá na otázku, jestli vůbec dává smysl takový nástroj použít k řešení daného problému.

Hodnocení relevance bude mít, v návaznosti na výše představená východiska, dvě roviny:

1. **Relevance intervencí k původně definovaným potřebám** – tedy test, jestli zvolené nástroje odpovídají na problémy, které SP SZP pojmenoval při svém vzniku.
2. **Relevance samotných potřeb v čase** – protože kontext se mění (trhy, klima, geopolitika, priority EU). Je proto důležité ověřit, zda potřeby, které byly kdysi popsány, jsou stále aktuální, nebo jestli se objevily nové či jiné, které plán nezachytil.

Pokud bychom se drželi jen první roviny, riskujeme, že budeme hodnotit, jestli intervence „sedí“ na potřeby, které už dnes nemusí být ty nejdůležitější. Proto evaluace relevance vždy zahrnuje i reflexi toho, zda potřeby samy o sobě zůstávají platné. To je ostatně i v zadání – mluví se o vztahu mezi problémy na národní úrovni „v době zavedení intervence a v průběhu a na konci jejího provádění“

Hodnocení relevance má do značné míry podobu syntézy – bude pracovat se závěry odpovědí na ostatní evaluační otázky a s výsledky jejich podkladových analýz. Relevance v tomto smyslu zohledňuje především informaci o účelnosti podpory, výsledky ale rozpracovává v kontextu hodnocení relevance potřeb i přístupu k jejich naplňování. Nad rámec toho budou v rámci hodnocení relevance aplikované dodatečné metody sběru a analýzy dat, a to především kvalitativní – tak aby interpretace relevance a aktuálnosti potřeb i „odpovědí“ SP SZP na tyto potřeby byly robustně podloženy.

Metodický postup hodnocení relevance

Hodnocení relevance bude realizováno ve dvou propojených rovinách:

- Relevance potřeb (aktuálnost a platnost identifikovaných problémů v čase).
- Relevance intervencí (vhodnost a přiměřenost zvolených nástrojů k řešení těchto potřeb).

Tento dvojitý pohled zajistí, že nebudeme hodnotit jen to, zda intervence sedí na „papírově definované“ problémy z doby psaní SP SZP, ale také to, zda tyto problémy jsou i dnes pro české zemědělství a venkov stále klíčové.

Analýza bude zpracována v následujících krocích:

Krok 1 — Rekonstrukce a konsolidace „mapy potřeb“ a intervenční logiky

Stránka | 114

Prvním krokem v této části je rekonstrukce „mapy potřeb“ relevantních pro SC 1, 2, 3, 7 ze SP SZP (vč. prioritizace) a z programového dokumentu a dále z Ex-ante posouzení a SEA. Ke každé z identifikovaných potřeb bude doplněno její zdůvodnění a ukazatele, které jí dokumentují, resp. vymezují jako zásadní potřebu / problém, který je nutné řešit. Ke každé potřebě budou také rozpracovány cílové skupiny.

V dalším kroku doplníme kontextové potřeby, které se projeví v průběhu implementace (změny cen, legislativy, klimatu apod.), tj. „protáhneme“ analýzu zpracovanou v ex-ante hodnocení a SEA (případně rozpracovanou v samotném programovém dokumentu. Jinými slovy, ověříme, že aktuální data potvrzují „symptomy“, na jejichž základě byla potřeba definována (např. přetrvávají příjmové disparity, nadále se zhoršuje generační struktura, atd.).

Krok 2 — Mapování potřeb a intervencí, aktualizace teorie změny

K formulovaným a aktualizovaným potřebám doplníme intervence, které tyto potřeby mají řešit. Dojde tak k aktualizaci teorie změny tak, jak je pro SC 1, 2, 3 a 7 stanovena. Teorii změny zpracujeme také graficky tak, aby bylo zřejmé, jak se jednotlivé intervence (resp. skupiny intervencí) s potřebami provazují a bylo možné tento přístup dále testovat. Výsledkem tohoto kroku tedy bude aktualizovaná matice potřeb a intervencí, doplněná o aktuální kontext („protažení“ datových řad), cílové skupiny a alokace prostředků na uvedené intervence (a tedy zprostředkovaně na řešení identifikovaných problémů).

Krok 3 – Datové a empirické ověření plnění intervencí

V tomto kroku budeme přebírat data zpracovávaná pro hodnocení účelnosti jednotlivých intervencí tak, jak jsou strukturována dle evaluačních otázek, a také předběžná zjištění jednotlivých evaluačních otázek. Cílem tohoto kroku je doplnění dat o „implementaci“ intervencí a naplňování jejich cílů. Budou tedy doplněna především data o příjemcích podpory, podpořených výměrách (závazky), finančním čerpání programu, atd. Doplněny budou také strukturální ukazatele a sektorová data a rovněž zjištění z empirického ověřování míry, do které podpora v jednotlivých intervencích dosahuje stanovených cílů.

Krok 4 – Kvalitativní validace teorie změny

Zásadním krokem hodnocení relevance je validace teorie změny programu na úrovni potřeb i samotného přístupu (mixu intervencí) k jejich řešení. Vstupy pro validaci poskytnou předchozí kvantitativní analýzy, které mohou ukázat na přetrvávající potřeby i na rozdíly v objemech prostředků, které jsou na řešení těchto potřeb a problémů vynakládány. Zásadním vstupem ale bude především kvalitativní posouzení. Předmětem kvalitativního posouzení bude:

- Přetrvávající relevance potřeb
- Relevance přístupu k řešení potřeb a problémů z pohledu dílčích opatření a cílových skupin (Jsou skutečně formulovány adekvátní odpovědi na všechny definované a validované potřeby? Jsou do SP SZP vhodně zahrnuty cílové skupiny, které jsou relevantní? Jsou dílčí intervence vhodně provázané? Jsou některé z navržených intervencí naopak protikladné a jejich implementace může vést k vzájemnému vyrušení dosažených výsledků? Jsou mezi

definovanými problémy a/nebo jejich dílčími částmi takové, které navrženými intervencemi nejsou dostatečně řešeny? Atd.)

- Reflexe aktuálního pokroku v dosahování cílů intervencí co se týče finančního čerpání podpory i dosahování cílů (tj. syntéza hodnocení účelnosti). V této části bude předmětem hodnocení především otázka zda se implementace programu ubírá takovým směrem, u kterého lze předpokládat naplnění teorie změny, nebo lze pozorovat vychýlení implementace směrem ke konkrétním intervencím a výsledkům a naopak poddimenzovanost v řešení jiných problémů a potřeb – a jaké jsou dopady této situace na celkovou relevanci.

Pro kvalitativní validaci využijeme:

- Desk research dostupných sekundárních zdrojů
- **Polostrukturované rozhovory** (cca 5–7 na SC): zástupci svazů/komor, mladých a malých zemědělců a dalších zájmových skupin v sektoru, experti z akademické sféry, zástupci orgánů státní správy (např. ÚZEI, SZIF); cílem je ověřit přiměřenost nástrojů, bariéry přístupu a případná slepá místa.
- **workshop/kulatý stůl** (ve finální fázi hodnocení): validace, syntéza a interpretace, prioritizace doporučení.

Krok 5 – Vyhodnocení, syntéza

Na základě kvalitativních a kvantitativních vstupů bude zpracovaná syntéza na úrovni potřeb, intervencí a specifického cíle. Syntéza bude zpracovaná v souladu se zaměřením analýzy relevance, tedy bude se specificky věnovat aktuálnosti potřeb a relevanci intervencí vůči daným potřebám a to z hlediska toho, jak byly naplánovány (teorie změny) i jejich aktuální implementace (reálné naplňování potřeb).

Pro potřeby syntézy využijeme také hodnotící matice, ve které budou jednotlivé kombinace potřeb a intervencí souhrnně hodnoceny z pohledu:

- *Pokrytí* (dosah na cílové skupiny/území),
- *Přiměřenost nástroje* (relevance samotného mechanismu intervencí k problému),
- *Proporcionalita* (intenzita zdrojů vs. závažnost),
- *Targeting* (přesnost cílení, podmínky),
- *Koherence s EU* (Zelená dohoda pro Evropu/F2F/Biodiverzita),
- *Aktualita v čase* (relevance při změně kontextu, přetrvávající relevance potřeb).

Toto hodnocení bude provedeno primárně kvalitativně – na základě empirických a datových vstupů i kvalitativního hodnocení v předchozím kroku. Alespoň v omezené míře ale zpracujeme toto multikriteriální hodnocení i kvantitativně (tj. každé z výše popsanych navržených kritérií bude u kombinací potřeb a intervencí hodnoceno na škále).

Krok 6 – Závěry a doporučení

- **Identifikace silných vazeb:** Kde intervence skutečně odpovídají na stále aktuální potřeby.
- **Identifikace slabých míst:** Kde potřeby přetrvávají, ale intervence na ně nereagují dostatečně.
- **Revize potřeb:** Kde potřeby ztratily na významu nebo se objevily nové, které plán nezachytil.
- **Doporučení:** Jak upravit nastavení intervencí či samotné potřeby do dalšího období.

3.18 Hodnotící otázka č. IIIa Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP vzájemně (např. i v rámci zelené architektury)?

Východiska a porozumění evaluační otázce

V této evaluační (pod)otázce se soudržnost chápe jako posouzení, zda a jak se jednotlivé intervence SP SZP na úrovni dosahování jednotlivých vymezených cílů (tj. SC 1, 2, 3 a 7) doplňují, navazují, nezdvoují a zda společně vytvářejí synergii (nebo naopak třecí plochy) – a to jak uvnitř SP SZP (včetně BISS, CRISS, „zelené architektury“, tj. podmíněnosti a nadstavbových environmentálních nástrojů), tak vůči dalším politikám (kohezní programy apod.). Tato část odpovědi se zaměřuje na vnitřní soudržnost mezi intervencemi SP SZP.

Stránka | 116

Z metodického hlediska má tato otázka dvě úrovně:

1. **Horizontální (vnitřní) soudržnost** mezi intervencemi v rámci SP SZP (včetně interakcí mezi přímými platbami, ekoschématy, environmentálně-klimatickými závazky, ANC/Natura, investicemi atd.).
2. **Vertikální návaznost a vrstvení („layering“)** v „zelené architektuře“ – tj. jak se **podmíněnost** (baseline) doplňuje s **ekoschémy** (intervence v rámci 1. pilíře) a **environmentálními závazky a dalšími nástroji**, aby vznikal dodatečný přínos, nikoli jen substituce či dvojí financování. Tato optika je nedílnou součástí posouzení doplňkového působení dle zadání.

Analýza soudržnosti a obecněji vymezení komplementarit je zásadní mimo jiné taky pro vyhodnocení **celkových dopadů podpory** – jak je dále rozpracováno, při této analýze na úrovni programu jako celku, resp. jednotlivých specifických cílů není možné dopady posuzovat za dílčí intervence izolovaně, naopak, je nutné zohlednit komplementární působení různých intervencí a na základě vymezení „typických mixů“ intervencí podporu klastrovat a vyhodnocovat efekty spíše na úrovni těchto klastrů (specifických mixů intervencí s komplementárním účinkem). Typologizace podpořených příjemců do těchto specifických klastrů podle charakteristik čerpání intervencí je tedy významný prvek také v případě hodnocení dalších kritérií.

Metodický postup hodnocení soudržnosti

Vyhodnocení evaluační otázky zpracujeme v následujících krocích:

Krok 1 — Vymezení rozsahu a typologie interakcí

V prvním kroku je nutné vymežit typy vztahů mezi intervencemi, které budou v rámci analýzy sledovány. Konkrétně budou vymezeny následující vztahy:

- synergie/komplementarita (intervence se vzájemně posilují, působí stejným směrem)
- sekvenční návaznost (jeden nástroj připravuje půdu pro druhý – typicky představuje jedna intervence základní podporu a jiná nadstavbovou),
- překryv/substituce (intervence se překrývají, cílí na podobné aktivity, ale bez explicitní návaznosti)
- konflikt (potenciálně protichůdné intervence).

Dále bude vymezen vztah mezi podporou z analyzovaných SC a „zelenou architekturou“. V tomto pojetí představují podmínky podmíněnosti základ – baseline, tedy minimální standard, na který se vrství další intervence – nadstavbové přímé platby (ekoschématy), cílené závazky a projekty (např. AEKO, podpora hospodaření v podmínkách s přírodními a jinými obtížemi, atd.).

Z těchto definic budou dovozovány **konkrétní hypotézy** (např. že určitá investiční podpora zvyšuje ochotu vstoupit do ekoschématu nebo že kombinace AEKO a ekoschémat přináší dodatečný environmentální efekt nad rámec podmíněnosti) s cílem nastavit základní rámec pro následující analýzy.

Krok 2 – Mapa vztahů mezi intervencemi

Ve druhém kroku bude na základě této přípravy sestavena mapa/matice vztahů mezi intervencemi. V této matici bude, na základě podrobného nastudování intervenčních logik, budou rozpracovány vztahy mezi jednotlivými intervencemi v kategorizaci zpracované výše. U každé dvojice intervencí (resp. skupin intervencí) bude popsáno, jaký je mezi nimi očekávaný vztah (synergie, sekvenční návaznost, atd.). Obdobně budou popsány vztahy mezi intervencemi SP SZP a plněním podmínek podmíněnosti.

Krok 3 – Ověření očekávaných vztahů na základě dat

Očekávané vazby budou ověřeny na základě analýzy dat o příjemcích podpory. Bude ověřováno především do jaké míry lze skutečně pozorovat společné působení synergických intervencí na úrovni příjemců podpory a u kterých očekávaných vztahů naopak nedochází k očekávanému společnému působení nebo alespoň v nedostatečné míře. Bude také analyzováno, do jaké míry lze pozorovat uptake intervencí, které byly vymezeny jako protichůdné u příjemců podpory. V omezené míře bude analyzována také časová sekvence u intervencí, které mají mít tuto sekvenční návaznost – v této části je ale vypovídající hodnota kvantitativní analýzy spíše omezená, je totiž nutné si uvědomit, že zemědělské podniky čerpaly podporu z podobně vymezených intervencí v předchozím programovém období, časovou souslednost čerpání tedy nelze spolehlivě zpracovat.

Krok 4 – Vymezení a analýza klastrů intervencí.

V dalším kroku bude, na základě zpracovaných dat, realizována klastrová analýza: Budou vymezeny typické kombinace intervencí a na tomto základě bude vytvořena typologie. Budou tedy analyzovány míry společného čerpání kombinací intervencí na úrovni **podniku, regionu** a případně dalších strukturálních charakteristik. Tyto typologie budou následně zpracovány ve formě tabulek a map (bude-li relevantní). Zároveň bude zpracována segmentace těchto „typů“ – typických kombinací intervencí podle velikosti podniků, typu hospodaření, odvětvové struktury, geografického rozložení, působení v oblastech s přírodními a dalšími omezeními (ANC, Natura 2000), atd. Cílem této analýzy je co nejpodrobněji analyzovat, v jakém kontextu a v jakých podmínkách dochází k propojování jakých intervencí.

Krok 5 – Empirické ověření komplementarit

V dalším kroku bude analýza propojena s hodnocením dopadů, resp. unijní přidané hodnoty. Bude tedy ověřováno, u jakých kombinací intervencí je kalkulován silnější efekt (dopad) podpory, a to především v porovnání izolovaného využívání konkrétních intervencí vs. jejich kombinací (je kalkulovaný dopad silnější u „typu“ podpory, který využívá komplementárních intervencí, než u intervencí, které jsou aplikovány izolovaně?). V této části tedy budou převzaty výsledky analýzy dopadů a bude provedena syntéza s ohledem na komplementaritu intervencí.

Krok 6 – Kvalitativní validace a případové studie.

V posledním analytickém kroku bude design rozšířen o primární sběr dat, a to s důrazem na kvalitativní metody analýzy. Konkrétně budou realizovány:

- polostrukturované rozhovory - cca 5–7 rozhovorů na jeden SC se zástupci svazů/komor, mladých a malých zemědělců a dalších zájmových skupin v sektoru, expertů z akademické

sféry, zástupců orgánů státní správy (např. ÚZEI, SZIF). Předpokládáme, že tyto rozhovory budou realizovány současně pro kritéria soudržnosti a relevance. V případě analýzy kritéria soudržnosti se rozhovory zaměří na typické kombinace podpor v daném sektoru, administrativní bariéry pro kombinace intervencí, pozorované překryvy a případné konflikty mezi dílčími intervencemi, atd.

- **Případové studie:** vybereme 8–12 typických „kombinací“ (např. investice a ekoschémata; AEKO + ANC + podpora vázaná na produkci v živočišné výrobě, atd.), zmapujeme **sekvenci kroků**, rozhodovací body a **evidence** v praxi.

Krok 7 – Syntéza, doporučení.

Na základě kroků výše bude zpracována syntéza a případná doporučení pro posílení komplementarit jednotlivých intervencí a případně oslabení kombinací intervencí, jejichž efekty se vzájemně oslabují.

3.19 Hodnotící otázka č. IIIb Do jaké míry spolupůsobily intervence SP SZP s dalšími nástroji?

Východiska a porozumění evaluační otázce

Cílem je formálně a systematicky posoudit, nakolik e intervence SP SZP smysluplně doplňují s dalšími národními nástroji v zemědělství, lesnictví, potravinářství a rozvoji venkova (operační programy, národní programy, finanční nástroje). Cílem analýzy tedy je vymezit, které cíle a potřeby formulované v SP SZP jsou podporovány i dalšími nástroji a pokud jsou takové souvislosti identifikovány, do jaké míry jde o skutečně komplementární vztahy a kdy jde spíše o překryvy, kdy konkrétní intervence je podporována z jiných zdrojů, aniž by byla vymezena komplementarita (a dochází tak, ve skutečnosti, ke zdvojení zdrojů).

Evaluační otázka je tedy zaměřena na systematické mapování nástrojů, jejich cílů, pravidel a časování, na evidenční přehledech financí a na posouzení míry komplementarity dalších nástrojů.

Metodický postup hodnocení soudržnosti

Základem pro analýzu je podrobné mapování finančních zdrojů na národní úrovni, které mohou být aplikovány v sektorech zemědělství, lesnictví, potravinářství a rozvoj venkova. Analýza bude zpracována s využitím podrobného **desk research** finančních zdrojů, doplňkově budou využity také ad-hoc **konzultace se zástupci zastřešujících organizací** v daných sektorech, kteří mohou evaluátora navést na další zdroje, které nebyly prostřednictvím desk research zachyceny, jsou ale v tomto kontextu relevantní.

Předběžný seznam těchto zdrojů zahrnuje:

- Operační programy kohezní politiky EU:
 - o OP TAK (MPO) – inovace, digitalizace, energetika v podnicích (vč. potravinářství).
 - o OP ŽP (MŽP/SFŽP) – voda, ovzduší, OZE/úspory, adaptace a krajinná opatření.
 - o IROP (MMR, vč. CLLD/MAS) – venkovská infrastruktura a služby, komunitní projekty.
 - o OPZ+ (MPSV) – dovednosti, zaměstnatelnost (sezónnost, rekvalifikace).
 - o Interreg – přeshraniční projekty v oblasti rozvoje venkova a krajiny
- Další národní nástroje
 - o Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond – záruky a zvýhodněné úvěry (zemědělství, lesnictví, potravinářství).
 - o Dotační programy v gesci SZIF- každoroční rámec desítek národních titulů pro zemědělství/potravinářství zaměřených na konkrétní obory a odvětví (viz <https://szif.gov.cz/cs/nd-dotacni-programy>)
 - o Program péče o krajinu (MŽP/AOPK)
 - o NPŽP – Národní program Životní prostředí (SFŽP/MŽP)
 - o „Zelená nafta“ (vratka spotřební daně; Celní správa) – fiskální nástroj snižující provozní náklady zemědělství/lesnictví; ovlivňuje ekonomiku opatření, nikoli přímý dotační překryv.

V konzultaci se zadavatelem bude vyjasněna hloubka této analýzy (zejm. otázka, do jaké míry mají být zohledňovány také krajské dotační programy).

V následujícím kroku bude zpracován tabulkový přehled těchto nástrojů s vymezením účelu, cílových skupin, potřeb a problémů řešených daným nástrojem, typů podpory a rámcových (ročních) rozpočtů. V případě potřeby proběhnou ad-hoc konzultace se správci / řídicími orgány těchto národních nástrojů (zejm. SZIF a SFŽP).

Na tomto základě bude zpracována „mapa“ překryvů intervencí SP SZP (SC 1, 2, 3 a 7) ve formě matice nástrojů a intervencí SP SZP. Tyto průsečíky budou stručně popsány – z pohledu logiky potenciální komplementarity (v čem se nástroje překrývají a kde mohou působit doplňkově), cílových skupin a případně dalších specifik (např. regionální zacílení).

Tato zjištění ohledně potenciálních komplementarit budou doplněna o kvalitativní ověření a validaci. Ta bude zpracována současně s evaluační otázkou IIIa (interní soudržnost), a bude využívat stejných metod sběru kvalitativních dat a jejich analýzy.

3.20 Hodnotící otázka č. IV: Do jaké míry by bylo možné podpořit konkurenceschopné, ekonomicky udržitelné zemědělství a generační obměnu bez vybraných intervencí SZP?

Východiska a porozumění evaluační otázce

Znění otázky naznačuje několik důležitých východisek. Zaprvé, cílem není vyčíslit čistý efekt ve smyslu přesného kvantitativního rozdílu oproti kontrafaktuálnímu scénáři „bez podpory“, ale posoudit přidanou hodnotu Unie (Union added value). To znamená zhodnotit, jakou dodatečnou hodnotu přináší společná zemědělská politika EU oproti situaci, kdy by obdobné cíle byly sledovány pouze národními politikami a tržními mechanismy.

Koncept Union added value je v evropské evaluační praxi chápán jako dodatečná hodnota vyplývající z legislativy a financování EU ve srovnání se situací, kdy členské státy jednají samostatně. Zahrnuje zejména:

- dodatečné finanční zdroje a rozsah podpory,
- společný rámec pravidel, standardů a indikátorů,
- zajištění rovných podmínek (level playing field) pro zemědělce v jednotlivých členských státech,
- koordinaci a sladění intervencí s unijními cíli v oblasti klimatu, životního prostředí a územní soudržnosti,
- podporu vnitřní konvergence a vyváženého územního rozvoje mezi regiony.

Otázka směřuje k posouzení, do jaké míry vybrané intervence SZP:

- umožňují dosáhnout výsledků, které by Česká republika s vysokou pravděpodobností sama nerealizovala, nebo by je realizovala pouze v omezeném rozsahu,
- posilují či strukturují klíčové faktory úspěchu konkurenceschopnosti, ekonomické udržitelnosti a generační obměny,
- a do jaké míry by obdobných výsledků bylo možné dosáhnout i bez těchto intervencí, například výhradně prostřednictvím národních nástrojů, jiných fondů nebo tržních mechanismů.

Dalším významným východiskem je doporučení využít přístup doporučený Thematic Working Group 3 a dokumentem „Use of Factors of Success in Evaluation“ (12/2023). Tento přístup zdůrazňuje:

- práci s faktory úspěchu (Factors of Success – FoS) jako s klíčovými podmínkami, které musí být naplněny, aby intervence vedly k zamýšleným výsledkům a dopadům,
- systematické propojení těchto faktorů s logikou intervencí, indikátory a dostupnými daty,
- možnost využít faktory úspěchu i tam, kde nelze robustně odhadnout čistý dopad, ale lze kvalifikovaně posoudit, jak zásadně intervence SZP přispívají k vytvoření, posílení či stabilizaci těchto faktorů.

Hodnotící otázka je proto v této metodice chápána jako hodnocení přidané hodnoty Unie prostřednictvím analýzy faktorů úspěchu pro konkurenceschopnost, ekonomickou udržitelnost a generační obměnu, bez ambice formální kontrafaktuální kvantifikace, avšak s důrazem na kvalitativně podloženou a daty triangulovanou odpověď.

Metodický postup hodnocení otázky

Metodický přístup je založen na teorii řízeném hodnocení (theory-based evaluation), doplněném o koncept Union added value a o práci s faktory úspěchu podle doporučení TWG3. Postup je strukturován do několika navazujících kroků.

Vymezení rozsahu a relevantních intervencí

Prvním krokem je jasně vymežit okruh intervencí SZP, které jsou relevantní pro danou otázku. Půjde zejména o:

- intervence přispívající ke konkurenceschopnosti a ekonomické udržitelnosti zemědělství (investice do zemědělských podniků, modernizace, digitalizace a inovace, investice do zpracování a přidané hodnoty, případně nástroje řízení rizik),
- intervence zaměřené na generační obměnu a mladé zemědělce (komplementární příjmová podpora mladých v rámci přímých plateb, startovací a investiční podpory, poradenské a vzdělávací nástroje),
- vybrané prvky příjmové podpory a strukturální stability (část intervencí v rámci SC1), pokud prokazatelně souvisejí s ekonomickou udržitelností a motivací mladých zemědělců.

Pro každou zahrnutou intervenci bude stručně popsána její intervenční logika ve vazbě na relevantní specifické cíle, tj. vazby mezi vstupy, aktivitami, výstupy, výsledky a dopady.

Definice faktorů úspěchu (FoS)

Na základě rekonstrukce intervenční logiky a doporučení TWG3 bude definována sada faktorů úspěchu, které jsou rozhodující pro to, aby zemědělské podniky byly například dlouhodobě konkurenceschopné a ekonomicky udržitelné a aby docházelo k reálné, nikoliv pouze formální generační obměně.

Pro každý faktor úspěchu bude upřesněn jeho obsah a role a bude popsáno, jakou roli v jeho vytváření či posilování hrají jednotlivé intervence SZP a jakou národní politiky, jiné fondy či trh. Tento krok vytváří přímé spojení mezi intervencemi, hodnotící otázkou a rámcem faktorů úspěchu.

Konstrukce scénáře "bez podpory SZP" (MS-only)

Protože otázka směřuje k tomu, do jaké míry by bylo možné podporovat konkurenceschopné, ekonomicky udržitelné zemědělství a generační obměnu bez vybraných intervencí SZP, je klíčovým krokem konstrukce kvalitativního kontrafaktuálního scénáře.

V metodice je tento scénář označován jako "MS-only" a vyjadřuje realistický odhad podoby politik v dané oblasti, pokud by neexistovala SZP, resp. pokud by vybrané intervence SZP nebyly k dispozici. Pro každý faktor úspěchu bude proto popsáno:

- jaké národní nástroje by Česká republika byla schopna realisticky financovat a nastavit z národních zdrojů,
- jaké existují nebo existovaly národní programy a rozpočtové možnosti v příbuzných oblastech (např. národní podpory mladých, národní investiční schémata, jiné fondy),
- jaká je pravděpodobná úroveň daného faktoru úspěchu v tomto scénáři (např. obdobná, podstatně nižší, nebo minimální).

Výsledkem bude kvalifikovaný odhad, zda by daný faktor úspěchu:

- existoval v obdobné síle i bez SZP,
- existoval, ale v podstatně nižším rozsahu či kvalitě,
- nebo by se bez SZP pravděpodobně vůbec nevytvořil.

Nejde o formální ekonometrické modelování, ale o scénářové posouzení založené na datech, dokumentech a expertním úsudku.

Analytické přístupy a triangulace důkazů

Vlastní analýza bude kombinovat několik komplementárních přístupů:

- Teorii řízené hodnocení (theory-based evaluation)

Opírá se o rekonstrukci intervenční logiky: jak mají intervence SZP přispívat k faktorům úspěchu a k daným specifickým cílům. Následně se ověřuje, do jaké míry se tato logika naplňuje v praxi a zda by bez intervencí SZP byla úroveň jednotlivých faktorů úspěchu obdobná.

Stránka | 123

- Analýza přidané hodnoty Unie (Union added value analysis)

Pro každý faktor úspěchu a pro hlavní tematické okruhy (konkurenceschopnost, ekonomická udržitelnost, generační obměna) bude posuzováno, zda SZP přináší:

- finanční dodatečnost (vyšší objem a stabilita podpory oproti čistě národním možnostem),
 - strukturální dodatečnost (způsob, jakým jsou intervence navrženy - povinné prvky pro mladé, vazba na environmentální cíle, územní vyváženost),
 - governance dodatečnost (společná pravidla, koordinace, společné indikátory a level playing field).
- Komparativní a kontextové prvky

Tam, kde to bude možné, bude analýza doplněna:

- pohledem na historický vývoj před zavedením určitých nástrojů SZP,
 - porovnáním různých typů podniků nebo regionů s odlišnou mírou využití podpory,
 - inspirativním využitím zkušeností jiných zemí či sektorů (na úrovni argumentace, nikoliv formálních benchmarků).
- Kvalitativní evidence ze strany stakeholderů

Nedílnou součástí budou kvalitativní důkazy založené na výpovědích aktérů, zejména:

- mladých a začínajících zemědělců,
- zemědělských podniků různé velikosti a zaměření,
- finančních institucí (banky, úvěrové družstevní záložny),
- poradenských organizací a zástupců AKIS,
- reprezentantů MZe, platební agentury a profesních organizací.

Kvalitativní data budou analyzována tematicky a výpovědi budou mapovány na jednotlivé faktory úspěchu a scénář "bez SZP". Zvláštní pozornost bude věnována tomu, zda by respondenti své klíčové investice, vstup do odvětví či generační převzetí farem realizovali i bez podpory SZP, a jakou roli přisuzují unijní podpoře ve srovnání s národními nástroji.

Hodnocení míry přidané hodnoty Unie a syntéza

Na základě výše popsaných kroků bude pro každý faktor úspěchu a pro hlavní tematické okruhy formulováno hodnotící stanovisko k míře přidané hodnoty Unie. Pro přehlednost je možné použít kvalitativní škálu, například:

- nízká přidaná hodnota EU - obdobných výsledků by bylo z velké části dosaženo i národními nástroji,
- střední přidaná hodnota EU - národní nástroje a trh by vedly k určitému pokroku, ale SZP přináší zřetelně vyšší rozsah, stabilitu nebo kvalitu,

- vysoká přidaná hodnota EU - bez SZP by klíčové faktory úspěchu byly dostupné pouze v omezené míře nebo vůbec.

Tato dílčí stanoviska budou následně syntetizována do celkové odpovědi na hodnotící otázku IV, která jasně vysvětlí, jaké výsledky a změny bylo možné s vysokou pravděpodobností dosáhnout i bez SZP, identifikuje výsledky a změny, které jsou zřetelně spojeny zejména s existencí SZP a vybraných intervencí, a naznačí, v jakých oblastech by případné posílení národních nástrojů mohlo efekt SZP doplnit či zesílit.

3.21 Návrh vyhodnocení čistého efektu indikátorů dopadu v relevantních případech

Cílem hodnocení je zjistit, zda a v jakém rozsahu lze změny sledovaných indikátorů dopadu (např. produktivita, konkurenceschopnost, podíl mladých farmářů) skutečně připsat intervencím SP SZP, a nikoliv jiným vnějším vlivům (např. cenové šoky, klima, globální trhy). Proto se používá koncept tzv. čistého efektu, tedy rozdílu mezi vývojem u podpořených a srovnatelných nepodpořených subjektů, případně mezi regiony s různou intenzitou podpory.

Stránka | 125

Metodicky lze vyhodnocení provádět kombinací kvantitativních postupů (panelová data podniků, difference-in-differences, porovnání trendů) a kvalitativních doplňků (rozhovory, případové studie). Důležitým krokem je také využití kontrafaktuálního přístupu – tedy vytvoření obrazu, jak by se indikátory vyvíjely bez podpory.

Tyto postupy jsou podrobněji vysvětleny v rámci jednotlivých otázek, kde je využití požadováno či plánováno. V těchto případech jde o hodnocení čistého efektu na dílčím vzorku (část sektoru, vybrané podniky apod.). Úspěšnost hodnocení čistého efektu se v takovém případě přímo odvíjí od relevance vstupní dat, velikost vzorku, existence kontrolní skupiny či vhodného dílčího modelu. Hodnotitel vyvine maximální snahu tato dílčí šetření provést, nicméně je nucen (viz příslušné otázky) uvést výhradu spočívající v nemožnosti provést kvalitní hodnocení čistého efektu v případě nesplnění základních podmínek pro použití takového postupu (což nelze předem s jistotou odhadnout zejména v oblastech s nižším počtem projektů či subjektů).

Obecně tedy platí, že čistý efekt indikátorů dopadu je možné vyhodnotit jen tehdy, pokud máme srovnávací základnu – tj. skupinu podniků či regionů bez podpory nebo s jinou úrovní podpory. Hodnocení musí kombinovat kvantitativní analýzu (data, statistické modely) s kvalitativním pohledem (případové studie, zkušenosti farmářů), aby byly výsledky co nejspolehlivější.

Odlíšná situace je na úrovni celého programu a hodnocení jeho dopadů. V souvislosti s čistým efektem lze pracovat se všemi definovanými ukazateli dopadu definovanými programem a uvedenými v tabulce níže.

Ukazatele dopadů za SC 1, 2, 3 a 7 ¹¹
I.2 Snižování nerovnosti příjmů: Vývoj zemědělských příjmů v porovnání s celkovým hospodářstvím
I.3 Omezování kolísavosti příjmů zemědělských podniků: Vývoj zemědělských příjmů
I.4 Podpora ekonomicky udržitelného zemědělského příjmu: Vývoj úrovně zemědělských příjmů podle způsobu hospodaření (v porovnání s průměrem v zemědělství)
I.5 Příspěvek k územní rovnováze: Vývoj zemědělských příjmů v oblastech s přírodními omezeními (ve srovnání s průměrem)
I.6 Zvyšování produktivity zemědělských podniků: Souhrnná produktivita faktorů v zemědělství
I.7 Využívání zemědělsko-potravinářského obchodu: Dovoz a vývoz v rámci zemědělsko-potravinářského obchodu
I.8 Zlepšování postavení zemědělců v potravinovém řetězci: přidaná hodnota pro prvovýrobce v potravinovém řetězci

¹¹ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013

I.23 Získávání mladých zemědělců: Vývoj počtu nových vedoucích pracovníků zemědělských podniků a počtu nových mladých vedoucích pracovníků zemědělských podniků, včetně rozdělení podle genderu

I.24 Příspěvek k tvorbě pracovních míst ve venkovských oblastech: Vývoj míry zaměstnanosti ve venkovských oblastech, včetně rozdělení podle genderu

Indikátory dopadu v rámci Strategického plánu SZP (SP SZP) měří dlouhodobé změny, které mají politiky přinést – např. zvýšení produktivity, zlepšení příjmů zemědělců, růst podílu mladých farmářů nebo posílení postavení v hodnotových řetězcích. Nejde tedy jen o to, „kolik peněz se vyčerpalo“ nebo „kolik projektů se podpořilo“, ale zda se skutečně změnily základní ukazatele stavu sektoru.

Čistý efekt je rozdíl mezi tím, co se skutečně stalo po zavedení podpory, a tím, co by se stalo, kdyby podpora nebyla.

Indikátory dopadu jsou základní ukazatele, které se sledují na úrovni celé ekonomiky nebo sektoru. Čistý efekt pak říká, jak velká část změny těchto indikátorů byla způsobena právě intervencemi SZP.

Z hlediska čistého efektu je tedy zásadní, že indikátory dopadu poskytují „měřítko výsledku“, zatímco čistý efekt je způsob, jak toto měřítko očistit o jiné vlivy a připsat změnu konkrétním intervencím.

Pro výpočet těchto indikátorů budou použity metodiky Evropské komise s cílem zajistit co nejsprávnější, nejaktuálnější a nejkvalitnější přístup k jejich výpočtu a následné interpretaci. Nejčastěji použitou metodou pro vyjádření čistého efektu na úrovni programu, resp. sektoru bude pak input / output model pracující s relevantními hospodářskými veličinami.

Interpretace výpočtu výsledkových indikátorů a změřením čistého efektu bude možné provést celkovou interpretaci skutečných dopadů SP SZP na klíčové veličiny pro hodnocení skutečného výsledku SP SZP, resp. specifických cílů relevantních v tomto hodnocení.

3.22 Návrh vyhodnocení plnění doporučení SEA

Vyhodnocování plnění doporučení Strategického environmentálního posouzení (SEA) je klíčové pro zajištění toho, aby Strategický plán SZP přispíval nejen k hospodářským a sociálním cílům, ale zároveň respektoval environmentální udržitelnost a minimalizoval negativní dopady na životní prostředí. Cílem metodiky je poskytnout rámec pro systematické sledování, zda byla doporučení SEA promítnuta do realizace intervencí a zda přinášejí očekávané výsledky.

Stránka | 127

Metodika vychází z principu „doporučení SEA – intervence – implementace – výsledky“. Pro SC1, SC2, SC3 a SC7 je klíčové sledovat zejména dopad investic na inovace a konkurenceschopnost, míru zapojení mladých zemědělců, posilování producentů organizací a reálné využívání digitalizace a výzkumných výsledků v praxi. Úspěšnost metodiky bude záviset na dostupnosti kvalitních dat a na pravidelnosti hodnocení, které umožní včasné korekce a posílení účinnosti strategického plánu.

Identifikace a kategorizace doporučení

Prvním krokem je soupis všech relevantních doporučení SEA, která se vztahují k jednotlivým specifickým cílům SP SZP. Doporučení je vhodné rozřadit do tematických kategorií. Tím se zajistí přehlednost a možnost posuzovat doporučení v širším kontextu.

Vazba doporučení na specifické cíle a intervence

Každé doporučení SEA musí být propojeno s konkrétními intervencemi SP SZP. Tato vazba je klíčová pro posouzení, zda byla doporučení reálně zohledněna. V případě SC1, SC2, SC3 a SC7 jde zejména o opatření spojená s modernizací a digitalizací podniků, podporou mladých zemědělců, posilováním postavení producentů v hodnotovém řetězci či podporou tržní orientace a inovací.

Definice hodnotících kritérií

Pro každé doporučení je třeba stanovit kritéria, podle nichž bude hodnoceno:

- Relevance – zda bylo doporučení vzato v úvahu při přípravě či úpravě SP SZP,
- Implementace – zda existují konkrétní intervence nebo opatření, které doporučení naplňují,
- Účinnost – zda lze doložit přímý vliv intervencí na zamýšlený efekt,
- Dostatečnost – zda je rozsah opatření přiměřený k řešení identifikovaného problému.

Indikátory a zdroje dat

Hodnocení musí být podloženo měřitelnými indikátory. Je vhodné využívat oficiální indikátory Strategického plánu (výstupové i výsledkové), případně je doplnit o environmentální či socioekonomické ukazatele z jiných zdrojů (ČSÚ, MŽP, monitorovací systémy).

Hodnotící postup

Vyhodnocení doporučení proběhne prostřednictvím tabulky, která obsahuje položky: doporučení SEA, vazba na intervence, stav implementace, indikátory a komentář. Každé doporučení je následně ohodnoceno pomocí jednoduché kvalitativní škály: splněno – částečně splněno – nesplněno.

Závěry a doporučení pro úpravy

Výsledkem hodnocení je souhrnné posouzení, které ukáže, zda jednotlivé intervence skutečně přispívají k naplňování environmentálních a socioekonomických doporučení SEA. Identifikují se oblasti, kde je implementace dostatečná, kde je jen částečná, a kde zcela chybí. Součástí by mělo být také doporučení pro aktualizaci Strategického plánu SZP nebo pro přípravu navazujícího období po roce 2027.

SC1 Životaschopnost a konkurenceschopnost podniků

Doporučení SEA	Vazba na intervence SP SZP	Indikátory	Hodnocení / rizika
Zajistit, aby investiční podpory podporovaly inovace, nejen obnovu techniky	Investice do modernizace a digitalizace, podpora mladých	Počet projektů s inovačním prvkem, míra adopce nových technologií	Riziko redukce na prostou obnovu; nutné zpřísnit kritéria inovativnosti
Posílit ekonomickou odolnost malých a středních podniků	Podpora diverzifikace, zpracování, odbytové organizace	Podíl MSP mezi příjemci podpory, diverzita příjmů	Riziko koncentrace podpory u velkých podniků
Podporovat generační obměnu jako podmínku životaschopnosti	Startovací podpora, investiční podpory mladých	Podíl mladých farmářů, míra přežívání podniků	Překážky v přístupu k půdě a kapitálu mimo rámec SZP

Stránka | 128

SC2 Tržní orientace, výzkum, technologie a digitalizace

Doporučení SEA	Vazba na intervence SP SZP	Indikátory	Hodnocení / rizika
Podporovat zpracování a produkty s vyšší přidanou hodnotou	Investice do zpracování, marketingu, propagace	Podíl zpracovaných produktů na výstupu, tržby ze zpracování	Riziko, že podpora půjde primárně k velkým podnikům
Podporovat digitalizaci a precizní zemědělství	Investiční podpory do ICT a smart technologií	Počet podniků zavádějících digitální technologie, plocha s precizním hospodařením	Menší farmy mají omezenou absorpční kapacitu

SC3 – Postavení zemědělců v hodnotovém řetězci

Doporučení SEA	Vazba na intervence SP SZP	Indikátory	Hodnocení / rizika
Podporovat vznik a rozvoj producentů a odbytových organizací	Podpora PO/OO, kooperativní projekty	Počet fungujících PO/OO, objem produkce v nich soustředěný	Riziko nízké motivace ke spolupráci, tradiční slabá kultura sdružování
Podporovat krátké dodavatelské řetězce a přímý prodej	Podpora místních trhů, zkrácené řetězce	Počet projektů krátkých řetězců, tržby z přímého prodeje	Obtížná měřitelnost dlouhodobého vlivu na příjmy
Zajistit férovější rozdělení přidané hodnoty	Propagační opatření, investice do zpracování	Podíl přidané hodnoty zůstávající u farmáře	Obtížně prokazatelný efekt vůči síle obchodních řetězců

SC7 – Mladí zemědělci a rozvoj venkova

Doporučení SEA	Vazba na intervence SP SZP	Indikátory	Hodnocení / rizika
----------------	----------------------------	------------	--------------------

Usnadnit vstup mladých farmářů do sektoru	Startovací platby, zvýhodněné investice	Počet mladých farmářů vstupujících do sektoru, podíl mladých na všech farmářích	Bariéry přístupu k půdě a úvěrům zůstávají mimo SZP
Podporovat vzdělávání a poradenství pro mladé	Programy poradenství, vzdělávací kurzy	Počet účastníků školení, hodnocení přínosu	Riziko formálnosti, pokud se školení netýká reálných potřeb
Podporovat diverzifikaci příjmů mladých farmářů	Investiční podpory pro nové aktivity	Počet diverzifikačních projektů, podíl příjmů z nezemědělských činností	Riziko nízkého využití při složité administraci

3.23 Posouzení relevance dat

Pro posouzení relevance dat je klíčový současný stav a zejména rozsah sbíraný dat. Z podkladů zaslaných MZe ke sběru dat za jednotlivé oblasti je patrná možná redukce sbíraných informací.

Z pohledu základního vymezení a statistické analýzy považujeme za nezbytné disponovat u všech projektů nejméně těmito průřezovými informacemi:

- Informace o projektu (intervence, kolo výzev, záměr, data podání, schválení, proplacení apod., velikost projektu a dotace včetně případné struktury, základní popis projektu/cíl projektu)
- Informace o žadateli (základní charakteristiky žadatele – typ a forma podnikání, status MSP, výrobní zaměření)
- Informace o indikátorech (sledované hodnoty na vstupní, výstupní a dosažené úrovni)

Z dosud zaslaných podkladů není zřejmé, že tato struktura běžná z minulého období byla zachována.

V případě, že by tyto údaje absentovaly, nemá smysl z hlediska dlouhodobého hodnocení programu tyto informace doplňovat pro nové projekty či žádosti o platbu, neboť u většiny intervencí je již velké množství projektů podáno, realizováno a ukončeno a nebylo tak možné zajistit objektivní hodnocení celého vzorku.

Hodnotitel v takovém případě přistoupí buď k vlastnímu šetření, nebo šetření bude provedeno po dohodě se zadavatelem jiným subjektem (MZe, ÚZEI apod.).

Hodnotitel v rámci jednotlivých otázek navrhuje sledování několika dalších indikátorů, pro které jsou potřeba vstupní informace. V případě nedostupnosti zdrojových dat však na těchto indikátorech netrvá, byť to dle jeho názoru omezí kvantitativní složku hodnocení.

Konečná podoba dat požadovaných po zadavateli bude určeno po diskusi s ním a může se také v průběhu času měnit.

3.24 Změny v metodickém přístupu

Vstupní zpráva včetně návrhu metodického přístupu a dalších aspektů byla zpracována na základě zkušeností hodnotitele a současného poznání dané věci a následně upravena po diskusi se zadavatelem.

Hodnotitel však má zkušenost, že v průběhu času dochází jak k vývoji hodnotících metod, tak dostupnosti zdrojových dat, kvality externích výstupů, kvality dat atd.

Stránka | 131

Z tohoto důvodu je hodnotitel přesvědčen, že v průběhu realizace hodnocení mohou nastat a pravděpodobně nastanou situace, kdy bude vhodné či žádoucí zejména metodický přístup upravit. K této úpravě může dojít jak na základě zjištění hodnotitele, tak na základě potřeb zadavatele.

Hodnotitel považuje za vhodné, aby se vždy na začátku nového hodnotícího období v rámci diskuse mezi zadavatelem a hodnotitelem provedlo zhodnocení dosavadních postupů (metoda učení), jejich vhodnost a účelnosti, definovaly se problematické body a nové potřeby a po formulování případných změn došlo mezi hodnotitelem a zadavatelem na shodě v úpravě či doplnění metodického přístupu při současném zachování základního rámce hodnocení a respektování smluvních povinností.

4 Detailní plán práce

Tato kapitola obsahuje návrh podrobného harmonogramu hodnotících aktivit s popisem dílčích činností a dílčí termíny plnění v jednotlivých letech včetně komunikace s objednatelem.

Stránka | 132

4.1 Souhrnný plán práce pro celé období trvání zakázky

Souhrnný plán práce pro celé období trvání zakázky, který používá jako milníky termíny odevzdání jednotlivých výstupů, je uveden dále v rámci této kapitoly.

Práce na zakázce byly zahájeny okamžitě po podpisu smlouvy 27. 6. 2025. V průběhu léta 2025 došlo k úvodní schůzce se zadavatelem a dále byly studovány a analyzovány dostupné dokumenty, materiály, metodika EK, statistické ročenky aj.

Byla navržena a po konzultaci s ŘO upravena struktura Úvodní zprávy a navržen metodický postup zpracování hodnocení jednotlivých otázek. Výsledkem těchto prací je zde předkládaná Úvodní zpráva s datem odevzdání 26. 11. 2025.

Vzhledem k obecnému harmonogramu budou práce na Průběžném hodnocení 2026 zahájeny okamžitě po akceptaci Úvodní zprávy. V rámci Průběžného hodnocení 2026 bude nastaven formát výstupů, který bude následně zúžen pro účely pravidelných průběžných zpráv a upraven dle potřeby před zahájením prací k jednotlivým výstupům.

Každý dílčí výstup se skládá z několika základních aktivit, resp. fází, které jsou v harmonogramu rozděleny do přípravy formátu výstupu, sběru a analýzy dat, přípravy samotné zprávy, termíny odevzdání a cykly připomínkování, z nichž každý má trvání 20 pracovních dní.

Práce na průběžných zprávách, jejichž obsah se výrazně odvíjí od analýzy dat z informačního systému programu, započne vždy po vygenerování dat a poskytnutí těchto dat hodnotiteli ze strany ŘO. Hodnotitel a zástupci ŘO se dohodli na pravidelném generování datových sestav k 31. 12. každého roku.

Podle smlouvy mezi objednatelem a hodnotitelem jsou stanoveny pro realizaci práci tyto základní povinnosti, od kterých se bude činnost hodnotitele odvíjet.

Výstup	Termín
Úvodní zpráva o hodnocení	29. 9. 2025 (první pracovní den po uplynutí 3 měsíců od účinnosti smlouvy)
Průběžné zprávy o hodnocení	Do 30. 9. v letech 2026, 2027, 2028
Prezentace úvodní zprávy/průběžných zpráv Řídícímu orgánu (ŘO), Monitorovacímu výboru (MV), Tematická pracovní skupina (TPS), Evropská komise (EK)	Prezentace ŘO – do 10 pracovních dnů po odevzdání úvodní zprávy o hodnocení a průběžné hodnotící zprávy Odevzdání prezentace pro MV / TPS / jednání s EK 5 pracovních dní před jednáním Vlastní prezentace v termínu konání MV (zpravidla polovina června a prosince); prezentace na TPS koná se minimálně 1 x ročně; minimálně 1 x ročně účast na jednání s EK (zpravidla před jednáním MV)
Informace o realizovaných činnostech pro odbor Řídící orgán RV	Průběžně 1x za každé 3 měsíce od uzavření smlouvy písemná zpráva nejpozději k poslednímu pracovnímu dni daného čtvrtletí
Spolupráce při nastavení ročních plánů hodnocení SP SZP	Každoročně před jednáním Tematické pracovní skupiny k monitoringu a hodnocení SP SZP (TPS) (předpoklad září / říjen)
Vyhrazená změna smlouvy (dle § 100 ZZVZ) - Ad-hoc vyhodnocení problémů při implementaci	cca v 1. polovině roku 2027

Od těchto termínů se odvíjí obecný harmonogram prací hodnotitele, který je uveden v následujících tabulkách pro jednotlivé roky realizace zakázky (2025 až 2028).

Podrobný harmonogram aktivit spojených se zpracováním průběžné zprávy je pak zpracován obecně (tedy jako platný pro každou jednotlivou zprávu).

Aktivita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Uveřejnění smlouvy (účinnost)						27						
Zpracování vstupní zprávy						X	X	X	X			
Odevzdání vstupní zprávy									29			
Připomínkování vstupní zprávy									X	X	X	
Akceptace vstupní zprávy												X
Informace o realizovaných činnostech ŘO									30			31
Prezentace ŘO (nejzazší datum)										13		
Prezentace TPS (TBD)												13
Prezentace MV (TBD)												25
Účast na jednání s EK (TBD, před jednáním MV)												X
Průběžné konzultace / schůzky s objednatelem (podle potřeby)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Harmonogram prací v roce 2026

Aktivita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zahájení prací na průběžné zprávě	1											
Zpracování průběžné zprávy	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Odevzdání průběžné zprávy									30			
Připomínkování průběžné zprávy										X	X	
Akceptace průběžné zprávy (nejvíce 40 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)											30	
Informace o realizovaných činnostech ŘO			31			30			30			31
Prezentace ŘO (nejdéle 10 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)										X		
Prezentace TPS (TBD)											X	
Prezentace/účast MV (TBD)						X						X
Účast na jednání s EK (TBD, před jednáním MV)						X						X
Průběžné konzultace / schůzky s objednatelům (podle potřeby)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Harmonogram prací v roce 2027

Aktivita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zahájení prací na průběžné zprávě	1											
Zpracování průběžné zprávy	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Odevzdání průběžné zprávy									30			
Připomínkování průběžné zprávy										X	X	
Akceptace průběžné zprávy (nejvíce 40 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)											30	
Informace o realizovaných činnostech ŘO			31			30			30			31
Prezentace ŘO (nejdéle 10 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)										X		
Prezentace TPS (TBD)											X	
Prezentace/účast MV (TBD)						X						X
Účast na jednání s EK (TBD, před jednáním MV)						X						X
Průběžné konzultace / schůzky s objednatelům (podle potřeby)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Aktivita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zahájení prací na průběžné zprávě	1											
Zpracování průběžné zprávy	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
Odevzdání průběžné zprávy									30			
Připomínkování průběžné zprávy										X	X	
Akceptace průběžné zprávy (nejvíce 40 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)												30
Informace o realizovaných činnostech ŘO			31			30			30			31
Prezentace ŘO (nejdéle 10 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)										X		
Prezentace TPS (TBD)												X
Prezentace/účast MV (TBD)						X						X
Účast na jednání s EK (TBD, před jednáním MV)						X						X
Průběžné konzultace / schůzky s objednatelem (podle potřeby)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Podrobný harmonogram prací na Úvodní zprávě

Aktivita	7	8	9	10	11	12
Zahájení prací na vstupní zprávě	X					
Úvodní schůzka se zadavatelem	X					
Studium podkladů	X	X				
Nastavení metodiky		X	X			
Odevzdání návrhu vstupní zprávy			29			
Připomínkování vstupní zprávy (dva cykly po 20 pracovních dnech)			X	X	X	X
Prezentace ŘO (nejdéle 10 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)				13		
Akceptace vstupní zprávy						X

Zpracování Úvodní zprávy bylo zahájeno po podpisu a nabytí účinnosti smlouvy. Následně se uskutečnila schůzka mezi zpracovatelem a objednatelem, na které byly nastíněny hlavní obrysy spolupráce a ze strany objednatele i hodnotitele byly představeny hlavní kontaktní osoby zodpovědně za realizaci zakázky na straně objednatele a poskytování součinnosti a připomínkování výstupů na straně zadavatele.

Hodnotitel pro zpracování Úvodní zprávy zvolil obvyklý postup, který se skládá v prvotní fázi ze získání a studia relevantních podkladů (poskytnutých zadavatelem i obecně dostupných informací) a zaměřil při studii těchto podkladů na jejich relevantnost pro tvorbu metodiky a návrh dalšího postupu prací. Nedílnou součástí bylo také zahrnutí technické specifikace díla, které je součástí Smlouvy.

U poskytnutého přehledu dat se hodnotitel zaměřil na jejich relevantnost a úplnost pro výpočet potřebných ukazatelů a použitelnost při tvorbě analýz. U ostatních podkladů (především volně dostupných) pak byla zhodnocena a zohledněna jejich relevantnost a přínos pro deskriptivní i analytickou část evaluačních prací.

Hodnotitel následně zpracoval návrh úvodní zprávy, primárně pak základní metodický přístup k zodpovídání evaluačních otázek včetně identifikace sledovaných ukazatelů, prováděných evaluačních metod (včetně případně podmíněnosti) a požadavků na součinnost zadavatele.

Následně došlo mezi hodnotitelem a objednatelem nad návrhem úvodní zprávy k připomínkovému řízení v rámci kterého došlo k zohlednění připomínek zadavatele a úpravě úvodní zprávy.

Výstupem těchto aktivit je pak jak podrobný popis realizace zakázky, tak také obecné definování metodického přístupu hodnotitele k zodpovídání evaluačních otázek.

Aktivita	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zahájení prací na průběžné zprávě	1											
Generování datových podkladů ze strany objednatele	X											
Vstupní schůzka s objednatelem k Průběžné zprávě	X											
Nastavení / úprava formátu Průběžné zprávy	X											
Doplnění chybějících dat od objednatele			31									
Sběr dat zajišťovaný hodnotitelem (Popisná statistika, číselná data, GIS)	X	X	X	X	X	X						
Zpracování dat	X	X	X	X	X	X	X	X				
Poskytnutí externích podkladů (analýzy, studie apod.) objednatelem	X	X	X	X	X	30						
Sběr a analýza dat a informací (případové studie)			X	X	X	X	X					
Sběr a analýza dat a informací (GIS)			X	X	X							
Sběr a analýza dat a informací (CAWI)			X	X	X	X	X					
Sběr a analýza dat a informací (pokročilé statistické metody, kontrafaktuální analýza, modely apod.)				X	X	X	X					
Vlastní příprava Průběžné zprávy (zpracování textového výstupu)								X	X			
Odevzdání průběžné zprávy									30			
Připomínkování průběžné zprávy										X	X	X
Prezentace ŘO (nejdéle 10 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)										X		
Akceptace průběžné zprávy (nejvíce 40 pracovních dnů po odevzdání průběžné zprávy)												X

Zpracování průběžné zprávy v jednotlivých letech bude mít obdobný průběh, který se bude odlišovat pouze rozsahem prováděných prací v návaznosti na požadavek objednatele definovaný v tabulce níže.

Z této tabulky je patrné, že ve všech třech průběžných zprávách bude hodnocena účelnost a účinnost, ve zprávě v roce 2026 relevance, soudržnost a unijní přidaná hodnota a ve zprávě za rok 2027 mají být hodnoceny dopady programu.

V této souvislosti hodnotitel navrhuje objednateli zvážit, zda by hodnocení dopadů nemělo proběhnout až v rámci průběžné zprávy za rok 2028 s cílem zahrnout a následně kvantifikovat co největší objem prostředků a tím i vyčíslený dopad. Konečné rozhodnutí v této věci je na objednateli.

Hodnotící zprávy (obsah dle jednotlivých oblastí intervencí a termínu)

		2026 Průběžná zpráva	2027 Průběžná zpráva	2028 Průběžná zpráva
Účelnost	PP	x	x	x
	Sektorové intervence	x	x	x
	Rozvoj venkova	x	x	x
Účinnost	PP	x	x	x
	Sektorové intervence	x	x	x
	Rozvoj venkova	x	x	x
Relevance	PP	x		
	Sektorové intervence	x		
	Rozvoj venkova	x		
Soudržnost	PP	x		
	Sektorové intervence	x		
	Rozvoj venkova	x		
Unijní přidaná hodnota	PP	x		
	Sektorové intervence	x		
	Rozvoj venkova	x		
Dopady	PP		x	
	Sektorové intervence		x	
	Rozvoj venkova		x	

Z hlediska postupu prací by v rámci první zprávy mělo dojít k vzájemnému odsouhlasení formátu zprávy (struktura, dílčí řešené zkoumané problematiky, formát apod.), který bude následně použit i v rámci dalších dvou zpráv.

Prvním krokem při zpracování průběžné zprávy bude získání vstupních (číselných) dat (hodnot) z informačního systému. Hodnotitel předpokládá, že data budou poskytnuta k poslednímu dni předchozího roku a předložena v průběhu následujícího měsíce. Následně proběhne jejich kontrola a zpracování do interního výstupu, který následně bude sloužit pro jednotlivé hodnotitele jako základní podklad jak pro hodnocení věcného a finančního pokroku, tak také pro evaluační práce na jednotlivých otázkách.

Souběžně s tím by měl objednatel, tam kde je to definováno, poskytnout další podklady (například sektorové analýzy, analýzy ÚZEI apod.) a to tak, aby bylo možné je zohlednit při zpracování průběžné zprávy.

Pro data zjišťovaná či zajišťovaná hodnotitelem platí obdobný postup s cílem mít všechny potřebné vstupy nejpozději v průběhu druhého čtvrtletí.

V rámci druhého a případně i třetího čtvrtletí pak hodnotitel zajistí provedení hlavních evaluačních prací v podobě aplikace relevantních evaluačních metod (zejména rozhovory, dotazníková šetření, workshopy, kulaté stoly, případové studie, pokročilé statistické metody apod.) tak, aby nejpozději na přelomu druhého a třetího čtvrtletí měli jednotliví hodnotitelé všechny, či alespoň významnou většinu podkladů pro vlastní provedení hodnocení v podobě zodpovězení evaluační otázky a zpracování textového výstupu.

Vlastní příprava zprávy by pak měla proběhnout ve třetím čtvrtletí, přičemž začátek třetího čtvrtletí bude vyhrazen také na doplnění chybějících podkladů, pokud tyto nebude možné dodat / získat dříve. Jako krajní okamžik pro zohlednění ve zprávě v případě podkladů poskytovaných objednatelem považuje hodnotitel období alespoň jednoho a půl měsíce před datem odevzdání zprávy (týká se zejména externích analýz poskytovaných objednatelem).

Po odevzdání průběžné zprávy proběhne klasické připomínkové řízení ve dvou kolech a hodnotitel zároveň zajistí prezentaci výsledků pro potřeby objednatele, technické pracovní skupiny, monitorovacího výboru a Evropské komise. Prezentace bude připravena v rozsahu odpovídajícím povaze příslušného orgánu (v nejširší podobě pro potřeby objednatele a následně ve stručnější podobě pro potřeby TPS a zejména Monitorovacího výboru a případně Evropské komise).

4.2 Řízení projektu

Organizační struktura projektu

Realizační tým je členěn do tří sub-týmů:

- evaluační tým,
- expertní a podpůrný tým,
- ad hoc externí experti

Evaluační tým odpovídá za nastavení celkového designu řešení jednotlivých evaluačních oblastí a realizaci samotných evaluačních / výzkumných aktivit.

Podpůrný tým poskytuje dílčí vstupy zejména analytického, organizačního a servisního charakteru.

Ad hoc externí experti bude využiti v případě potřeby na posílení odborného zázemí a doplnění zkušenosti pro potřeby jednotlivých evaluačních úkolů a budou se podílet výkonně na zpracování evaluačních úkolů.

Seznam členů realizačního týmu

Člen realizačního týmu	Pozice v rámci týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Vedoucí týmu a odborník na oblast ekonomiky zemědělství• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Zástupce vedoucího týmu, QA manažer• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Odborník na oblast ekonomiky zemědělství

XXX	<ul style="list-style-type: none">• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Odborník v oblasti lesního hospodářství• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Člen evaluačního týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Datový analytik• Člen podpůrného týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Člen podpůrného týmu
XXX	<ul style="list-style-type: none">• Specialista na oblast zemědělství a životního prostředí• Člen podpůrného týmu

Komunikace se zadavatelem

Komunikace mezi hodnotitelem a objednatelem a ostatními zainteresovanými stranami, bude zajišťována flexibilně s ohledem na účel komunikace a potřeby obou stran. Základní stavební kameny komunikační struktury v projektu tvoří:

- Zprávy o realizovaných činnostech
- Pravidelná jednání a konzultace
- Ad hoc jednání a konzultace

Zprávy o realizovaných činnostech

Zprávy o realizovaných činnostech rekapituluji projektové aktivity ve fázi realizace a budou poskytovány každé tři měsíce na konci čtvrtletí. Tyto zprávy budou obsahovat plán a stručný popis realizovaných a plánovaných činností. Jejich cílem je nastavit proces strukturovaného informování objednatele o realizovaných aktivitách, plánovaných aktivitách a potřebné součinnosti ve vztahu k plánovaným aktivitám. Přílohou Zprávy o realizovaných činnostech mohou být průběžné pracovní výstupy předkládané zadavateli pro informaci, případně ke schválení.

Pravidelná jednání a konzultace

V rámci pravidelných jednání a konzultací bude zajištěn celkový dohled nad průběhem evaluace. Osobní setkání budou probíhat podle potřeby, vždy však na začátku řešení dané průběžné zprávy a následně podle potřeby, a to mezi hlavními zástupci objednatele a hlavními zástupci hodnotitele odpovědných za realizaci projektu. Projednávány budou například informace o realizovaných aktivitách, časový harmonogram a aktuální plnění milníků. Obsahem jednání bude také řešení případných sporných otázek, které nebude možné vyřešit na pracovní úrovni. Diskutována budou také rizika potenciálně ovlivňující průběh evaluace.

Ad hoc jednání a konzultace

Operativní jednání k projektu probíhají formou osobních schůzek zvolených pracovníků hodnotitele a objednatele, principiálně v prostorách objednatele či prostřednictvím MS Teams call. V naléhavých případech bude hodnotitele zadavatele kontaktovat telefonicky. Běžná operativní komunikace probíhá prostřednictvím e-mailových zpráv členů týmu hodnotitele a kontaktních osob objednatele.

Hlavní kontakty

Kontaktní informace osob odpovídajících za realizaci hodnocení na straně hodnotitele a objednatele.

Zpracovatel	Zadavatel
xxx xxx@cz.gt.com	xxx xxx@mze.gov.cz
xxx xxx@cz.gt.com	xxx xxx@mze.gov.cz

**Financováno
Evropskou unií**

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

5 Infografika

Pro potřeby tvorby infografiky bude využit grafický tým Grant Thornton Czech Republic, který má bohaté zkušenosti s tvorbou grafických výstupů jak pro interní potřebu, tak také s externími projekty a zakázkami.

Stránka | 145

Zpracování infografiky by mělo sloužit především k následujícím účelům:

- prezentace celkového hodnocení programu a hodnocení vlivu dotací na agrární sektor s cílem prezentovat skutečný,
- vysvětlení smyslu vlastního hodnocení, včetně toho k čemu je hodnocení určeno a co má přinést,
- prezentace očekávaných efektů programu,
- využitelnost pro širokou veřejnost na webu i v rámci propagačních materiálů na významné veřejné akce se zemědělským zaměřením.

S ohledem na zajištění potřeb informovanosti o výsledcích hodnocení bude hlavním úkolem, po odsouhlasení, resp. akceptaci výstupů, tvorba grafických výstupů obsahujících hlavní výsledky a výstupy hodnocení včetně odůvodnění vlastního hodnocení a dopadů na celý sektor.

Hodnotitel předpokládá na základě svých zkušeností tvorbu barevných jednostránkových posterů, které budou kromě grafické podoby (primárně vhodný obrázek jako součást či podklad), povinné publicity programu (logo operačního programu včetně informace o financování a Ministerstva zemědělství při současném respektování dalších pravidel publicity) a loga zpracovatele hodnocení obsahovat hlavní informaci či informace z hodnocení na úrovni jednotlivých specifických cílů či relevantních skupin (tedy řádově do deseti různých posterů) hodnocení obsahující jak textové, tak číselné informace podle druhu prezentovaného výsledku či výstupu za danou oblast. Pro potřeby tvorby infografiky zároveň bude možné od roku 2026 využít nový jednotný vizuální styl a nové logo MZe.

Základní grafická podoba by se neměla v průběhu jednotlivých let měnit. Komunikované informace předpokládáme v základní, stručné a heslovité podobě včetně případných číselných údajů reprezentujících hlavní dosažené výsledky na úrovni strategických cílů.

Při tvorbě grafické podoby i obsahu předpokládáme spolupráci zadavatele a případně i možnost využití jeho fotobanky. Součástí návrhu průběžné zprávy by měly být základní komunikované okruhy, které budou po následném odsouhlasení zpracovány tak, aby je měl zadavatel k dispozici co nejdříve po odevzdání a akceptaci finální podoby závěrečné zprávy (s ohledem na připomínkový proces se může obsah i textace prezentovaných výstupů měnit až do finální akceptace zprávy).

Hodnotitel je ad hoc připraven se zadavatelem spolupracovat i na přípravě jiných grafických výstupů podle jeho potřeb či přípravě obsahu pro potřeby tvorby jiných materiálů zadavatele.

Financováno
Evropskou unií

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

© 2025 Grant Thornton Advisory. All rights reserved.

www.grantthornton.cz

